

Utoppia

Studentavisa i Tromsø

NR. 13, 6. november 1995 - 20. ÅRGANG

Trangt arbeidsmarked for nyutdannede akademikere

Enkel eller
dobbel på Burger King
- hvem er de?

SIDE 10

Krav om
kosttillegg fra psykolo-
gistudenter

SIDE 20-21

Internasjonalt
Seminar halverer akti-
viteten til våren

SIDE 23

Å spå om framtida er sjølvsgatt halslaus gjerning. Likevel har eg late meg utfordre av redaktøren i Utopia til å gjøre nettopp det. Utopia stiller altså visse krav til meg som nyvald rektor om å komme med eit slags universitetspolitisk program.

Cand. søke jobb

Når vi vandrer ut av Breivika med eksamenspapirene i hånda og med et brev fra Lånekassa som venter i postkassa hjemme, kan vi være sikre på at vi sikkert ikke får jobb. Akademikerledigheten er forholdsvis stor, ihvertfall for den gruppen vi representerer, nemlig de nyutdannede. Vi må regne med at for å finansiere tilbakebetalingen til staten, må vi ta oss jobber som ikke står til det vi er utdannet til. Vi er

for mange, og vi har kanskje litt for spesialiserte utdannelse til at vi kan forvente oss å få jobbe med det vi gjorde på universitetet. En del studenter vil være «kresne» og ikke ta de jobber som de kommer over, fordi disse ikke står til det man har tatt vekttall i. Det viktigste er at man får seg en jobb så fort som mulig, og selvsagt er det viktig at man finner en jobb man liker, både sosialt, og som er utfordrende rent intellektuelt. Men arbeidsmarkedet er såpass stramt at vi ikke har mulighet til å være for kresne. Etter hvert vil man få seg jobb som står bedre til utdannelsen. Dette faktumet gjør sitt til at man bør velge fag utifra interesser og ikke yrkesprognoser. De yrkesgruppene det er mangel på idag er det ikke nødvendigvis mangel på når hovedfageksamen er avlagt. Velger man bevisst fag av ren egeninteresse så kan en være sikker på at man ikke vil angre fagvalget når man står der og ikke får arbeid.

Tanken om å tilpasse universitetsutdannelsen etter næringslivet og føye seg etter disse behov høres forlokkende ut. Men man skal være forsiktig så dette ikke går ut over tanken om den frie forskningen og grunnforskning.

Finanskomiteen har gjort det re gjøringen burde har gjort. Høyere stipendandel og lavere rente er ting som må gjennomføres for å gjøre det attraktivt å studere. Når det begynner å gå på samvittigheten løs å studere, er det noe galt. Hvis Utdanningskomiteen og resten av Stortinget er med på opposisjonen i Finanskomiteen sitt opplegg forhindrer vi at folk ikke tar seg råd til å studere. Vi unngår også at studenter jobber så mye ved siden av studiene at dette går utover det de skal tilegne seg her i denne akademiske borgen.

Det som nå mangler er at Stortinget oppfyller det reelle behovet det er for midler både til studentboliger og barnehageplasser. Det er et veldig bredt gap mellom det som blir gitt og det som trengs. Dessverre er ikke vi en gruppe som selv er i stand til å finansiere slike tilbud. Til det strekker studielånet ikke godt nok til.

Den universitetspolitiske FRAMTIDA

Så vidt eg kan forstå, er politiske program ingenting anna enn relativt uforpliktande spådommar om framtida, uforpliktande fordi dei alltid er allmenne og generelle og såleis lausrivne frå dei kontekstane og samanhengane som både verkar styrande og avgrensande på det handlingsrommet som fins for politisk aktivitet. Eit slikt program har ikkje eg lyst til å lansere. Derfor er det på sin plass å begynne med å presentere visse atterhald og reservasjonar.

Er det noko eg er overtydd om, så er det at det meste her i verda er kontekstavhengig. Særlig gjeld det politisk verksemd. Det gjør at generaliseringar har avgrensa verdi. Ein høgst relevant kontekst i denne samanhengen er statsbudsjetta i dei næraste åra. Vi har lenge registrert signal om at den utflatinga i studenttalet som vi må rekne med i framtida, vil føre til ein trongare budsjettsituasjon. Om det slår til, vil det sjølvsgatt få konsekvensar for dei handlingsmuligheitene ein rektor og eit universitetsstyre har.

Det andre atterhaldet handlar om rektors rolle. Rektor er leiar for universitetsstyret og har på vegner av styret det øvste ansvaret for verksemda ved institusjonen. Dei fullmaktene rektor har, har ho frå styret. Det er viktig å ha klart for seg. Rektor si makt er avgrensa, og skal vere det.

Tankar om viktige spørsmål

Når det er sagt, kan eg gjøre eit forsøk på å dele med lesarane nokre av dei tankane eg har gjort meg om aktuelle og viktige spørsmål som Universitetet i Tromsø må og bør vere opptatt av i framtida. Primæraktivitetane på eit universitet er forskning og undervisning. Det seier seg såleis sjølv at ansvaret til styret og rektor i første rekkje bør gå ut på å legge forholda til rette for at forskings- og undervisningsverksemda skal ha best mulig kår. Det kan gjerast på ymse måtar. Kva som er optimalt frå tid til tid, er situasjons- og kontekstavhengig.

Om det er rett at vi står framfor ei utflating og/eller ein reduksjon i studenttalet, bør vi satse mykje på å argumentere for at i staden for at staten skal redusere ressurstildelingane, bør vi få høve til å kompensere for nedgangen i studenttalet ved å tilby studentane langt betre oppfølging i undervisning og rettleiing og ved å bygge ut ein betre faglig infrastruktur. Vi kan forsvare dagens budsjett jamvel om vi har færre studentar, dersom vi bruker ressursar på å sikre og auke studie kvaliteten. Såleis kunne vi profilere Universitetet i Tromsø i Noregs-nettet gjennom nettopp undervisninga. Stikkord her er prosjektbasert undervisning, problem- og løysingsorientert undervisning, skriving, gruppeundervisning osv.

Forskarutdanning

Eg har ved fleire høve framheva forskinga og forskarutdanninga. Det vil eg gjøre her òg. Ofte fører det til at ein blir spurd om det betyr at ein vil nedprioritere studentane og undervisninga. Det gjør det ikkje. Det er eit kunstig skilje som ligg til grunn for eit slikt spørsmål. Dersom universitetsundervisninga verkelig skal vere forskingsbasert, må lærarane sjølve vere aktive forskarar, og dei må i tillegg vere faglig oppdaterte ut

ILLUSTRASJON : KRISTOFFER JØRGENSEN

over sitt eige forskingsfelt. Den oppdateringa handlar om å følgje med faglig også på felt der ein sjølv ikkje forskar, og å følgje så godt med at ein har faglig kontakt med det som med ein nokså krigersk metafor heiter forskingsfronten.

Ein annan grunn til å framheve forskinga nett no er den nye universitets- og høgskolelova som tar til å gjelde frå 1.1.96. Frå da av blir universiteta og dei statlige høgskolane styrte etter same lova. Det er ein ny situasjon. Mange av høgskolane ser dette som ein gyllen sjanse til å nærme seg universiteta. Det inneber primært at dei slåss for å få meir forskingsmidlar. Universiteta er i lova blitt tillagt eit særlig ansvar for grunnforskning og forskarutdanning. Det ansvaret må vi ta alvorlig. Etter mitt syn er det viktig at dette ansvaret vedblir å vere eit universitetsansvar, og bare det. Og det kan vere grunn til å frykte for at vi må stå på barrikadane og forsvare eit slikt standpunkt i åra framover.

Det samiske

Universitetet i Tromsø har eit særlig ansvar i høve til det samiske folket og også i høve til samisk språk. Dette er også eit lovpålagt ansvar. Vi har dei siste åra brukt både tid og ressursar på å synleggjøre og tydeliggjøre dette. Senter for samiske studiar har gjort eit stort arbeid, og må i framtida få høve til å spele ei like viktig rolle som til no. Forsking kring samiske spørsmål og urfolkspørsmål skal vere eit prioritert felt.

Raude universitet ?

Dette universitetet blei på 70-talet sett på som det raude universitetet. Slik er det ikkje lenger. Men framleis har universitetet vårt ord på seg for å vere vake i høve til aktuelle spørsmål; vi kan gjerne seie aktuelle poli-

tiske spørsmål. Vår noverande rektor, Ole D. Mjøs, har ein stor del av æra for det. Vi har erklært universitetet for antirasistisk. Det skal det framleis vere, og det skal også forplikte. Vi har eit særskilt tilhøve til Sør-Afrika frå den tida apartheid-systemet verka styrande, og særlig studentane våre viste stor politisk klokskap og aktiv solidaritet overfor den undertrykte majoriteten i Sør-Afrika. Dette får stå som døme på tradisjonar som vi bør halde oppe. Eg ønskjer ikkje at Styret ved Universitetet i Tromsø skal vere ei resolusjonskvern, men i visse tilfelle er det rett at eit universitet markerer ei klar politisk holdning. Viss vi ikkje det gjorde, ville vi heller ikkje kunne forsvare og ivareta ei viktig rolle universiteta på sitt beste har spelt frå dei aller første blei etablerte for mest tusen år sidan, nemlig å vere arena for kritisk tenking. Universiteta har hatt og skal framleis ha ei rolle å spele som samfunnskritiske institusjonar. Det er ei viktig side ved universiteta si autonomi.

Norgesnett

Det er mykje som ikkje er blitt sagt i denne kronikken, og som godt kunne vere sagt. Vi er midt inne i ein Noregsnett-prosess. I den samanhengen formar vi ut den forskings- og undervisningsprofilen vi meiner universitetet vårt skal ha. Om departementet aksepterer våre Noregsnett-val, vil dei fungere som eit slags politisk «charter», og da ligg det i korta at dei vil måtte prege og styre den universitetspolitiske framtida i Tromsø. Og det vil i neste omgang legge sterke føringar på arbeidet som det nye styret snart skal i gang med.

Av: Tove Bull, påtroppende rektor UTO

Har den akademiske dialogen spilt fallitt?

Utopia

Universitetet - ISV
9037 Tromsø

Tlf: 77 64 42 83
Fax: 77 64 51 99

Ansvarlig redaktør:
Håvard Arntsen

Kulturredaktør:
Ellisiv Lindkvist

Desksjef:
Henning Jensen

Fotoansvarlig:
Jan Martin Berg

Redaksjonssekretær:
Elin K. Haugdal

Sivilarbeider:
Jørgen Flint

I redaksjonen:

Ola Brattli, Torgeir Eike-land, Solveig M.L. Kavli, Kristian Wengen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Thomas Harris, Vidar Dons Lindrupsen, Vibeke Isaksen, Andre Bruun, Amund Sjølie Sveen, Georg Lundesgaard, Per Steinar Møen, Rune Balle, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Åshild Strand, Wenche A. Johannessen, Joakim Christensen, Espen Sirmes Larsen, Geir Kastmo, An-Magritt Gjertsen, Eivind Lentz, Hilde Mjøs, Mona Møllebakken, Vegard Bønes, Marianne Schønberg, Kristoffer Jørgensen, Geir Ove Amundsen, Brynjar Indahl, Marte Holmemo, Siri Vaggen Olsen, Magnus Clough, Sigri Sandberg, Lise Swensen, Torbein Kvil Gamst, Svein Inge Naustvik, Randi Solhaug, Pernille Ødegaard, Francesco Rubino, Kjersti Bakken.

Trykk:
Bladet Tromsø, i et opplag på 5000.

Annonsepris:
5 kroner per spaltecentimeter

Forsidefoto:
Jan Martin Berg

WWW design:
Morten Skogly

Neste deadline:
medio januar

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Leserinnlegg kan trykkes anonymt hvis det bes spesielt om det.

På møtet i rådet for Universitetet i Tromsø ble det fattet et historisk vedtak. Universitetet i Tromsø vil i de tre neste årene ha et styre uten at de vitenskapelig ansatte sitter med et rent flertall.

Jeg er meget glad for at vi har klart å få til dette, og vil herved takke alle av rådets medlemmer som stemte for dette. En spesiell takk går til de vitenskapelig ansatte som stemte med oss. Det jeg vil ta opp i dette lesebrevet er noen tanker om universitetets idealer, og hvordan vi tar vare på disse. Universitetets idealer er tuftet på et generelt samfunnsansvar, som på ingen måte begrenser seg til enkelte gruppers særinteresser. Det er svært viktig for universitetet å være autonomt, og vi motsetter oss sterkt inngrep utenfra som ønsker å styre universitetets forskning, eller på andre måter legge bånd på vår frihet. Dette gjelder like mye overfor politikere og byråkrati som overfor næringslivet. Hvordan forsvarer vi dette?

Eksterne medlemmer

På høstens første møte i rådet ble det gjort oppmerksomme på at departementet hadde pålagt oss å nominere 10 personer til eksterne representanter i Universitetets styre. Etter litt murring blant rådets medlemmer ble dette godkjent, og en komité ble nedsatt for å finne frem til egnede kandidater. De andre Universitetene var heldigvis ikke så tafatte, og etter en viss diskusjon godtok departementet at vi skulle få nominere fire kandidater, to medlemmer og to vararemedlemmer. Mitt poeng her er at det var takket være innsatsen fra de andre universitetene, og ikke på grunn av egen innsats at vi klarte å gi departementet klare signaler om at vi ikke ønsket inngrep. Vi er nødt til å bli mye flinkere til å forsvare oss mot slike inngrep, det er rett og slett en nødvendighet, hvertfall så lenge som vi har en så styringskåt minister som Gudmund Hernes.

Dialog som metode, eller ideal.

Dialogen som metode står meget sterkt i universitetsverdenen i dag. Det første vi lærer på universitetet er hvordan Sokrates ved hjelp av dialogen fikk mennesker til å tro på seg selv og sine evner. Han lærte å gi folk innsikt i sannheten og slik vi kjenner historien ligger det selvsagt en martyrolle her også ved det at de uvitende som ikke ville diskutere med ham til slutt brukte loven til å kvitte seg med den brysom borger, og Sokrates ble dømt til å tømme giftbeget. Et annet viktig tema er evnen til kritisk tenkning. Ved å forholde seg kritisk til vedtatte sannheter og problemstillinger bidrar enhver akademisk borger til å utvide grensene for kunnskap, både hos seg selv og hos andre.

Jeg har hele tiden trodd at dette også skulle være tilfelle når det gjaldt de idealer som universitetet styres etter. Det gode argument skal holdes oppe av sin egen styrke, og hvis man ikke kan argumentere for sitt syn, skal man heller ikke hevde det. I rådmøtet var det bare prorektor Tove Bull som

argumenterte for at den gamle ordningen med vitenskapelig flertall i styret skulle fortsette. Hennes argumentasjon er basert på at det vitenskapelige flertall gir universitetet sin identitet, og at det derfor måtte opprettholdes.

Annenrangs akademiskere

Jeg er sterkt kritisk til denne argumentasjonen, i første rekke fordi den gjør studentene til annenrangs akademiske borgere, men også fordi den ikke tar hensyn til diskurs som et ideal i universitetsverdenen. Jeg vil allikevel gi vår prorektor honnør for at hun fremfører et argument og står ved det, det er mer enn hva flertallet av de vitenskapelige medlemmene i rådet gjorde. Ingen av dem møtte vår diskusjon om universitetets idé med motargumenter basert på tanker omkring universitetets idé.

Dette finner jeg svært betenkelig. Parallellen til Sokrates' skjebne er svært nærliggende.

De vitenskapelig ansatte var ikke i stand til å imøtegå studentenes argumentasjon på noe punkt, men de ville bruke sin formelle numeriske makt til å stemme oss ned. Dette leder meg til den konklusjon at brorparten av de vitenskapelig ansatte i Rådet for Universitetet i Tromsø med leder Noralv Bjørnå i spissen er positivt ukvalifisert til å besitte sine verv. Når de som skal ivareta Universitetets idealer om diskurs og kritisk tenkning ikke er i stand til argumentere for sitt syn omkring disse idealene, men kun bruker sin numeriske makt, da er det noe galt fatt med vitenskapens forsvarere.

Det dreier seg etter min mening om en situasjon der det store flertall av vitenskapelig ansatte i rådet forsvarer vitenskapens idé-

aler ved hjelp av midler som står i direkte motsetning til de samme idealene, og det er mildest talt betenkelig.

Nok argumenter?

Jeg håper at noen av de vitenskapelig ansatte som var til stede på møtet i rådet vil svare på denne lesebrevet, jeg frykter at de ikke har argumenter nok til å gjøre det. Jeg vil allikevel håpe det er mulig å få til en diskusjon rundt disse idealene. Mangelen på diskusjon kan i allefall bidra til å redusere disse idealenes betydning for oss som er akademiske borgere, og det er ingen lystig utvikling i et verdinøytralt sosialdemokratisk Norge.

Av: Martin Rasmussen,
studentrepresentant i
Universitetets råd

Styresamansetninga einda ein gong

Telefonintervju er skumle greier. Derfor bør intervjuobjektet alltid lese det utskrivne intervjuet før det kjem på trykk. Når det gjeld oppslaget om styresamansetninga i siste Utopia og intervjuet med meg, har eg forsoemt meg ved ikkje å be om å få sjå det på førehand. Det har ført til at eg ikkje heilt kjenner meg igjen i det som står på trykk. No har eg rett nok store motforestillingar mot å komme slik i ettertid og seie at eg sa ikkje det, men det. Talespråket er flyktig; det forsvinn med lydølvgjengene og kan ikkje kallas fram att. Og minnet vårt kan vi ikkje stole på. Det er umulig å sitere seg sjølv ordrett etter ei viss tid. Men fordi eg rett og slett ikkje meiner alt det eg er blitt tillagd, kjenner eg eit visst behov for å gjøre nokre presiseringar. Det som følger, er iallfall identisk med det eg prøvde å seie i telefonintervjuet.

Eg har ikkje karakterisert fleirtalsvedtaket i Rådet som "dumt", for det meiner eg ikkje at det er. Det eg derimot har sagt, er at eg synes det er dumt at utfallet av avstemminga blei som det blei. Grunngevinga mi er denne: Norske universitet er statsinstitusjonar. Som statlige forvaltingsor-

gan har universiteta likevel ei spesiell styringsordning. Det normale for statsinstitusjonar elles er at styret er oppnemnt av staten ved eit departement e.l. Dei tilsette vil kunne ha plass i eit slikt styre, men da i mindretal. Slik samfunnsstyring er normalordninga, altså den vanlige demokratiske styringsordninga. Skal ein argumentere for demokratisk styring av universiteta, synes eg det ville vere rimelig å hamne på ein slik samfunnsstyringsmodell. Slik vil ikkje eg argumentere.

Særkjennet for universiteta i høve til høgskolesektoren er først og fremst grunnforskning og forskarutdanning. Det er i det perspektivet ein må sjå tradisjonen med vitenskapelig fleirtal i universitetsstyra. Det er først med den nye lova at det er mulig med ei anna styresamansetning, og da i utgangspunktet grunngeve med at lova også omfattar høgskolesektoren. Styret må vere samansett slik at det kan ta ansvar for å forvalte den institusjonelle og faglige fridomen, slik at det kan styre verksemda på eit faglig sjølvstendig grunnlag. For meg er det ein samanheng mellom det institusjonelle sjølvstyret, den faglige verksemda og vitenskapelig fleirtal. Det er derfor eg synes rådsvedtaket er prinsipielt uheldig. I ytste konsekvens

ser eg det som ein potensiell trussel mot det institusjonelle sjølvstyret. Universiteta har ei lang lidingshistorie i høve til utanforliggende organ og instansar som kjem og krev andre styringsformer. Vi har alltid hatt to herrar å tene, vetenskapen på den eine sida, makta i vid meining på den andre. Dette er òg bakgrunnen for den skepsisen mange har hatt til eksterne representantar, og særleg etter at Stortinget vedtok at fylkeskommunen skal ha nominasjonsrett og departementet oppnemningsrett. Denne nyordninga kan òg tolkas som ei undergraving av det institusjonelle sjølvstyret. Det er derfor eg meiner det er ei avsporing å snakke om demokratiske eller udemokratiske styre i denne samanhengen. Sett frå eit visst samfunnsperspektiv, er det klart at eit demokratisk styre er eit samfunnsoppnemnt styre og ikkje eit internt styre. Men det er altså andre grunnar til at vi har internt oppnemnde styre på universiteta.

Innlegget er forkortet. Red.

Av: Tove Bull

ILLUSTRASJON: KRISTOFFER JØRGENSEN

Vil vite mer om arbeidsmarkedet

Endel studiekonsulenter på Universitetet i Tromsø ønsker å vite mer om det å drive yrkesveiledning. Studieveiledning er en del av deres jobb, men hva når studentene ønsker studieplaner som er tilpasset yrkeslivet?

U Håvard Arntsen

- Vi hjelper til med å sette sammen fagsammensetting, kombinasjoner av cand.mag-graden og cand.scient-grader. Men når det kommer opp spørsmål om hva studentene blir og om de får jobb som dette, er det vanskelig å gi et presist svar, medgir studiekonsulentene. De ønsker svært gjerne å kunne gi denne type informasjon til studentene, og for å greie det trenger de en dialog med næringslivet. Veiledningstjenesten ved UiTø er nå under utredning i Studieavdelinga. Anthonson og Gotaas regner med at dette gir muligheter for studiekonsulentene til å komme med ideer og innspill i samarbeid med studieadministrasjonen. Blant annet er det ikke tilstrekkelig avklart hvorvidt det er studieveiledningens ansvar å kunne informere om arbeidsmarkedet.

Usikker på muligheter

- Ofte er det slik at studentene ikke er klar over hvilke jobbmuligheter de har etter flere år på skolebenken. Med en høyere utdannelse har man flere muligheter enn det man tror, sier Anthonson. Poenget er bare å ha kunnskap om disse jobbmulighetene, for bedre å kunne utnytte dem.

- Vi vet ikke nok om hvilke behov arbeidsmarkedet har. Samtidig vet nok ikke næringslivet nok om hva vi kan tilby og hvor stor verdi en akademiker kan tilføre bedriftene, fortsetter hun og peker på at med høyere utdanning har man vært igjennom alt fra problemløsning til presentasjon av det en har forsket på.

Det de skulle ønske seg var at studieveilederne fikk mer kursing og kompetanse på hva næringslivets behov er, og samtidig profilere de ferdig kandidater fra UiTø. De vil også jobbe for å få en bedre oversikt over hvor for-

skjellige uteksaminerte kandidater har havnet og hva slags jobber de etterhvert har fått. De ser på dette som en utfordring som det er på tide å gjøre noe med.

- Vi ser det som positivt dersom det hadde vært en bedre dialog mellom Universitetet som institusjon og næringslivet forøvrig om hvilke behov man har og hvilke krav som stilles til uteksaminerte kandidater, skyter Gotaas inn.

Jobbsøkerkurs

Studenter er ikke alltid flinke nok til å profilere seg selv. Det å trekke frem relevante kvalifikasjoner for den jobben man søker, kan være uvant. Studenter kan også ha problemer med det å skrive jobbsøknader, det kan være første gangen man søker på jobber og man er usikker på om man vil beherske jobben eller om egentlig det er det en vil jobbe med.

- Enkle ting som jobbsøkerkurs ville hjelpe endel. Det å lære å sette opp en curriculum vitae riktig er ikke alltid like lett, men man har behov for det når man skal søke jobb, påpeker Gotaas. Hun mener ikke at universitetet skal overta oppgavene til Arbeidsformidlingen, men med enkle grep kan jobbsøkingen til studentene forbedres.

- I Oslo har man et eget Arbeidsforum, dette er en type Arbeidsformidling, som hjelper studentene med å finne fram til jobbmuligheter og som arrangerer kurs i søknadsskriving. Og så lenge Tromsø sine studenter konkurrerer med disse om jobbene, er det likevel et poeng at våre studenter er like godt rustet, fortsetter Merethe Anthonson. Hun nevner også at Oslo har egne hjemmesider på Internett med kort kurs innen jobbsøking og sider med ledige stillinger og linker opp mot nasjonale og internasjonale jobbaser. Ting som er aktuelle for UiTø.

- Man skal ikke forvente at man med en gang en jobbe med det en vil. Det viser seg at nyutdannede akademikere gjerne må begynne i en annen type jobb enn det en først ønsker. Etterhvert kommer en som regel inn i det fagområdet en først ville. For mange grupper akademikere har det vært slik i flere år. Det er ikke nytt å måtte vente på fast jobb, og en slik overgangsfase må alle være villig til å gå igjennom, sier Anne Lager Gotaas. Hun understreker at man heller

Studiekonsulentene Merethe Anthonson (IMR) og Anne Lager Gotaas (IMB) ønsker seg mer kunnskaper om arbeidsmarkedet og næringslivets behov. Dette vil hjelpe dem når studenter trenger hjelp til å sette sammen fagkombinasjoner tilpasset yrkeslivet.

FOTO: JAN MARTIN BERG

ikke kan regne med fast jobb til å begynne med. Men et engasjement kan føre til fast jobb, hvis jobben gjøres godt nok.

- Slik dagens studiefinansiering virker er kandidatene avhengig av et visst lønnsnivå for i det hele tatt å kunne betjene store studielån. Dette kan gjøre det vanskelig i en overgangsperiode, fordi de da risikerer å måtte ta jobber med lavere lønn enn utdanningsnivået skulle tilsi, fortsetter Gotaas.

Minimal langtidslidighet
Akademikere er en gruppe som i

liten grad berøres av langtidslidighet. Ledigheten blant nyutdannede kan komme opp i 11 prosent, mens ledigheten samlet sett er på omlag 2-3 prosent, ifølge tall fra Utredningsinstituttet for Forskning og Utdanning.

- Arbeidsmarkedet endrer seg over tid. Det er usikkert hvordan det vil utvikle seg etterhvert som markedet «venner» seg til en situasjon med et stort antall ledige akademikere. Markedet justerer seg og på sikt vil det utvikles nye arbeidsplasser tilpasset søkerens kompetansenivå, sier Anne Lager Gotaas. Det handler

igjen om å se etter muligheter i hva man kan bruke utdannelsen sin til. Nye små nisjer åpner seg hele tiden og det gjelder å utnytte disse. Med et hovedfag eller en doktorgrad innen et spesialfelt kan man utnytte sin egen forskning i praksis til å gjøre seg attraktiv på arbeidsmarkedet.

- Vi håper at næringslivet skal på ressursen som ligger i høyt utdannede kandidater, og utnytter den kompetansen dette representerer ved å tenke nytt både med hensyn til hvem de ansetter og hvilke arbeidsoppgaver disse kan ilegge avslutter studiekonsulentene.

Fornøyde studentpolitikere

Norsk Studentunion er glade for tiden. Opposisjonen i Stortinget har lagt føringer for at stipendandelen går opp til 26 prosent og at renta settes ned ett prosentpoeng. Foreløpig er det ikke kommet noen signaler om at det blir noen styrking av velferdsbudsjettet.

Nestleder i NSU, Terje Hegge, er rimelig fornøyd med Finanskomiteen innstilling til Statsbudsjett.

ARKIVFOTO: EIVIND LENTZ

U Håvard Arntsen

Finanskomiteen la fram sin innstilling til statsbudsjett i forrige uke. Lavere rente og mer i stipend er noe av det opposisjonen mot regjeringen foreslo. Regjeringen la opp til en stillstand både på renta og stipendandelen.

- Vi er veldig veldig fornøyd med dette. De begynner å gå mot de tredive prosentene i stipendandel som politikere har lovt. Nå venter vi bar på de fire siste prosentene, sier Terje Hegge, nestleder i NSU. Utdanningskomiteen legger fram sin innstilling 9. november.

Det er liten grunn til å tro at opposisjonen vil gå imot flertallet i finanskomiteens innstilling. Det vi håper på er at opposisjonen ser behovet for flere hovedfagsplasser og finner midler til 500 nye plasser. Dette vil føre til at det er ressurser nok til at universitetene kan opprettholde, eventuelt gå til bake til laudgarantien, fortsetter Hegge. Ved endel fag har man gått bort fra praksisen om at laud er tilstrekkelig til å komme inn på hovedfag, begrunnelsene har vært ressursmangel.

- Det er ingen sammenheng mellom resultatet på cand.mag. og

hvordan hovedfagskarakteren blir. En tilførsel av midler vil også føre til at hovedfag ikke blir noen propell i systemet, påstår nestlederen.

Lavere kjøpekraft

Det generelle tilskuddet til velferd er gått ned med 27 prosent de siste 5 årene. Dette har betydning for de jevne student har fått mindre å rutte med, fordi samskipnadene da har seg nødt til å drive butikk og tjene mer penger på økte priser, sier Terje Hegge videre, og påpeker at det trengs mer midler til denne sektoren også. I en stortingsmelding ble det gjort et vedtak om at det i Norge skulle etterstrebes å få minst 3200 barnehageplasser innen høyere utdanning i Norge. Dette vedtaket er ikke i så stor grad fulgt opp.

Universitetet må rette seg mer mot næringslivet, mener studentstyreleder Kristian Wengen. FOTO: GEIR KASTMO

Må bli attraktive for næringslivet

Akademikerledighet er blitt et stadig voksende problem for nyutdannede studenter. Stadig flere står uten jobb etter endte studier. Nå vil Studentstyret sette søkelys på problemet og jobbe for at studentene i Tromsø skal bli mer attraktive for næringslivet.

U Jørgen Flint

Antallet studenter har økt betraktelig de siste årene.

Ved Universitetet i Tromsø er det nærmere 7000 studenter. Noe som tilsvarer en fordobling på bare noen få år. Som en følge av dette utdanner man flere enn det primært er behov for innen de tradisjonelle akademiske yrkesgrupper.

- En tilnærming mot næringslivet må etterhvert skje. Alle kan ikke fortsette å arbeide innenfor offentlig sektor. Det er viktig at vi som akademikere går i dialog med næringslivet, men at det skjer på våre premisser, påpeker studentstyreleder, Kristian Wengen.

ISV utsatt
Endel ferdigutdannede studenter

har små problemer med å få jobb. De som letteste får jobb er studenter på profesjonsstudiene og fiskerikandidater. Vanskeligst er det for studenter på ISV/ISL fag.

- Det er tydelig at det er blitt utdannet for mange på de åpne fagene enn det er behov for på de tradisjonelle områdene. Det betyr ikke at det ikke er bruk for dem i samfunnet. Det betyr heller at de selv må ta ansvar og tørre å gå utradisjonelle veier i jakten på jobb, sier Kristian Wengen.

Problembasert

Forandringer i undervisningsformer er noe studentstyret ser som viktig i prosessen mot å gjøre akademikere mer attraktive.

- Undervisningen må bli mer problembasert. Det vil si at det bør satses på at studentene blir mer problemorientert og prosess-

orientert i forhold til de tema de jobber innenfor under studiene. Gruppearbeid, egne pensumlistor og større grad av oppgaveskriving er tiltak i denne retningen, mener Kristian Wengen.

Universitetets ansvar

- Universitetet har i liten grad vært i stand til å sette ord på hva studentene lærer på universitetet. Det er derfor nå på høy tid med en politikk på dette området.

Universitetet må også etterhvert begynne å se studentene som en ressurs og ikke som en kunde. Det må også bli stilt større forventninger til studentene.

Av mer konkrete tiltak er det viktig at biblioteket rustes opp og at og studentene blir mer fortrolig med bruk av datautstyr. Det er viktig at universitetet ikke kommer i bakevjen når det gjelder bruk av nødvendig verktøy.

Får studenter en bedre studiefinansiering hadde nok flere også tort å satse på egne prosjekter. Slik som det er i dag går studentene ut med høy gjeld og er livredde for å sette seg i ytterlige gjeld, avslutter Kristian Wengen.

Tam debatt

NRK debatten som ble sendt fra Fiskerihøgskolen onsdag 25. oktober ble en tam affære. Programleder Terje Svabø fikk aldri helt svar på det han ville av de heller uengasjerte gjestene som var invitert til programmet.

U Jørgen Flint

Tema for debatten var akademikerledighet og problemene dette skaper for samfunnet. Til studio hadde Svabø invitert folk fra næringslivet, påtroppende rektor Tove Bull, Morten Pettersen som er politisk rådgiver til Gudmund Hernes og folk fra Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS). Vår egen Trine Ham-

ran, studentrepresentant i Universitetsstyret, var den eneste av studentene som var invitert til å snakke og som derfor fikk egen mikrofon.

Meningsutsveksling

Svabø begynte med å spørre representanten fra YS om det var slik at akademikere tok jobben fra de lavere utdannede. Debatten falt allerede her sammen når hun fra YS svarte heller unvikende på dette spørsmålet.

Det ble lite fart i de andre debattantene og det virket nesten som om de fleste gjestene hadde nok med å konsentrere seg om å være på TV.

Debattens desiderte vinner ble likevel en av universitetets tidligere rektorer, nemlig Yngvar Løchen.

Uinteressant karakter

Det som skulle bli en debatt

NRK's Terje Svabø og det heller labre panelet med debattanter. utviklet seg etterhvert til å bli en ren meningsutveksling av heller uinteressant karakter.

FOTO: GEIR KASTMO

Svabø kom ikke særlig nærmere løsningen på akademikerledigheten på de 40 minuttene

han hadde til rådighet, men det var det heller ingen som hadde trodd.

- Barnehagebehovet er stort. Med dagens 2150 plasser fordelt på alle studenter, sier det seg selv at det trengs mer penger. Det er en kjensgjerning at studenter får flere unger enn tidligere, uten at dette følges opp av nødvendige tiltak, forteller han. Og situasjonen er ikke noe bedre på boligsiden.

Krever 450 boliger

I statsbudsjettet er det lagt opp til å bygge 350 studentboliger. Dette er svært få i forhold til det reelle behovet.

- Vi vil at utdanningskomiteen finner rom for 450 studentboliger beste år. Behovet er større, men det er en start, sier han og forsikrer at hadde det vært opp til NSU ville hundre av disse gått til Tromsø.

Ny ledelse i Utopia

Utopia sin redaksjon har valgt Thomas Harris til ansvarlig redaktør for 1996. Både ny desksjef og redaksjonssekretær ble valgt samtidig. Foreløpig er det ingen som har villet ta på seg ansvaret som kulturredaktør.

U Håvard Arntsen

Vegard Bønes og Per Steinar Moen ble valgt som henholds-

vis redaksjonsekretær og desksjef. Begge studerer sosiologi. Harris studerer engelsk, men regner med å ta studiepermisjon ett år for å ta seg av ansvarlig redaktørs oppgaver.

Utopia har hvert år valg på disse posisjonene. Medlemmer av redaksjonen har muligheten til å stille og man velges for et år av gangen. De valgte vervene gir noe godgjøring for svekket studietid og tapt progresjon.

Den nye redaksjonsledelsen ønsker både gamle og nye velkommen tilbake til avisa over jul.

De nyvalgte lederne i Utopia, (f. v.) Thomas Harris, Vegard Bønes og Per Steinar Moen. FOTO: JAN MARTIN BERG

For strenge på klager

Fagstyret og Studiestyret ved Fagområdet Medisin viser seg å være for strenge ved klager på at man ikke får ta ny eksamen. Medisinerstudentenes Arbeidsutvalg reagerer på at flere klager som går til Klagenemnda bekrefter dette. Det har også skjedd at en er blitt nektet midlertidig legelicens, noe en har krav på å ha fram til den siste eksamen.

U Håvard Arntsen

Nylig var det en student som ble nektet å ta siste eksamen av Studiestyret og Fagstyret. Etter klage til Universitetets Klagenemnd fikk vedkommende allikevel ta eksamen. Begrunnelsen til det første avslaget var at dette var femte gang denne studenten ville ta eksamen og med henvisning til tregangers regelen.

Streng fortolkning

- Det kan høres rart ut at vi reagerer slik når det er femte eksamen, men det er litt andre forhold på FM enn det er ved andre studier. Vi har bare tre eksamensperioder på et seksårig legestudie. Ved gradseksamen har vi hatt en fjerde mulighet, hvis det har foreligget grunner til dette. Nå har det vist seg at det er et behov for å gå utover denne praksisen, men det har det ikke vært vilje til, sier Stig Hegna i AU'et.

- De har prøvd å skape presens ved å nekte denne studenten muligheten til å gå opp til eksamen på nytt, påstår han.

- Det viser seg at Fagstyret og Studiestyret legger en alt for streng tolkning av reglementer til grunn når de behandler saker. Dette ser vi når klagenemnda går i mot beslutningene til disse styrene, og det er denne strenge fortolkningen vi reagerer på, forklarer Pål Arnesen, også medlem i AU.

- Riktignok skjer det at det kommer fram nye aspekter og momenter fram til saken kommer opp i Klagenemnda. Men det skulle ikke være nødvendig å lage «proffe» søknader og bruke masse tid på dette eller søke hjelp til dette, legger han til.

Nektet lisens

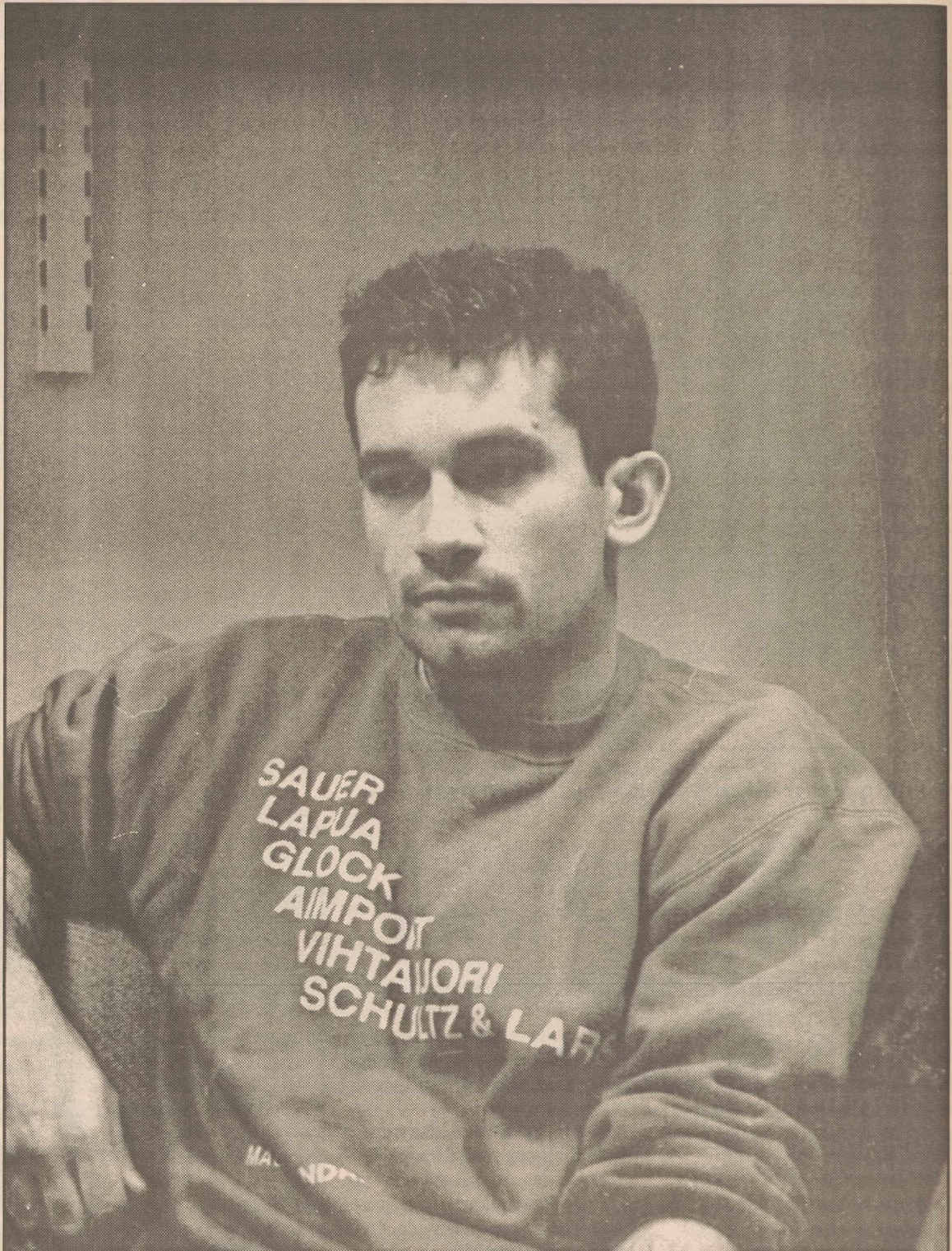
Alle som er på femte året får midlertidig legelicens til å drive som lege under veiledning. Dette gir verdifull erfaring og mulighetene til å praktisere yrket sitt. Deretter har man en eksamensperiode sjette året som, etter turnus, fører til at man får legelicens. Vedkommende som i utgangspunktet ble nektet å ta den siste eksamen på nytt fikk heller ikke innvilget søknaden om å få fornyet den midlertidige lisensen sin. Man må søke før hver eksamen om å få forlenget lisensen sin.

- Her er det også strid om hvordan man skal fortolke regelverket. Et av kriteriene for å få forlenget lisens går på normert tid. Dette ble brukt mot denne studenten, men hvorfor først femte gangen? Hva er forskjellen på tredje eller femte gang, man er like lite ute av progresjonen, understreker Hegna. Han legger også til at det under debatten i Fagstyret og Studiestyret om den midlertidige lisensen, ble dratt fram at man skulle ikke gi lisens slik at vedkommende ikke skulle ha muligheten til å jobbe så mye. Dette ville gå utover studiene til denne studenten.

- Det er da grenser for hvor mye man skal legge seg opp i privatlivet til de enkelte studentene, kommenterer Stig Hegna.

Tunge eksamensbolker

- Problemet med de få eksamensbolkene vi har, er at man havner i slike situasjoner. Eksamenene er svært tunge og da burde det legges mer vekt på å være fleksible med antallet ganger og heller gi mer oppfølging av studentene for å hindre slike situasjoner, sier

Pål Johansen i AU reagerer på at Fagstyret og Studiestyret tolker eksamensreglementet for sterkt. FOTO: JAN MARTIN BERG

Ingrid Menes, studentrepresentant i Fagstyret. Hun mener at de har hardt nok eksamenspress mot seg, så dette er ting de burde har unngått.

Til pensjonsistalderen

Leder i Studiestyret ved FM vil ikke ha tilstander hvor studenter som stryker skal ha muligheten til å ta eksamen på nytt og på nytt fram til de er pensjonister.

U Håvard Arntsen

- Hvis studentene med denne kritikken mener at enhver skal komme seg gjennom og ta eksamen til de blir pensjonister, så forholder vi oss til to forskjellige saker. Det er ingen automatikk i at når en først er kommet inn så må en nødvendigvis bli uteksaminert som lege, fastholder Mons Lie.

- Vi mener vi ikke er for strenge i våre bedømmelser. Vi forholder oss til regelverket og har registrert at to av våre avgjørelser er gjort om i Klagenemnda, sier Mons Lie.

Han er leder i Studiestyret som avgjør hvorvidt de som søker om man kan ta eksamen på nytt, kan få ta den.

Tregangers regel

- Vi forholder oss til tre gangers regelen som er gitt fra universi-

tetet. Det er mulig å få dispensasjon til å gi adgang til en fjerde gang, og det får man lov til. Vi mener at utover dette er det ikke riktig å gi eksamen flere ganger, sier han.

- Vi skal ha et møte med Klagenemnda i neste møte med Studiestyret. En av grunnene til at søknadene om å ta eksamen for femte gang ble overprøvd, var at vi ikke hadde begrunnet avslaget godt nok, sier han.

Personopplysninger

Årsaken til at begrunnelsen ikke var der, er ifølge Lie av hensyn til de selv gjelder.

- De hadde søkt om ny eksamen og vist til sosiale grunner og hensyn. Skulle vi ha begrunnet vårt avslag bedre måtte vi ha offentliggjort en del personlige opplysninger. Dette er også en av grunnen til at vi vil ha et møte med Klagenemnda, sier Leder Mons Lie.

Prisma
tours

FLYPRISER

London	1890	Nairobi	6280
Paris	2525	Johannesburg	6530
Amsterdam	2365	Santiago	7660
Venezia	3200	Rio de Janeiro	7450
Milano	2900	Mexico	4590
Madrid	3095	New York	3490
Barcelona	2895	Ft. Lauderdale	4375
Roma	2720	Orlando	4375
Wien	2450	Miami fra 29/10	4190
Nice	3150	Tokyo	7890
Athen	2750	Beijing	4690
Warszawa	2350	Singapore	5245
Berlin	1990	Kuala Lumpur	5995
Budapest	2695	Bankok	5995
Sofia	2695	Vietnam	6745
Praha	2695	Jakarta	6745

Spesielle betingelser gjelder.
Tillegg flyskatt. Utreise fra Oslo.

WINGE
REISEBUREAU

TROMSØ TLF. 77 68 50 35
FINNSNES TLF. 77 84 12 55
BARDUFOSSE TLF. 77 83 34 00

Brelaten Brelaten Brelaten

Den ekte studentkroa i Sjøgata.

Vær hilset!

Vårens program for Internasjonalt Seminar blir halvert i forhold til dette semesteret. Variesende oppmøte er en av grunnene. Hva som bli på programmet er usikkert.

U Lise Swensen

- Vi ønsker heller å profilere foredragene bedre. Dette sier Roger Jørgensen som er koordinator for Internasjonalt Seminars samordningsgruppe.

Vekslede oppmøte

Det er bestemt at det neste semester skal arrangeres internasjonalt seminar bare annen hver uke. Roger Jørgensen forteller at dette blir gjort for å øke oppmøte på de seminarene som holdes.

- Folk blir litt lei av å gå på alle foredragene som arrangeres. Så velger de heller ut de foredragene som hører mest interessante ut, sier Jørgensen.

Resultatet blir et sterkt varierende oppmøte. For å rette på dette ønsker man heller å markedsføre Internasjonalt Seminar bedre og heller mobilisere flere på færre møter.

Kjendisgreie

Det er gjerne de store navnene som drar folk, men Jørgensen vil ikke være med på at Internasjonalt

HALVERING AV VÅRENS SEMINAR

Seminar kommer til å bli en kjendis greie.

- Vi ønsker ikke å ha bare store navn, men vil heller satse på kvalitet, sier han.

Han kan likevel ikke si noe konkret om hvordan programmet for neste semester vil bli.

Neste år

- Samordningsgruppa for internasjonalt seminar består av mange forskjellige organisasjoner. Dette er vår styrke og kommer til å gjenspeile seg i programmet, forteller Jørgensen.

Emner om nordområdene, på den internasjonale dagsorden og andre aktuelle temaer vil bli tatt opp. Likevel er det særlig et emne det vil bli fokusert på.

- Nord-sør problematikken er veldig aktuelt blant annet fordi det nettopp er fremlagt en NOU melding om norsk bistandspolitikk. Vi ønsker å sette søkelyset på hvordan norsk bistand kommer til å være fremover.

Det blir færre seminarer neste semester, forteller Roger Jørgensen.

FOTO: JAN MARTIN BERG

FN passivt vitne til FOLKEMORD

På FNs fødselsdag, fordre professor Svein Mønnesland på internasjonalt seminar om FNs rolle på Balkan. Denne organisasjonen har i 50 år stått som symbol på menneskerettigheter og internasjonal rettsordning. - For meg er ikke FN lengre et slikt symbol, sa han.

U Lise Swensen

I Svein Mønneslands foredrag ble femtiårsringen levnet liten ære. Mønnesland er tilknyttet Institutt for østeuropeiske og orientalske studier, hvor han er professor i slavisk språk.

Han fortalte om et FN som prøvde å spille en nøytral rolle i konflikten på Balkan, til tross for at store overgrep mot sivilbefolkningen fant sted.

-FN var passivt vitne til det største folkemordet siden 2. verdenskrig, sa Mønnesland.

Goradze

For å sikre befolkningen mot overgrep, hadde FN opprettet flere såkalte «sikre soner» hvor de garanterte for sikkerheten. Da serberne angrep Goradze tidligere i år, var denne garantien lite verdt. 450 nederlandske soldater stod uten mulighet til å forhindre overgrepene som fant sted. Kvinner og barn fikk flykte, mens unge jenter ble voldtatt, torturert og drept. Alle menn i alderen mellom 14 og 70 ble skutt. Fortsatt er 8000 personer savnet etter serberne tok Goradze.

- For ikke å tape anseelse prøv-

de FN å dekke over overgrepene. Faktisk ble bevismateriale som videooptak av hendelsen ødelagt, fortalte Mønnesland.

Liten vilje

Mønnesland mente at FN havnet i slike situasjonen fordi stormaktene ikke var villige til å sette makt bak kravene ovenfor de krigførende partene. Hverken NATO eller andre stormakter var villige til å gå inn med militære styrker. Dette har vært problemet under hele krigen.

-Jugoslavia er ikke verdt én død soldat, var et populært sitat, fortalte han.

Dette til tross for at den internasjonale verden tidlig hadde engasjert seg sterkt i konflikten.

Etnisk renhet

FN forsøkte å spille rollen som nøytral fredsmegler og hjelpeorganisasjon. De nektet å ta part i saken og offentliggjorde ikke rapporter som konkluderte med grove brudd på menneskerettighetene. De ville rett og slett ikke klassifisere en av stridens parter som overgripere.

-Fredsfhandlingene tok utgangspunkt i ekstremistenes på-

stander, mente han.

Målet ble å opprett etnisk rene områder i Bosnia som alltid hadde hatt en blandet befolkning.

-Bosnia skulle likvideres som stat i Owens/Stoltenbergs fredsplan, konkluderte Mønnesland.

Retten til forsvar

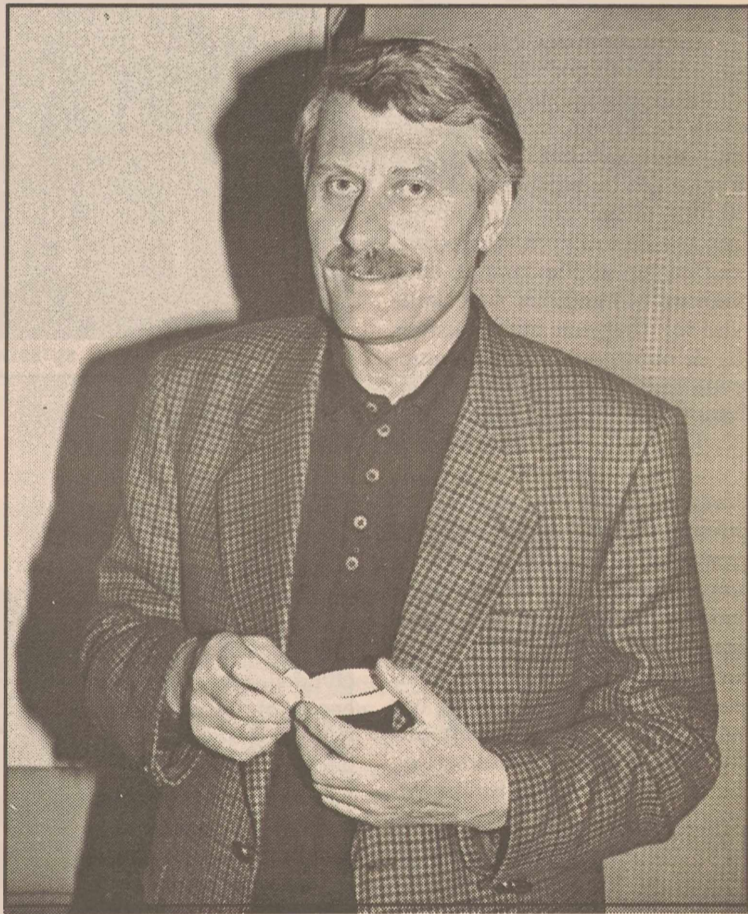
Mønnesland mente at FN hadde betraktet konflikten som en borgerkrig. Dermed ble en våpenembargo iverksatt til tross for at Bosnia og Kroatia tidlig i konflikten var anerkjent som stater.

- Våpenembargoen hindret Bosnia i å forsvare seg, påsto Mønnesland og understreket at retten til forsvar er en menneskerettighet. Dette skjedde selv om Sikkerhetsrådet, det øverste organ i FN, slo fast at Serbia var angriperen og Bosnia offeret. FN klarte heller ikke å forsvare Bosnias befolkning mot overgrep.

Mistet ansikt

Hvordan kunne FN bevisst unngå å ta stilling til overgrepene som skjedde? Dette er et spørsmål man sitter igjen med.

- FN er verdens rettsholdninger, men kompromitterte seg selv med sin nøytralitet, avsluttet han.

Professor Svein Mønnesland tordnet mot FN's rolle på Balkan. FOTO: FRANCESCO RUBINO

Krystallnatta

9. november nærmer seg og igjen skal SOS Rasisme ha fakkeltog mot rasisme denne dagen.

Som kjent var det denne natta jødeforfølgelsene i Tyskland i 1938 virkelig løp løpsk. Terrorangrep mot jødiske hus, varehus, personer og drap, samt at 20.000 ble satt i konsentrasjonsleire var ting som skjedde da.

- Vi pleier å markere vår avsky mot rasisme og diskriminering hvert år med å ha et fakkeltog, sier Helene Mathiassen, i Tromsø SOS Rasisme. I år vil

det bli appell ved Phillip Moh. Han ble for kort tid siden satt i håndjern og kastet på glattcella her i Tromsø etter en motorstopp. Han så mistenkelig ut, var anklagen mot denne fargede mannen.

- Det er økende rasisme og diskriminering i det norske samfunnet i dag.

Nynazistene gjør seg bemerket og det blir ført en for restriktiv innvandringspolitikk, så vi oppfordrer alle til å møte på Stortorget kl. 18.00 Krystallnatten, avslutter Mathiassen.

Pilegrimer på berserkgang i York

Sosiale og språklige studier fra barkrakkene på det kubistiske Universitetet i York. Et reisebrev av en nåtidens pilegrims viking.

U Thomas Harris

Som en liten bonus til studiene, arrangerte engelsk grunnfag en reise til det norske studiesenteret ved Universitetet i York dette semesteret. Det var til sammen 60 personer som vurderte det slik at en halvsponta tre ukers englandsferie ikke var å forakte. Selve reiseruten og reisetiden ble overlatt til den enkelte, og det var en god porsjon engelskstudenter som tok turen innom London først for å få muligheten til å studere de spesielle språkkonstruksjonene i denne verdensmetropolen, eller var det kanskje verdensmetropolaspektet som tiltrakk.

Verdens navle

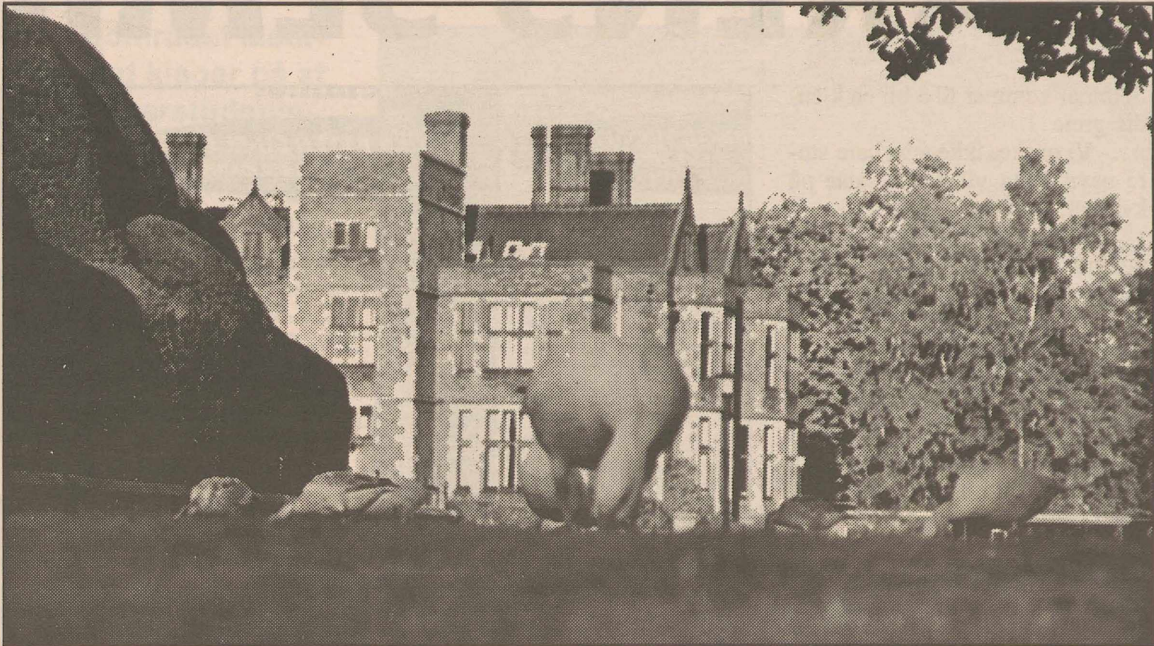
Uansett så var det jo litt skuffende å ta flyet fra den internasjonale lufthavnen Langnes og verdens navle, Tromsø, for å kave seg ut av flyet på landingsplassen Heathrow, og begi seg ut i en av klodens mest isolerte og forblåste byer. Enkelte av oss, nemlig meg, greide til og med å ta med seg feil bagasje fra Heathrow, en blå berganssekk kan ofte skjule andre ting enn det man skulle tro. Noen benyttet helgen i London til å få sett slike syn som det verdensberømte Tate gallery og Antonio Bandieras på premiere for «Assasins» i Oxford street. Andre gjennomførte de første deler av en inngående studie av engelsk pubinteriør. Til tross for den enkeltes fascinasjoner var det før eller senere på tide å bryte opp og begi seg mot York og den obligatoriske registreringen mandag morgen. Denne urmeligheten skulle komme til å vedvare. Morgenene i York skulle vise seg å begynne midt på natten, og de obligatoriske seminargruppene begynte med jevne mellomrom klokken 9.15 på natten.

Kott

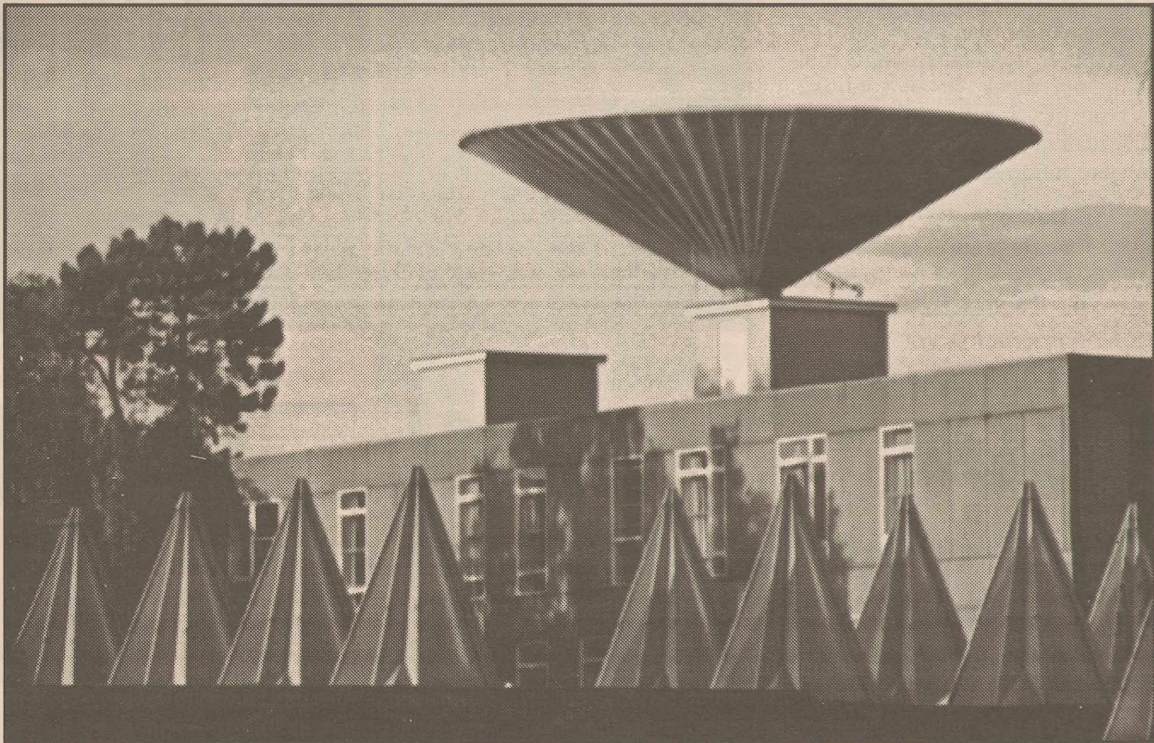
Vel fremme ble vi henvist til våre luksuriøse studenthybler ved Universitetet i York. Ved engelske universiteter er det en lang tradisjon med at de fleste tilflyttende studenter bor i studenthybler på universitetsområdet. Åtte kvadratmeter boområde, kjøkken og bad på deling med femten andre virker kanskje ikke så luksuriøst, og det er det heller ikke. Boforholdene kombinert med den engelske studiefinansieringen ga en god forståelse av hvorfor engelsk ungdom heller blir gruvearbeidere fremfor studenter. Engelske studenter er så heldige å få et stipend på £2000 i året (noe som tilsvarer ca kr 20.000.-) og muligheten for å ta opp et lån på £1300 i tillegg i året (ca kr 13.000.-), noe som jo tilsvarer omtrent halvparten av den lusne studiefinansieringen i Norge. De fleste studenter jeg snakket med var delfinansierte av sine foreldre, og de som ikke hadde et sugerør til sine foreldres lommebøker, var nødt til å ta på seg vel lønnete stillinger på McDonalds og lignende.

Kubisme

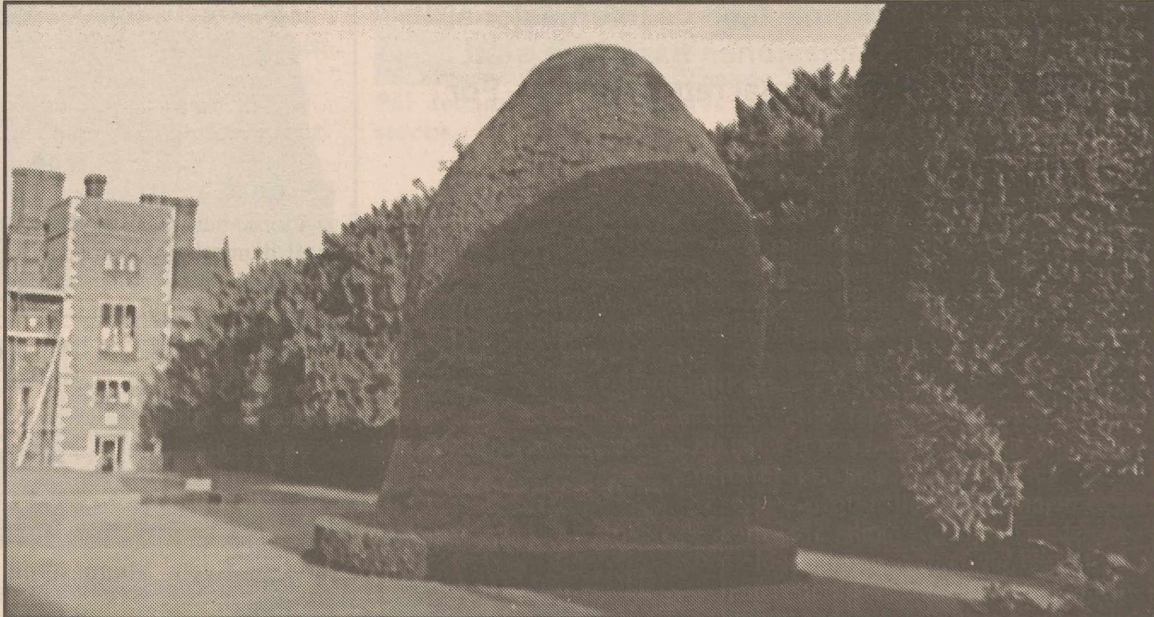
Universitetsområdet i York kombinerer munter østblokkarkitektur, dvs grått og firkantet, med gigantiske viktorianske hageanlegg. Denne smakfulle blandingen av grå

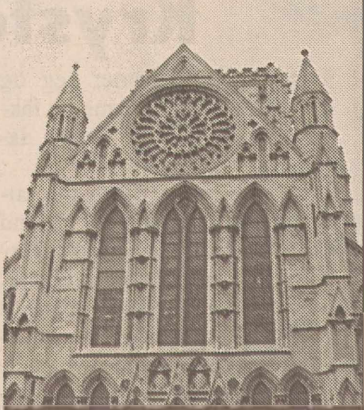
Gressende gjess i læringsmiljøet.

De små arkitektsuelle spissfindigheter

Formbeskårede trær, en gartner med humor har skåret ut en vakker kondom

betongklosser, tårepiler, innsjøer, vannfugler, karper og formbeskårede trær er en noe særegen fest for øyet. Jeg har sjelden sett

et så mislykket forsøk på å blande to forskjellige stiler innenfor arkitektur og landskapsarkitektur, men jeg ble fortalt at hele univer-

sitetsområdet i York er vernet fordi det representerer typisk 60-talls byggestil. Man greide faktisk å gå lei på de evig tilstedeværende

gjessene, endene og rapphønene som vraltet rundt utover hele universitetsområdet, og etterhvert som ukene gikk, begynte tanken på andestek å gjøre seg gjeldende stadig oftere. Selv om det var omtrent like mange studenter ved Universitetet i York som ved Universitetet i Tromsø er det mye større. Man kan tenke seg UiTø og alle samskipnadens studentboliger på samme område som en innsjø eller to. En vesentlig forskjell mellom York og Tromsø var også det at hvert eneste fakultet hadde sin egen pub, med fast ansatt personell og åpningstid klokken 18.00 til 24.00 hver eneste dag. Av alle de erfaringene jeg gjorde ved Universitetet i York er det nok vissheten om at vi i Tromsø trenger et skjenkested ved hvert fakultet det som sitter hardest.

Minster

York er en historisk turistby, og midt i byen står Vest-Europas største kirke, den såkalte Minster, som faktisk er bygd som en turistfelle for å tiltrekke seg pilegrimer til York under middelalderen. I moderne tid er fremdeles York en turistfelle, eneste forskjellen er at det er mye lengre mellom pilegrimene i dag enn for 500 år siden. Hovedattraksjonen ved York er det at den visstnok er en veldig historisk by, med egen bymur og hele greia, samt at bynavnet York egentlig betyr Jorvik. Vikingene fra Skandinavia satte i sin tid preg på byen, og det var en del deltagere på turen som følte visse behov for å leve opp til ryktet til våre forfedre og gå på berserkgang på byen. Det er en markant forskjell mellom Norge og England på utelivsfronten, man skiller klart mellom en pub og en nattklubb i England. Pubene stenger kranene klokken 23.30, mens nattklubbene får holde på til klokken 3.30. I en by med 100.000 innbyggere føles det relativt utilstrekkelig med tre nattklubber. Spesielt når danskebåtstemningen er altoppklukende. På tross av den varierende kvaliteten på utestedene i York virket det på meg som om den dyptgående studien av engelsk barinteriør var en stor suksess, og at det var en hel del mennesker som faktisk greide å unngå å være edru på britisk territorium.

Latterlig

Det som skulle være en studietur med fordypping i fag og sosiale studier viste seg å ligge nærmere en ferietur sponset av ISL. Kort sagt var det faglige innholdet latterlig, og undervisningsnivået lå hakket under 3.klasse engelsk på videregående. De sosiale studier ble i overveiende grad foretatt fra barkrakk. På tross av at de faglige målsetningene viste seg å ikke holde mål, og at de utsendte veilederne fra faget i enda større grad enn studentene oppfattet turen som ferie, lønnet ferie, var det mange som fikk stort utbytte av turen. Dette i form av å knytte sosiale bånd internt i faget, samt å få økt sine muntlige ferdigheter og en verdifull porsjon innsikt i hvordan mennesker og kultur er i virkelighetens England i motsetning til pensum litteraturens glansbilder.

Strid om kosttillegg

Det har oppstått strid mellom studentene og seksjonen på psykologi. Studentene krever kosttillegg for praksisperioden de har utenfor Tromsø. Et kosttillegg som er vanlig for andre studier med obligatorisk praksis.

U Jørgen Flint

Embetstudentene i psykologi skal i første halvdel av femte studieår ut i 6 måneders obligatorisk praksis. Primært skal studentene ha denne praksisen utenfor Tromsø. Etter nyttår sendes over halvparten av studentene på femte året ut i praksis utenfor Tromsø.

Rot om reglement

Det er tydelig at det har vært en del rot omkring reglementet og de økonomiske satsene ved hovedpraksisperioden. Saken om kosttillegget har foreløpig vært opp på to seksjonsmøter og studentene klager nå saken inn for Instituttstyret på ISV og ber dem ta stilling.

- Vi vil behandles på lik linje med andre studenter som har obligatorisk praksis, sier student Bård Bugge Pedersen, som er den på kullet som har jobbet mest med saken.

Bare samboere

Slik det er nå er det bare gifte og samboere som kan søke om kosttillegg hvis de kan dokumentere merutgifter ved opprettelse av ny husholdning som følge av praksisperioden.

- Vi krever at alle skal få dette kosttillegget. For det er helt klart merutgifter for enslige ved opprettelsen av egen husholdning. Det må ikke bli sånn at det skal være studentenes personlige økonomi som blir skadelidende under praksisperioden, sier Bård Bugge Pedersen. Han har regnet ut at kosttillegget utgjør 9000 kroner for hver student i løpet av hele praksisperioden.

Begrensninger

Tidligere stod det i reglementet at seksjonen skulle dekke alle merutgifter i forbindelse med praksisperioden. Nå legges det helt klart begrensninger i reglementet fra seksjonens side. Blant annet har utgiftene til flytting nå fått et tak på 1000 kroner.

- Dette er nok en kostnad som alle kommer til å overskride når man flytter til praksisstedet, påpeker Bård Bugge Pedersen.

50 kroner

- Vi har bedt om å få et kosttillegg på 50 kroner dagen slik justudentene får i sin praksisperiode. Universitetet bør også ha en fast praksis på hvordan de økonomiske forholdene skal være for studenter på profesjonsstudiene med obligatorisk praksis, avslutter Bård Bugge Pedersen.

Psykologistudentene på Åsgård krever å få kosttillegg på lik linje med andre studenter på profesjonsstudiene. FOTO: JØRGEN FLINT

Vil ha eget budsjett

Psykologiseksjonen har sendt saken til Universitetet for utredning. - Vi vil ha et regelverk som er likt for alle profesjonstudier, sier Astrid Richardsen, seksjonsleder på psykologi.

U Jørgen Flint

På grunn av økte kostnader i forbindelse med oppbygning av studiet har også psykologiseksjonen bedt Universitetet om en egen budsjettpost for å dekke studentenes hovedpraksis.

Instituttets ansvar

- Studentene skal primært ha denne praksis utenfor Tromsø og bare de med viktige grunner som for eksempel omsorgs-

svar får praksisperioden sin i Tromsø. På ISV finnes det et vedtak som sier at instituttet skal dekke de merutgifter studentene har ved å være utenfor byen i under praksisen. Det vil si at vi dekker boligutgifter og flytteutgifter. Under praksisperioden ifjor var det heller ingen av studentene som fikk kostpenger, sier seksjonslederen.

Vil ha regelverk

Seksjonen har nå også bedt universitet utrede saken nærmere.

- Vi vil ha et felles regelverk som gjelder de økonomiske satsene på alle profesjonsstudiene i de obligatoriske praksisperiodene. Et slikt felles regelverk har vi nå fått på profesjonsstudiene når det gjelder permisjonsregler, avslutter Astrid Richardsen.

Kjenner ikke saken

Økonomidirektør Harald Solvang på universitetet kjenner ikke til saken og vil derfor ikke kommentere det.

Medisin og jus får kostpenger

Medisinstudenter og jusstudenter som har obligatorisk praksis har andre regler å forholde seg til enn psykologistudentene på Åsgård. Fra administrasjonen på medisin får vi opplyst at studentene i deres praksisperiode får dekket de merkostnader de måtte ha i

forbindelse med praksisen. I tillegg til botillegg innebærer dette etter hva vi får opplyst kostpenger på 30 kroner per dag i praksisperioden. Denne godtgjørelsen får studentene automatisk i det de går ut i praksis. På jus finnes det en lignende

ordning. Her får studentene dekket boutgifter og får i tillegg et kosttillegg på 50 kroner dagen i praksisperioden etter det vi får opplyst fra administrasjonen på IRV. Også her blir kosttillegget utbetalt automatisk til jusstudentene.

Ikke støtte

Regnbuen Antirasistiske Organisasjon har søkt om støtte til dekningen av kostnader ved kirkeasyl i Tromsø. Universitetsdirektøren har ikke avsatt midler til denne type kostnader og innvilger ikke søknaden.

Nytt studium

Universitetsstyret har godkjent deltidsstudie Kystsammfunn/fiskerisammfunn ved Fiskerihøgskolen (NFH). Studiet gir 10 vekttall, og sikter særlig mot lærere i grunn- og ungdomsskole.

VIETNAMTURIST

Vietnamtourism
Your first and best friend in Vietnam

VIETNAMTURIST ØNSKER ALLE VELKOMMEN TIL VIETNAM
Snakk med oss om reisemuligheter, hoteller, transport i Vietnam.

VIETNAMTURIST HAR SPESIALISERT SEG OGSÅ PÅ ANDRE LAND I FJERNE ØSTEN
Du kan trygt snakke med oss om å reise i Thailand, Laos, Singapore, Indonesia, Taiwan, Kina og Nord-Korea.

VIETNAMTURIST SAMARBEIDER MED SINGAPORE AIRLINES, THAI AIRWAYS INTERNATIONAL
og du flyr med disse selskapene til og fra Europa og innen Asia.

VIETNAMTURIST ORDNER OGSÅ MED VISUM
For våre reisende ordner vi med utstedelse av visum til Vietnam, Laos, Nord-Korea og Taiwan.

VIETNAMTURIST ER OGSÅ BEHJELPELIG OVERFOR NORSK NÆRINGSLIV SOM ØNSKER KONTAKTER I VIETNAM.

NB: FOR VIETNAMESERE, THAIENDERE OG SINGAPORIANERE BOSATT I NORGE HAR VI SPESIELT HYGGELIGE PRISER FOR REISER TIL HEMLANDET, SAMT FOR BESØK TIL SLEKTNINGER I USA, CANADA, AUSTRALIA OG TIL LAND I EUROPA.

BOOKINGTELEFONER:
TLF. 77 67 33 56
TLF. 22 42 77 10
PERS.SØK. 96 64 30 06

VIKING TRAVEL
TROMSØ
Tlf: 77 67 33 56
Mobil: 90 10 01 67

"Erfaring er evnen til å kjenne igjen en feiltagelse neste gang en gjør den"
Få en god erfaring med en gang.
Besøk oss.

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40

Telefaxnr.: 77 68 53 01

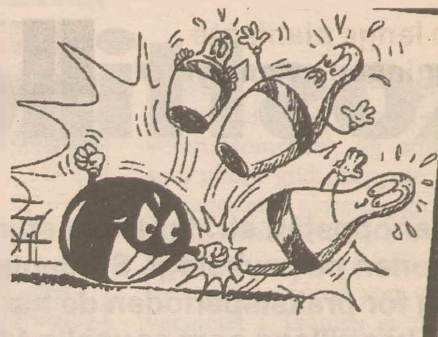
Treffstedet

Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 13-23

Telefon 77 61 97 70

Velkommen til Bowling & Squash PÅ STAKKEVOLLVEIEN 49/51

Bowling: Kun kr. 13 per serie før 17 alle hverdager

Squash: Kun kr. 30 per ½ time per bane før 16 alle hverdager
Kr. 40 per ½ time 16-18 og 22-24 alle hverdager og hele lørdag og søndag

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

PROBLEMHUD?

AKTIVE SPESIALPRODUKTER
FOR ANSIKT OG KROPP MED
DOKUMENTERTE EFFEKTER

- uren hud og "sorte prikker"
- tørr hud, hard hud, flass
- rynker og pigmentflekker
- arr og strekkmerker
- inngrodde hår (skjegg)

Hjemmeprodukter og/eller salongbehandlinger basert på patentbeskyttede AHA-formler. De eneste AHA (fruktsyre) produktene på markedet med vitenskapelig dokumentasjon.

Vi gir deg gratis hud- og produktveiledning!

Derma-Nor AS, tlf. 67566500

M.D. Formulations®

Student!

K-studentkonto kan gi deg bedre oversikt over økonomien

Åpner du en K-studentkonto kan du blant annet få K-kort til for tiden kun kr. 25,- i årspris og lavere gebyrer ved bruk i Norge. Vi kan også tilby forskudd på lånet fra Lånekassen, BrevGiro-avtale og en ny og bedre BSU (boligsparing for ungdom), hvis du er så heldig at du kan spare litt!

Brosjyren som forteller mer får du hos oss!

K KREDITKASSEN
CHRISTIANIA BANK OG KREDITKASSE

Tyveri på Mortensnes

Det har etter det Utropia kjenner til vært en rekke tyveri og tyveriforsøk den siste tiden i studentboligene på Mortensnes.

Etter det Utropia kjenner til skal fremmede personer ha prøvd å ta seg inn i de ulike hyblene og leilighetene. Flere studenter skal ha blitt frastjålet klær, mikrobølgeovner, sykler og andre verdisaker. Det er også en rekke ganger blitt observert mistenkelige per-

soner vandrende i område på Mortensnes. Politiet har ikke kjennskap til at det skal ha forekommet et stort antall tyverier på Mortensnes. De vedgår imidlertid at det er et området hvor det bor en del «langfingrede» mennesker og at folk derfor må være observante.

Delt likestilling

Professor Åse Hiort Lervik og Jentegruppen på IMR delte den første Likestillingsprisen som er delt ut ved universitetet.

Hiort Lervik har «i hele sin karriere vist engasjement for likestilling gjennom sine tunge verv,

sin forskning, publisering, undervisning og sine administrative funksjoner», heter det i begrunnelsen.

Jentegruppen representerer den yngre generasjonen, og har jobbet for kvinnemiljøet ved IMR.

Nytt studium på NFH

Universitetsstyret har godkjent deltidsstudie Kystsamfunn/fiskerisamfunn ved Fiskerihøgskolen (NFH). Studiet gir 10 vektall, og sikter særlig mot lærere i grunn- og ungdomsskole.

UTSETTER BYGGINGEN I GJEN

Den lenge planlagte byggingen av en ny barnehage på Håpet er lagt på is. Først i januar neste år vil det bli endelig bestemt om det i det hele tatt blir noe av denne barnehagen. Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) har funnet ut at de allikevel ikke har råd til å sette i gang byggingen.

U Håvard Arntsen

Byggingen av denne barnehagen ble første gang utsatt i våres. Da var begrunnelsen at anbudene var for høye. Sist fredag ble det bestemt at utifra SiTøs økonomiske situasjon at det ikke er forsvarlig å starte byggingen av en ny barnehage. Styret avventer en gjennomgang av dagens drift og ber seg forelagt saken på nytt i januar.

Stort underskudd

- Det skal ses på hvordan driften er i dag og hva som kan gjøres for å spare inn penger. Vi har et relativt stort underskudd som det skal ses på hva vi kan gjøre med. Dette gjelder ikke bare en eventuelt ny barnehage, men hele barnehagesektoren i SiTø, sier styreleder i SiTø, Lene Skau. Departementet er avhengig av at samskipnaden innen begynnelsen av februar gir signaler om SiTø kommer til å benytte seg av støtte til 35 barnehageplasser, som gitt over statsbudsjettet for 1995 og videreført til 1996.

Utsatt en gang

Det endelige vedtaket om bygging ble fattet i mars etter at Studentstyret hadde gått med på å øke semesteravgiften med 30 kroner semesteret for å dekke opp kostnadene. En ny barnehage ville ha økt underskuddet på barnehagesiden med 405.000 kroner. For 1996 har administrasjonen i SiTø lagt opp til et underskudd på 780.000 kroner. Med et totalt underskudd på omlag 1.2 millioner på barnehagesektoren mener administrasjonen i budsjettframlegget for neste år at det ikke er økonomisk forsvarlig å bygge enda en barnehage. Det regnes også med at de tilskudd SiTø får fra Tromsø kommune vil bli redusert fra august.

Laila Isaksen (t.h.) og Wenche Gressnes, i familiebarnehagen Ørneredet, ser det som svært uheldig at SiTø allikevel ikke skal bygge en barnehage til.

FOTO: GEIR KASTMO

Stort behov for barnehageplasser

Barnehagebehovet blant studenter i Tromsø er stort. Mange må ut på det private «dagmammarkedet». Blant studentboligene på Mortensnes

er det endel foreldre som har startet en midlertidig familiebarnehage. Utsettelse av byggeplanene ser de på som svært uheldig.

U Håvard Arntsen

I Ørneredet Familiebarnehage kryr det av unger som ikke har fått noe tilbud om barnehageplass. Dermed har foreldrene med støtte fra Studentsamskipnaden startet en familiebarnehage. Dette er en barnehage med åtte unger, to assistenter og en førskolelærer i kvart stilling. En familiebarnehage holder som regel til i en privat bolig, og må oppfylle endel krav fra kommunalt og statlig hold.

- Vi startet opp i sommer og har hatt gode og positive erfaringer hele tiden, dette er en idé som flere bør følge opp, sier initiativ-

takerne bak Ørneredet Familiebarnehage, Laila Isaksen og Wenche Gressnes.

De legger til at det er svært uheldig for tromsøstudenter at det foreløpig ikke blir noe av den nye barnehagen. De mener det absolutt er et stort behov for flere barnehageplasser.

Plaster på såret

I vår og i sommer gikk Laila Isaksen og Wenche Gressnes rundt og dokumenterte det reelle behovet etter barnehageplasser bare på studentboligene på Mortensnes. De kom fram til at det var 16 unger helt uten tilbud.

- Antakeligvis så er det flere.

Vi la ut lapper til alle sammen og det var 16 stykker uten noe tilbud i det hele tatt. Hvor mange som i dag har forskjellige dagmammarordninger eller liknende, men som ønsker seg en annen løsning, er usikkert, forteller Laila.

- Det er ingen overførselsrett fra denne familiebarnehagen til SiTøs barnehager. Derfor hadde vi ikke kalkulert med at vi skulle få plass i en ny barnehage, men endel av de ungene som er her nå ville nok ha fått plass, spår Wenche. Det at de fikk låne lokaler av SiTø ser de på som et plaster på såret fordi byggingen i første omgang ble utsatt til over jul.

- Vi har all grunn til å være fornøyd med SiTø, så langt. De låner oss lokaler og de dekker strømavgiftene. Og ikke minst så har det ført til at vi har fått en barnehage som ligger rett ved der vi bor, sier Laila.

Usikkerhet

De har fått låne leiligheten gratis av SiTø fram til juni/juli neste år. Deretter må de finne seg et nytt sted å være eller legge ned hele familiebarnehagen.

- For mange av oss vil dette føre til den usikkerheten vi hadde forrige vår. Man blir igjen stående uten barnehageplass. Vi håper på at Samskipnaden vil være villig til å gi oss forlenget disposisjonsrett over lokalene så vi slipper den usikkerheten, fortsetter de.

De regner med at med en ekstra barnehage med plass til 52 unger ville hjulpet godt med på situasjonen i Tromsø.

Billigere løsninger

Ørneredet familiebarnehage drives for en billig penge. Det mest av driften går på fellesskapet og alle bidrar med det de kan. Foreldrene går på omgang, både når det gjelder vask og turnus i barnehagen.

- Alle vasker hver sin uke, i tillegg så jobber vi her hver åttende dag. Dette er også en fordel i og med at vi da blir kjent med rutine og ikke minst får vi mer tid med ungene våre, sier Wenche Gressnes.

Den daglige driften står to 2 assistenter og en førskolelærer i kvart stilling for. Alle foreldre hjelper til der de kan.

- Ryker vaskemaskinen så er det alltid en som kan fikse den, de av oss som kan regnskap har oversikt over økonomien, og slik er forskjellige oppgaver fordelt utover, forteller hun ivrig. Gressnes

legger til at dette er modeller som SiTø bør prøve ut, hvis det er lovlig å drive barnehage slik.

- Det viktigste for oss er at vi har en ordening som vi kan være tilfreds med. Dagmammarkedet her i byen er ikke alltid like seriøst og det er vanskelig å finne en som man kan være fornøyd med. Uansett så er det et stort behov for barnehageplasser til studentenes unger. Dermed er det svært uheldig at denne barnehagen ikke kommer, sier Laila Isaksen.

Lengre sikt

Wenche Gressnes og Laila Isaksen lurer på om noen har regnet på kostnadene ved at studenter ser seg nødt til å studere lengre på grunn av at de ikke får barnehageplass til ungene sine.

- Slike studenter oppholder studieplassene lengre og ofte også holder de på samskipnadens leiligheter i denne perioden. Dermed holdes andre ute fra både boligmarkedet og fra studieplassene, sier Laila. Selv sluttet hun et hovedfag blant annet på grunn av ungen sin og kjenner flere som har forskjøvet studiene sine etter at de fikk unger. Mannen til Gressnes har forskjøvet hovedfagseksamen sin med et halvt år.

- Det er temmelig hardt å kombinere barn og studier. Dermed er det svært viktig at forholdene er lagt til rette for dette. Og noe av det viktigste er at man kan ha et sted å ha ungene mens man er på forelesninger eller leser, et sted hvor man har god samvittighet og vet at ungen er i gode hender når man går til universitetet, avslutter Laila Isaksen og Wenche Gressnes.

Utopia søker sivilarbeider

Utopia trenger ny sivilarbeider fra mars/april. Sivilarbeiders oppgave er å ta seg av det forefallende kontorarbeidet, samt delta i prosessen med å lage studentavisa.

Det vil si at vi i utgangspunktet ønsker en som har interesse av å jobbe journalistisk, både med tekst og foto. Det er også muligheter til å lære seg å jobbe med layout og formgivning. Kjennskap til Universitet er en fordel, men intet krav.

Ta kontakt med dagens sivilarbeider, Jørgen Flint eller den nye ansvarlige redaktøren Thomas Harris på telefon 77 64 42 83 / 77 64 53 66, eller stikk innom vår lokaler på ISV, UiTø.

v/ Lærfabrikken i Stakkevollvegen

Bilbørsen A.S

Ring 77 66 66 11

Utleie av personbil - varebil og minibuss

- til byens beste priser !

Internett for alle

Er du en av de mange med et ønske om din egen internettkonto? Nå har du muligheten takket være ildsjelene i Tromsøstudentenes Dataforening som i disse dager starter opp en døgn åpen terminalstue hvor alle interesserte er velkomne.

U Thomas Harris

Tromsøstudentenes Dataforening (TD) har arbeidet i to og et halvt år med å få til et datatilbud til alle studenter. Nå har de lykket. TD vil i løpet av den nærmeste tiden åpne sin døgnåpne terminalstue, i bomberommet på IMR. Tanken bak prosjektet er at alle som ønsker tilgang til internett ved universitetet skal få det. Det nye tilbudet innebærer at alle som ønsker det kan få seg e-post-adresse, tilgang til maskinkraft døgnet rundt, og muligheten til å surfe på nettet.

50-lapp

Det eneste kravet for å få seg internettkonto på den nye terminalstua er at man blir medlem av TD, og det eneste kravet for å bli medlem av TD er at man er datainteressert, samt har en 50-lapp til overs.

Medlemmene i TD har sammen med Jentegruppen ved IMR og ISI (Interesseorganisasjonen for Sivilingeniørstudenter) fått lov til å ta i bruk bomberommet på IMR til den nye terminalstua. For øyeblikket driver TD på med å pusse opp det heller triste lokalet, og planlegger en sofakrok i tillegg til de tolv data-terminalene de disponerer.

Hele den planlagte maskinparken er utlånt fra forskjellige instanser. Maskinene er utlånt av Skrivervik data, matematikkseksjonen, medisinsk biologi og Nordix data.

Noen av ildsjelene bak den nye terminalstua

FOTO: THOMAS HARRIS

Kommersielt vs. ideelt

Kommersielle selskaper tilbyr lignende tjenester som det TD gjør. Forskjellen er den at hvis du skal skaffe deg en kommersiell internettkonto vil du antageligvis være nødt til å punge ut med et par tusen i året, samt at du ville være nødt til å betale tellerskritt. Det unike tilbudet fra dataforeningen gir deg alle de samme mulighetene uten å tømme lommene dine.

- Vi fikk nettopp avslag fra informatikkseksjonen på vår søknad om å få tildelt en fast linje. For øyeblikket har vi derfor en relativt dårlig oppkobling, cirka en hundredels hastighet i forhold til det som er vanlig ved universitetet, sier Petter Reinholdtsen, leder i TD, og fortsetter:

- Vi jobber med å finne en løsning på dette problemet, men inntil videre vil det gå sakte med ressurskrevende arbeidsoppgaver. Det vil allikevel fungere godt

å bruke e-post, news og andre områder som ikke innebærer å hente ned store bolker med informasjon.

Goodwill

- Piratkopiering vil bli slått hardt ned på, dette prosjektet er avhengig av en god del goodwill, og det er viktig å passe på at premissene ligger til grunn for ordnede forhold. Vi er også såpass heldige at de terminalene vi har tilgjengelige er ubrukelige på egenhånd, så vi slipper problemer med kriminalitet, noe som har vært et problem ved andre terminalstuer, forteller Petter Reinholdtsen.

Dette prosjektet oppfyller et reelt behov ved Universitetet i Tromsø. Hittil har det vært nær sagt umulig for studenter ved humanistiske fag å få full tilgang til internett, men med dette tilbudet kan alle interesserte få muligheten til virtuell adspredelse og oppdagelse.

Internett for ISV

PC-stua på ISV har åpnet opp igjen. Med nye maskiner, og utvidet åpningstid.

U Thomas Harris

Etter oppussing og utskifting av maskinparken har PC-stua på ISV åpnet opp igjen. Samtidig har åpningstiden blitt utvidet takket være fagutvalget på ISV, som stiller med de nødvendige vakter. Åpningstiden har blitt utvidet fra å være fra 8.00-16.00 på hverdager, til å være fra 8.00-20.00 på hverdager og 10.00-16.00 i helgene.

Surfing

Hovedsakelig er PC-stua forbeholdt seriøse ting, som oppgaver og hjemmeeksamen, men det er også mulighet for å leke seg litt hvis det er ledige maskiner. Det er mulig å vandre rundt i verden med Netscape hvis hjemmeeksamen skulle gå litt tregt, og

blant annet kikke innom Utopias egne sider.

Helter

Det er Studentutvalget ved ISV som har fått til ordningen med utvidet åpningstid. Studentutvalget har fått tildelt en pott på 20.000,- til prosjektet, og gjennomfører dette prosjektet i samarbeide med fagutvalgene ved ISV. For øyeblikket er prosjektet en nødløsning under hjemmeeksamens perioden, og blir gjennomført ved at de forskjellige fagutvalgene har blitt forespurt om å stille med vakter mot at de får en andel av potten på 20.000,- til å utføre sine oppgaver.

- For øyeblikket er det en kriseløsning under hjemmeeksamens perioden, men vi håper på å kunne fortsette prosjektet neste semester, forteller Dag Ivar Halvorsen ved Studentutvalget.

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst... Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT.**

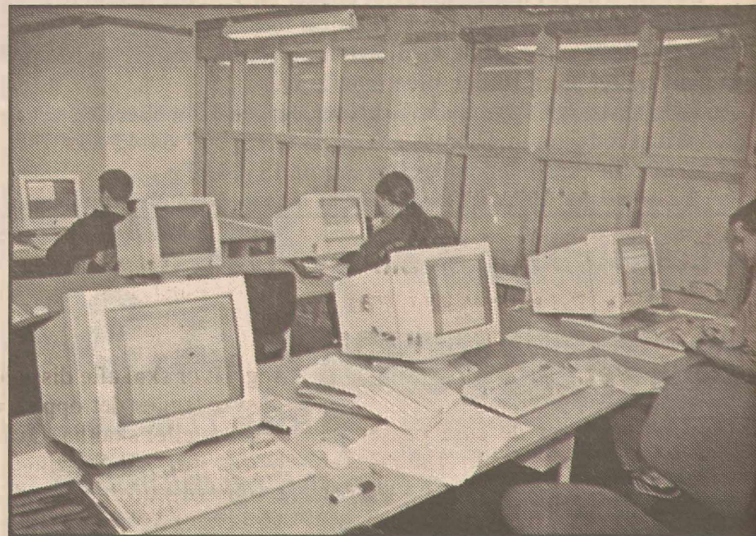
Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (inngang på ytersiden av bygget).

Treffetid 10-14 hver dag. Klokke 13-14 har kontorene åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av **HELSEFONDET**, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fåes hos Studentenes Sosialtjeneste.

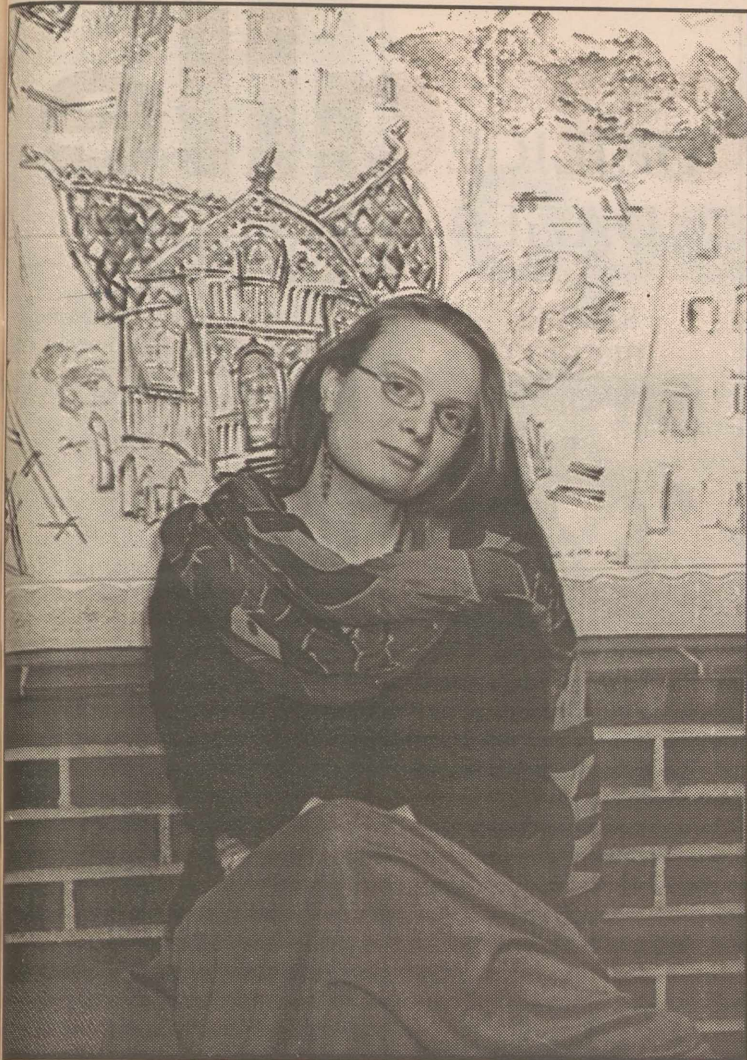
Psykolog: Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon, Jill-I. Larsen Tlf: 77 64 53 23

PC-stua på ISV har fått nye åpningstider. FOTO: THOMAS HARRIS

Kamp om posisjoner

Pans Solberg Tandberg vil trekke kvinner mer inn i pensum. FOTO: JAN MARTIN BERG

De vil alle tale studentenes sak. De vil alle sørge for å trekke studentstyret med i prosessen som styrer universitetet. De vil alle ha en gjensidig dialog med studentene. De er alle lette å samarbeide med. De vil alle sitte i Universitetsstyret neste år.

U Håvard Arnsten

Universitetsstyret er det høyeste organet, det bestemmer den langsiktige strategien til Universitetet i Tromsø, eller det vil si det er de som formelt skal gjøre det. Neste år starter dette organet opp med helt nytt styre, nytt lovverk og ny rektor. 13 stykker skal møtes med jevne mellomrom og finne ut av vårt felles beste. 2 studenter sammen med vitenskapelig ansatte, teknisk ansatte og for første gang, to som ikke har noe med

universitetet å gjøre i det hele tatt. Vi har snakket med kandidatene til dette kollegiale styret. Riktignok har vi ikke snakket lenge med dem, men det ser ikke ut til at de egentlig er så veldig forskjellige, selv om det er enkelte ting som skiller dem.

Studiekvalitet

- UiTø må profilere seg på spesielle områder nå som Norgesnett blir etablert. Administrasjonen har kommet med innspill om at vi bør vise oss som det universitet som setter studiekvalitet og forskjellige læringsformer i høysetet. Og nettopp dette er det jeg vil jobbe med, sier Jorunn Dahl, fra ISV.

- Den nyvalgte rektoren har gitt signaler om at det skal satses mer på forskning. Det er ikke nødvendigvis en motsetning mellom dette og undervisning, snarere tvert

Jorunn Dahl vil vektlegge studiekvalitet hvis hun velges inn i Universitetsstyret.

FOTO: GEIR KASTMO

imot, men det må passes på at det hele tiden jobbes for å utvikle undervisningen, sier hun videre. Hun er svært spent på hvordan forholdet mellom rektor og student kommer til å være det nærmeste året med tanke på det som har vært av debatt allerede før den nye rektoren trer inn.

- Det blir interessant å ta med seg den erfaringen man har fra fagutvalgsarbeid på ISV og bruke dette i Universitetsstyret, hvis jeg blir valgt, sier hun.

- Universitetet kommer nok til å få mer ansvar på velferdsiden, og det er noe vi må gripe tak i med en gang. Både styregruppa og SiTø-gruppa må samarbeide og sørge for at velferden ikke blir nedprioritert eller glemt, fortsetter hun.

Realist og kvinnesyn

Anne Helene Solberg Tandberg, kjent som Pans, er eneste realisten som stiller. Universitetsstyrets studentrepresentanter har de siste to årene vært utpreget ISV/ISL-dominert, så også årets kandidatliste.

- Jeg tror det er viktig at man får inn noen realister. Riktignok så er det flest studenter på samfunnsfag og humaniora, men det meste av midlene blir brukt på realistene, uten at jeg skal si om det er riktig eller galt. Jeg tror vi realister kan ha litt annet utgangspunkt og måte å se på ting enn det som tidligere har vært, sier hun. Men hun vil ikke bare kjempe realistenes sak. Hun er også aktivt med i Jentegruppa på IMR.

- Å få mer pensum skrevet av og om kvinner inn i alle fag er viktig. Dette gjelder alle fag og institutter. Det er ikke dermed sagt at det hjelper på kvinnesynet og likestillingen, men det kan være at det hjelper litt, mener hun

Erfaring og innsikt

Kjetil Kvalsvik sitter i Universitetsstyret i dag. Han vil gjerne bruke ett år til på dette organet.

- Det er nå det begynner å skje ting. Endel tunge saker som var på sakskartet i år kommer opp igjen og da kan det være en fordel å ha noen med erfaring og innsikt i det-

te styret, sier Kvalsvik, og nevner saker som reorganiseringa av universitetet og innpassingen til Norgesnett.

- Nordområdene er selvsagt viktig å profilere seg på, men bredden i universitetet må man ikke glemme. Det kan bli mye overdreven fokus bare på enkeltområder, noe jeg er litt skeptisk til, fortsetter han.

- Vi har en dialog med Studentstyret der det er aktuelt, men det er ikke snakk om å ha noe bundet mandat hvor Studentstyret kan instruere oss. Dette ville bare svekket styregruppa hvis dette hadde skjedd, sier Kjetil Kvalsvik videre. Men han medgir at kommunikasjon begge veier kunne vært bedre. I dag har styregruppa møteplikt i studentstyremøtene.

Konsolidering

- Tiden er inne for å la universitetet konsolidere seg. Studenttallet er på vei til å stabilisere seg. Nå må man gjøre Tromsø mer attraktiv for studentene, sier Pia Skøien.

- Vi må utnytte det vi har av krefter og satse på beliggenheten vår. Det arktiske universitet er stikkord her. Vi har relativt små og svært personavhengig fagområder som utmerker seg, og når institusjonen ifølge Norgesnett skal ha knutepunktfunksjoner kan vi få problemer, spår Skøien.

Pia Skøien satt i universitetsstyret i 1994, under lukningsdebatten. Siden da har hun blant annet sittet i en prosjektgruppe i Teknisk Budsjett utvalg, denne gruppa har utviklet en ny måte å fordele budsjettmidler på.

- Jeg er svært pragmatisk av meg og jeg rir få prinsipper. Praktiske løsninger må til og derfor kan jeg til tider virke litt vanskelig å plasseres rent politisk. Den erfaringen jeg har fra forrige periode kan være nyttig, jeg vet hvordan ting skjer og hva man kan gjøre.

De tyngre fags ansvar

En av de gamle travere i studentpolitikken har funnet ut at han skal kaste hovedfaget sitt til fordel for en periode i Universitetsstyret.

Geir Ove Ystmark har vært innom mange utvalg og råd siden han begynte i Tromsø. Og nå vil han gjerne ta ett år i det øverste organet.

- Samfunnsfagene og humaniora har tatt støytten under den kraftige økningen av studenttallet de siste årene. Nå er det på tide at man ser på hva vi kan gjøre med de tyngre fagene, som medisin, og deres ansvar. De burde kanskje ikke åpnes helt, men det må vurderes om vi kan ta inn flere der. Jeg ser det slik at samfunnsfagene og humaniora har hatt mange vektallsankere, studenter som har strebet etter å komme inn på medisin og liknende, og som derfor har gått på ISV/ISL, sier han, og vil ha en diskusjon rundt studiekvalitet og hvor formidable forskjeller det er i pengeinnsprøytingen til de ulike fagene.

- Universitetet her bør satse på å profilere seg på landsdelen. Sammen og en sterk satsing på Barentsregionen er stikkord her, mener han, og lanserer et eget fireårig studie i Barentsområdet. Russisk, samfunnsfag, fiskerifag og for eksempel planlegging kunne blitt et ypperlig alternativ til områdefagene som Universitetet i Oslo har. Og ikke minst ville det betydd at man ville kunne satset mer på disse fagene.

Pia Skøien ser det som viktig å satse på "det arktiske universitet".

ARKIVFOTO

Stor utfordring

I slutten av november er det valg til styret i Samskipnaden i Tromsø. Tre studenter skal velges til å representere oss. En av de blir styreleder. Fire stykker har meldt sitt kandidatur til styreledervervet.

SiTø er som kjent de som passer på velferden vår. Neste år blir i så måte et spennende år. I løpet av høsten kommer det en ny lov om velferd og studentsamskipnader. Men det er også flere store utfordringer for samskipnaden her i

Tromsø. Det er bare på tenke på studenthusprosjektet, et økende underskudd i barnehagesektoren, samt at bevilgningen fra Stortinget ser ut til å kreve at samskipnadene i økende grad skal drive «butikk» og tjene mer penger på drifta si. Et annet stort problem i forlengelsen av dette er boligsektoren. Studenttallet i Tromsø ser ut til å stabilisere seg. Hvor skal alle disse bo?, og hvilket ansvar legges det opp til at samskipnaden bør eller skal ha. Og har de råd til å bygge mer når Stortinget ikke gir mer midler til studentboliger? Alt dette koster penger og velferdsporten i Statsbudsjettet øker ikke i trinn med behovet. En annen ting som kommer inn og som

er en utfordring for en ny leder og det nye styret er Høyskolen. Etter alt å dømme komme de inn i Samskipnaden i løpet ikke for lang tid. Hvordan skal dette løse? Da sitter man med to institusjoner (UiTø og Høyskolen) sammen med to studentgrupper, hvorav den ene er splittet opp i fem avdelinger.

Ingen prioriteringer

SiTø jobber med så mangt og skal man tro administrasjonen er det ikke alltid økonomien er så god. Det betyr at man vil kunne komme til å måtte velge mellom flere nødvendige tiltak.

- Jeg har ingen prioriteringer når jeg stiller som kandidat. Jeg vil jobbe for å få fram flere ulike muligheter som studentstyret får velge mellom. Det er viktig at studentstyret dras mer med i de beslutningene som skal tas, sier Frank Thure Lindgren. Han vil på denne måten

ansvarliggjøre studentstyret og bevisstgjøre dem på hvilke muligheter de har til å bestemme hva SiTø skal velge å bruke tida på.

- Jeg vil ikke representere noen særgruppe på universitetet, sier den tidligere Bolighjelp-lederen.

Han er av de som stiller til leder. Motkandidatene er Geir Jarle Voldmo, Jørn Fauske og Hilde Korsberg. Geir Jarle Voldmo sitter i dag i styret til Samskipnaden, Fauske er leder i Tromsøstudentenes Idrettsforening.

Informasjon

- Informasjonen de siste årene tilbake til studentene har vært for dårlig. Kommunikasjonen har til tider vært totalt manglende, selv om SiTø gruppa og spesielt styreleder Lena Skau absolutt har gjort en svært god jobb. En slik mangel på kommunikasjon må bedres, sier han.

Studentstyret trenger lærevillige/skolerte tillitsvalgte i følgende verv:

Teknisk Budsjettvalg	01.08.95 - 31.07.97 (2 år)
Representant for ikke eksperimentelle fag og vararepresentant.	
Representant for eksperimentelle fag og vararepresentant.	
Forskningsutvalget	01.01.95 - 31.12.95 (1 år)
Må være hovedfagsstudent.	
Representant for eksperimentelle fag, og vara.	
Klagenemnda	20.09.95 - 19.09.96 (1 år)

Følgende verv skal besettes 01.01.96 - 31.12.96

Rådet for UiTø	5 rangert medlemmer med personlige vara. (1 år)
<u>Velges ved særskilt valg 29.11.95.</u>	
Likestillingsutvalget	1 medlem med personlig vara. (2 år)
EDB styret	1 medlem med vara.
UB styret	1 medlem med vara.
Styret for Senter for miljø og utviklingsstudier	1 medlem med personlig vara.
Styret for Roald Amundsens senter for arktisk forskning	1 medlem med personlig vara.
Arbeidsmiljøutvalget	1 observatør.
Forum for Undervisning	3 medlemmer med personlige vara.
Styret for Senter for kvinneforskning og kvinner i forskning	1 medlem med vara.
Felles bibliotekvalg for HSJ biblioteket	1 medlem med vara.
Felles bibliotekvalg for RMH biblioteket	1 medlem med vara.
Idrettsutvalget	1 medlem med vara.

Verv i studentsamskipnaden. (01.01.-31.12 hvis ikke annet er nevnt)

Helsefondutvalget	1 medlem med vara.
Uttakskomiteen for barnehagene	1 medlem med vara.
Uttakskomiteen for boliger	1 medlem med vara.
Styret for Akademisk Kvarter	1 vara. (01.07.95.-30.06.97) 2 år

Kandidater bes henvende seg til Studentstyrets arbeidsutvalg v/ Gisle Johansen for å melde sitt kandidatur. Dette kan skje helt fram til valget skjer på Studentstyret, te. (h.h.v. 09.11.95 kl. 1600 og 29.11.95 kl. 1600) Møtene finner sted i "Hiet" i Hovedgården.

For spørsmål om rådene/utvalgene og styrenes arbeidsområder og mandat, kontakt organisasjonssekretær Gisle Johansen, Studentstyrets kontor, Hovedgården (vis à vis Bokhandelen) Tlf 77 64 42 02.

Valgene foregår 09.11.95 for de vervene som skal besettes fram til nyttår, og 29.11.95 for vervene som det velges til for kalenderåret 1996.

DEJLIGE DAGE

AF SAMUEL BECKETT

SPILLES PÅ LILLESCEENEN KULTURHUSET FRA 15. NOV. MED MAKKA KLEIST OG RASSI THYGESEN INSTRUKTØR SVENN B SYRIN

SAMPO TEATER

I SAMARBEIDE MED HÅLOGALAND TEATER

Annonser i Utropia

KILROYs UAVHENGIGHETS-ERKLÆRING

punkt 39:

"Alle har rett til å reise hjem til jul"

Nyhet!

Nå kan du kjøpe flybillett i Norge med fast plass, inntil ett år i forveien. Bestill hjemreise til jul nå

Oslo fra **900,-**

Alta	fra	320,-
Bergen	fra	900,-
Bodø	fra	450,-
Evenes	fra	320,-
Haugesund	fra	900,-
Kirkenes	fra	550,-
Lakselv	fra	400,-
Longyearbyen	fra	900,-
Stavanger	fra	900,-
Trondheim	fra	800,-

Reis Jorden rundt med KILROY. Sit sammen din egen reiserute av enkeltbilletter. Gyldige inntil 1 år. Ubrukt billetter refunderes. Spar etter rimelig overnatting på KILROY Hoteller og vårt Adventure program.

Prisen gjelder en vei fra Tromsø eks. avgifter, for ungdom under 25 år og studenter under 32 år.

KILROY travels

Reiser for ungdom og studenter

Oslo		
Nedre Slottsgt. 23	Tlf:	22 42 01 20
Studie- og klasseturer	Tlf:	22 42 78 50
Universitetssentret	Tlf:	22 85 32 40
Bergen		
Studentsentret	Tlf:	55 32 64 00
Stavanger		
Breigata 11	Tlf:	51 89 55 50
Trondheim		
Jomfrugata 1	Tlf:	73 50 22 90
Tromsø		
UniReiser	Tlf:	77 67 58 20

Lørdagsåpent i Nedre Slottsgt, Stavanger og Trondheim

DAGSUTFLUKTER WEEK - END TURER STUDIETURER

Bruk vår erfaring og rutine for planlegging av deres studietur. Vi har lager komplette turer med utflukter, bedriftsbesøk osv.

I 6 år har vi arrangert turer til Russland, og på Finland er vi spesialister. Turer til det øvrige Europa arrangerer vi også.

I år har vi forslag på klasseturer til; Vaasa, Stockholm, København, Oslo og Levi.

Vi har også turbusser ledige i Tromsø for dagsturer, week-end turer og andre typer turer.

Aktuelt nå! Week - end tur til bade- og alpintsentret Levi i Finland. Priser fra kr. 555,- pr. person.

Ta kontakt med:

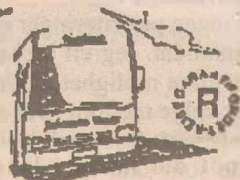
Johansens Busser

Telefon: 77 76 78 88

77 76 68 88

Telefax: 77 76 78 10

+ Finlandspesialisten

Trenger du en PC til hjemmeeksamen er Nordix Data stedet for deg.

Huyn dai 486 DX4 100 PCI komplett fra 9.990,- inkl. mva.
HP 340 Blekkskriver 2.600,- inkl. mva

Finansiering

Nordix Data samarbeider med Elcon Finans om finansiering av PCer til studenter. Vi kan tilby en ordning med 4 måneders rentefri betalingsutsettelse mot et gebyr på kr. 275,-, samt vanlige avbetalingsordninger. Ta kontakt for mer informasjon.

Dersom du velger videre finansiering etter 4 måneder:

Gjennomsnitt. kredittbeløp:

Eff. rente: Eff. rente iht. kredittkjøpsloven:

1.000,-	19,56%	månedrente 1,5%
10.000,-	26,08%	månedsgеbyr kr. 45
20.000,-	22,78%	(kr. 0 ved saldo under kr. 1.000,-)

Vi har utstilt en MultimediaPC på Akademisk Kvarter. Du er hjertelig velkommen til å prøve den. Akademisk Kvarter har mange CD-ROM titler du kan teste ut på denne maskinen.

NordiX Data AS Alt innen data

Nordix Data er totalleverandør innen data. Vi leverer alt det du måtte ønska av dataprodukter.

Ring oss på 77610106, eller stikk innom stakkevollvn.27 Rørhandelenbygget.

Eller besøk oss på internet: <http://www.icenet.no/~nordix/>.

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

Mandag

07.30 **Morrakvitter.** Aktuell byradio med reportasjer, gjester, konkurranser og musikk.
Riktsnyheter hver halvtime
10.05 **Formiddagsmusikk**
11.05 **Ønskemelodier.**
15.00 **Aktuelt 15.** Lokalt nyhetsmagasin
17.30 **TromsøToppen.**
18.30 **Ukas nye plater.**
19.30 **Nonstop**
21.00 **Oppvarming til Radiobingo.**
21.30 **Radiobingo.** Bokbingo 1-2-3 rader.

Tirsdag

07.30 **Morrakvitter.**
Riktsnyheter hver halvtime
10.05 **TromsøToppen (r)**
11.05 **Ukas nye plater (r)**
15.00 **Aktuelt 15.** Lokalt nyhetsmagasin
21.30 **Studentradioen.**
Kveldstoner
22.00 **Jazzforum v/Tom Jensen**
23.00 **Bluestimen**
24.00 **Tropical Extravaganza (r)**
v/Bob Benoni
01.00 **Natradio, til 06.00**

Onsdag

07.30 **Morrakvitter.**
Riktsnyheter hver halvtime
10.05 **Ukas nye plater (r)**
11.05 **Musikkmaksimum.**
Repriseutdrag fra søndag
15.00 **Aktuelt 15.**
21.30 **Nonstop**
22.00 **Elvisradioen (r)**

Torsdag

07.30 **Morrakvitter.**
Riktsnyheter hver halvtime
10.05 **Formiddagsmusikk**
11.05 **Elvisradioen (r)**
15.00 **Aktuelt 15.**
21.30 **Studentradioen.**
22.00 **Jazzforum (r) v/Tom Jensen**
23.00 **Radio Light Sprocket**
24.00 **Rollige toner**
01.00 **Natradio, til 06.00**

Fredag

07.30 **Morrakvitter.**
Riktsnyheter hver halvtime
10.05 **Ka skjer i helga.** Ring inn meldinger om arrangementer på 77 61 10 11. Gratis
11.05 **Populærvitenskapelig magasin**
15.00 **Aktuelt 15.**
18.00 **KISS FM med Volcanguttene Rune Linbæk & Ole J. Mjøs**
19.00 **Looney Tunes.**
Housemusikk
20.00 **Alternativ Derrick.**
Vorspiel
21.00 **Kaoskroken, til 22.30**

Lørdag

13.30 **Studentradioen**
16.00 **Ukas nye plater (r)**
17.00 **Radio Light Sprocket (r)**
18.00 **KISS FM (r) med Volcanguttene Rune Linbæk & Ole J. Mjøs**
02.00 **Studentradioen. Natradio**

Søndag

06.00 **Studentradioen**
14.00 **Musikkmaksimum**
v/Rune Hagen
16.00 **Elvisradioen**
17.00 **Tropical Extravaganza**

Studentradioen. Nå på to frekvenser, FM 106,9 og 105,6

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

Operasjon Dagsverk har nettopp blitt avviklet. Utopia hadde to elever, Mikal Nilssen og Stian Riise, fra Kongsbakken videregående hos oss den dagen. De har skrevet litt om hva årets midler gikk til.

Operasjon Dagsverk

Stemple fakturaer på Domus, måke snø på kaia, hogge ved, flytte materialer for Bangsund A/S. Dette er ikke en del fra journalen til småjobb -

Kriterier for å delta? - du må gå på skole, - du må skaffe en jobb - og du må være villig til å gjøre en uegoistisk innsats. I år går pengene til ulike prosjekter i Brasil. I alt 225000 norske skoleelever la under internasjonal uke (23.10-27.10) bort vanlig skolearbeid for å istedet lese om kulturen, fattigdommen og den utrolige rikdommen i dette Søramerikanske landet. Internasjonal uke blir satt sammen med operasjon dagsverk for å gi elevene bedre innsikt i hvordan det landet pengene skal gå til virkelig er. Denne uka blir det blandt annet satt søkelys på

solidaritet. En av hovedideene med O.D. er dette; en må vise solidaritet og forstå andres situasjon for å kunne hjelpe.

Egen livsstil

Ikke bare Brasil var på dagsorden i år, også vår livsstil ble «analyseret». Forbruker vi så mye at det går utover andre? At vi her, et av verdens rikeste land, blir oppmerksomme på forholdene rundt oss i verden er viktigst med O.D.

Til Brasils gatebarn

Det Operasjon Dagsverk vil gjøre i Brasil er å bedre forholdene

sentralen, men derimot litt av det Tromsøelever utførte torsdag 26.10, bedre kjent som O.D.-dagen.

til de som bor i slumområdene (favelaen). Dette gjennom å gi dem skrive- og leseferdigheter, men også gjennom å bevisstgjøre dem sine forhold. O.D.-pengene skal også brukes til å starte opplæringsstasjon/-stasjoner for gatebarn for å få dem unna gata. Noe helt nytt som er iverksatt er det å prøve å starte en tilsvarende aksjon som O.D. blant elevene i middelklassen i Brasil.

Brasil er et land med store kontraster. Landet er i enorm økonomisk vekst, samtidig finnes det ingen garantier for at denne vil komme de mange elendig stilte

til gode. Over 70 millioner mennesker i Brasil er vurdert som absolutt fattige. (UNDP - rapport 94) Mange av disse er analfabeter og dermed avskåret fra å skaffe seg informasjon om sin situasjon. Da er det vanskelig å fremme sine rettigheter. Dessuten er det omfattende (og kostbare) statsapparatet i Brasil preget av korrupsjon. Dette kan spores tilbake til tiden under militærdiktaturet. Brasil er nå som kjent «demokratisk». De offentlig ansatte slik som offiserer og dommere er vant til utrolige frynsegoder. Dette er naturligvis svært vanskelig å endre, i og med det at de som har disse godene er innflytelsesrike og maktsterke.

Sør-Afrika

I fjor gikk pengene til Sør-Afrika. Der ble de brukt på å starte opplæring for kvinner samt til en anti-Aids kampanje. Flere andre prosjekter ble også startet. O.D. satser kun på sikre samarbeidspartnere og fornuftige operasjoner. Det gjør at en kan være trygg på at pengene kommer kun de som trenger dem til gode. De to hundre kronene en må betale er vel ikke allverdens for en dags arbeidsinnsats. Det fins kanskje ingen unnskyldning for å ikke ansette en O.D.-elev?

Slaveri?

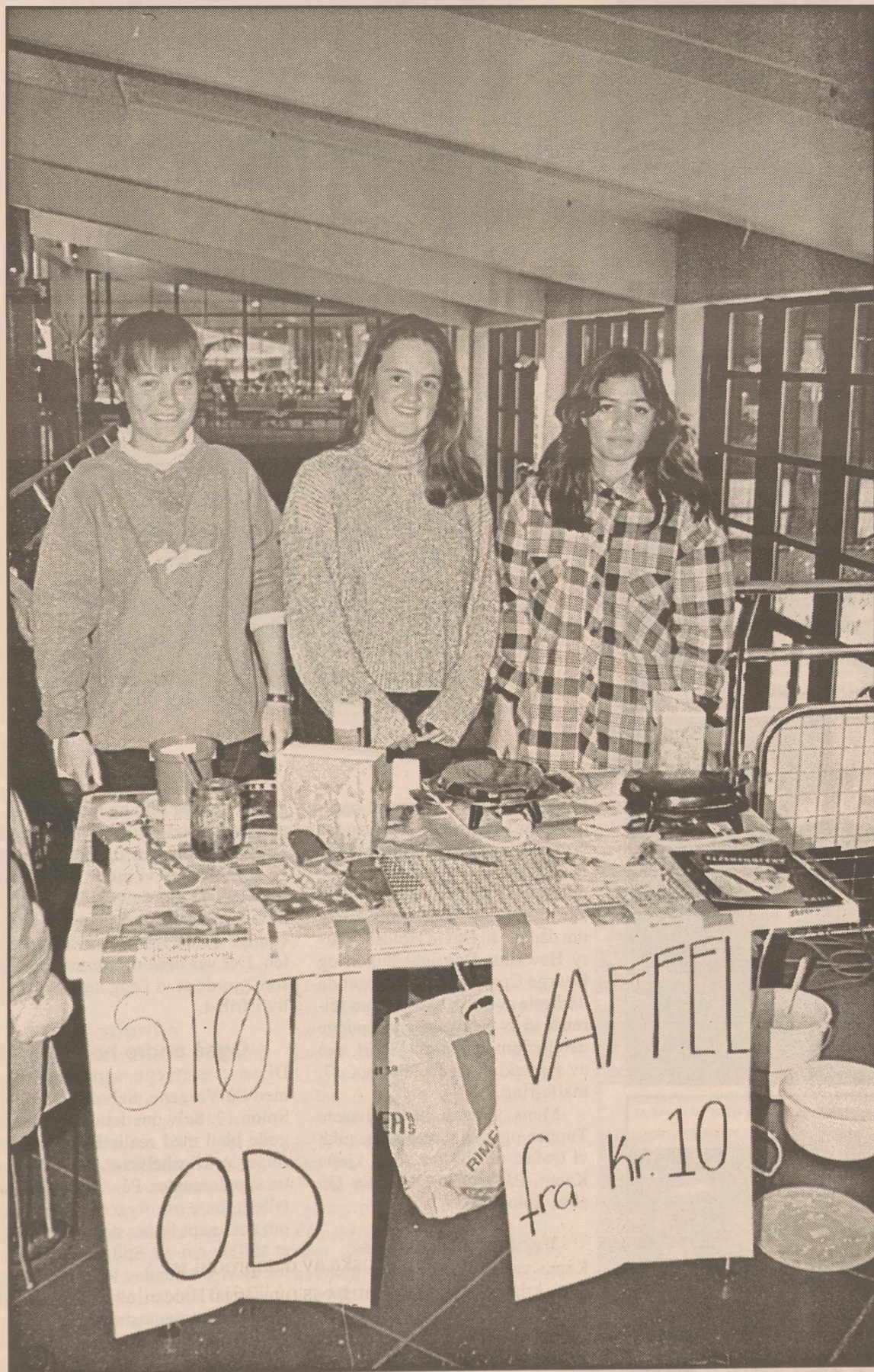
Så sitter v her da, stakkars videregående - elever som blir påtvunget dette «slaveriet» hvert år. Er dette noe vi virkelig vil? Noen mener definitivt ja, mens andre ikke er like sikre. O.D. er en ide som ble påtenkt av elever nettopp som oss, og er blitt ført videre av oss elever fra da av. Ikke bare er det et avbrekk fra den ellers monotone skolegangen, men også vår sjanse til å iallfall gi litt.

«Vi kan ikke redde verden, ihvertfall ikke alene. Men vi har et ansvar for å gjøre noe».

Dokument-kunnskap

Til våren starter det opp et nytt studie i dokumentasjonsvitenskap i Tromsø. Dette er første ledd i en ny bibliotekfaglig utdanning. Starten er betinget av at Universitetsstyret godkjenner oppstarten.

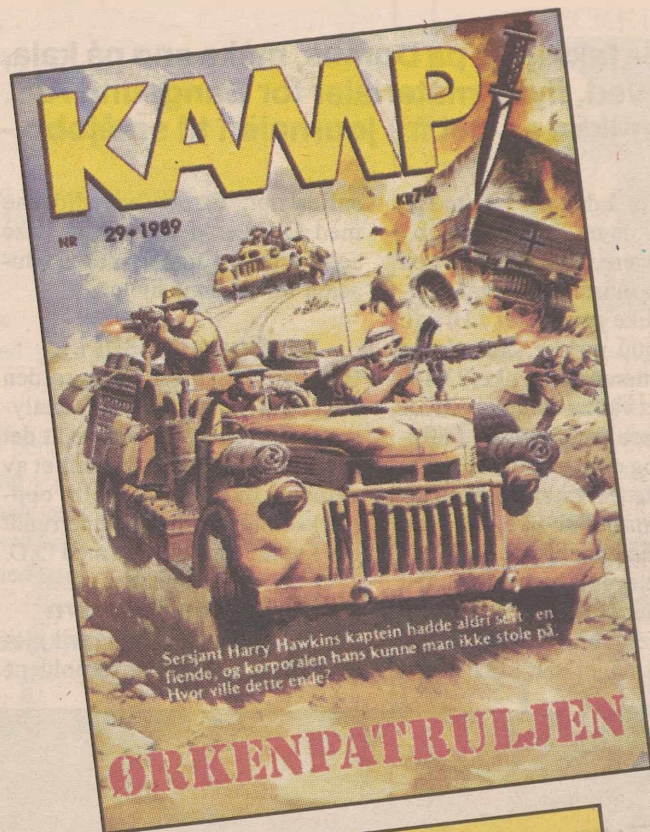
Faget skal dreie seg om hvordan menneskers kunnskaper fastholdes i mange typer dokumenter som bøker, aviser, brev, bilder, EDB-filer og CD'er. Hvordan denne kunnskapen blir til, brukes og formidles i samfunnslivet skal studeres nærmere. Faget skal være av stor interesse for de som satser på å få arbeid innen informasjonstjenester, bibliotek, museer og forskjellige medievirksomheter.

Den tjuesjette oktober kunne man se ting som dette rundt om kring i landet. Pengene som i år ble tatt inn på denne måten skal gi hjelp til Brasil.

"ACHTUNG! A

Kamp var den beste ty hele turistsesongen er i stand til å kommunis rister på gamle trakter. Skittenelv ca

COVER OG TEGNESERIER ER GJEN FORLAG, STAVANGER.

Hver annen uke gjennom barn- dommen, opplevde vi krigens brutale virkelighet. Grusomhete- ne hoppet ut av historietimene og like inn på gutterommet. Det var liksom mer spennende å lese om dødene til David Holden, Harry Hawkins, Dogfight Dixon og George Corby som alltid, mot de dårligste av odds, likevel kom sei- rende ut av bataljene, enn å pugge detaljer om rasjoneringskort, sko av fiskeskin og forbud mot 17. maifeiring.

Mens jentene leste klissete Tuppen og Lillemor-blader, gikk vi trofast til kiosken for å kjøpe Kamp, På Vingene, Sabotør Q5 eller Spion 13.

Vanlige mennesker

Kamp var vår beste guide gjen- nom krigshelvetet. For det før- ste fordi det i motsetning til de andre kom ut hver fjortende dag. Men også fordi det alltid ga et mer nyansert bilde av gruen. Her møtte vi den vanlige soldaten, som til tross for ordinær bak-

grunn viet seg fullt og helt i kam- pen mot nazi-undertrykkelsen. Spioner, sabotører og hemmeli- ge agenter som vi møtte i de and- re bladene gjorde nok en viktig jobb i kampen, men det var de vanlige soldatene som tok støy- ten. Det var først og fremst disse som gjorde at vi i dag kan leve et liv i frihet.

Også andre helter

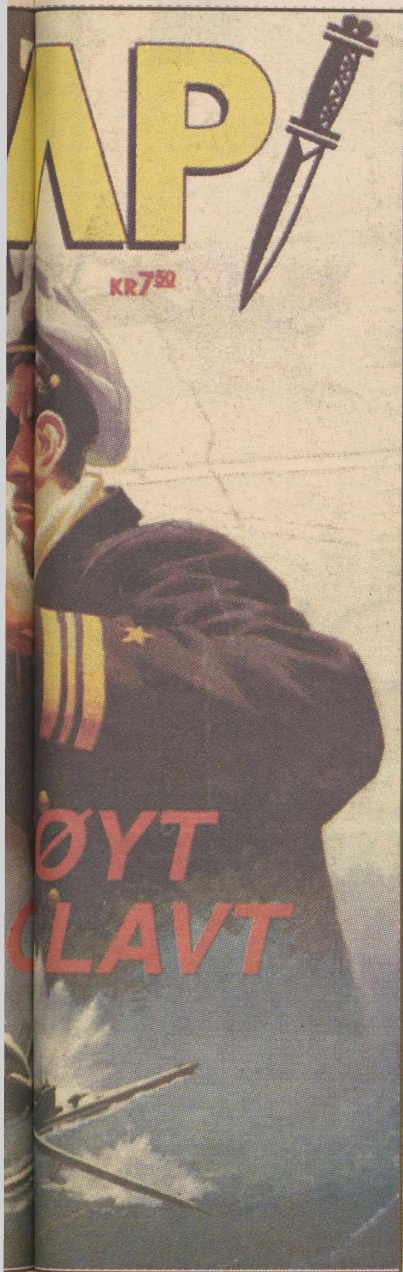
Disse eventyrene supplerte vi med På Vingene, Sabotør Q5 og Spion 13. Selv om dette også var gode blad med realistiske skild- ringer av krigshelvetet, var de all- tid supplement. På vingene for- talte jo bare om flygere. Og selv om det knapt finnes den ting som er tøffere enn en Spitfire, så hel- ten aldri sin fiende i hvitøyet. Og om David Holden, alias Spion 13, viste opp et mannsnot som ikke kunne sidestilles av noen, og var en forkledningens ukronede mes- ser, hjalp det lite når det gikk en hel måned før man fikk med seg slutten på historien. Om Våge-

Ingen kan ha unngått vår feiret 50-årsjubel Tyskland. Landets ga finne noen som sto på selv om vi er for ung likevel også vi gjennom ne. For gjennom Kamp, Sabotør Q5 fikk vi første hær neskellige sider. 50 år minnes disse, vær

halsen, eller Sabotør Q5, er det nok å nevne at mannen gikk i rosa rysjeskjorte, stramme røde buk- ser og høye ridestøvler. En slik antrukket mann kan aldri bli noen riktig helt.

...ER SCHNELL!

...tyski kunne ha. Gjennom
...virket være krigsbladene,
...erennomreisende bobiltu-
...«Tetter! Wir fahren gegen
...anber schnell.»

...GITTELSE FRA STABENFELDT

...t ørke til at nasjonen i
...ilemmeldelsen av Nazi-
...jarble finkjemmet for å
...å mot das Reich. Men
...ge selve krigen, har
...mlene og grusomhete-
...p, one, Spion 13 og Sabo-
...ndig med krigens umen-
...årigen, er det tid for å
...åre gutterrommet.

Kamp var noe annet. Heltene
opptrådte like gjerne i en sølete
skyttergrav, som hølskytter på
en Lancaster eller mannskap på
en torpedobåt. Hvilken våpengren
man kjempet for var likegyldig.

I Kamp var alle fronter like
betydningsfulle. Vi var med og
kjempet på østfronten og i Nor-
mandie. Vi var med på ørkenkrig-
føring i Afrika, øyhopping i Stil-
lehavet og jungelkrig i Bak-Indi-
a. For ikke å snakke om mer
hjemlige trakter som Sauda og
Levanger.

Lærerike

Gjennom bladene lærte vi en hel
masse om krigens grufulle natur.
For i krigen er det ingen vinnere.
Granatsplintene velger ikke sine
ofre. De rammer like gjerne
uskyldig sivilbefolkning som den
onde nazist. Og mot gestapotur-
turister kunne ingen humanitet nå
frem. Hvor mye det enn bød dem
i mot, ble våre gutter tvunget til å
gripe til våpnene for å begrense
denne voldsomme urett.

Vi lærte om individets bety-
ning. Det var motet og beslutts-
somheten til den enkelte det kom
an på. I den verste knipe, kunne
en enkelt mann tre frem og lede
kompaniet ut av en tilsynelatet-

de nederlagsdømt situasjon. Han
kunne redde et helt kompani fra
utslettelsen og føre dem til sei-
er. Slik ble også vi motivert til å
stå frem mot urett såvel i skole-
gården som på idrettsbanen.

Nedover

Dessverre gikk det etter hvert
nedover med de gamle helter. Ge-
nerell nedgang i tegneseriemar-
kedet i hele Europa rammet også
krigsbladene. Fra slutten av 70-
tallet, dalte det sakte men sik-
kert, og i 1989 var det slutt. Da
gikk kamp, som det siste av de
fire inn.

På høyden kom Kamp ut i et
opplag på over 30.000. Nettopp
den frihet som var så viktig for
dem skulle bli deres bane. Etter
trede år måtte de gi tapt for de
frie markedskreftene.

Desto viktigere er det at vi
ikke lar disse krigens helter gå i
glemmeboken.

U Truls Brekke
og Trond Skogly

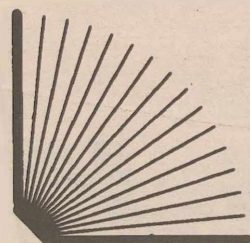
Men alle visste at artilleriet ved inn-
løpet vantet, og at sjansene var små.
Så kom en melding fra maskinrommet.

Under tett tidvisning holdt Frank både kursen og
farten — og ingen var mer imponert enn Buster.

VELKOMMEN TIL JULEHANDDEL

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R
Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø, Tlf: 77 644920

- MER ENN BØKER! -

STUDENTRABATT I TROMSØ

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenter rabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift.

For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene som er angitt i denne oversikten innrømmes i perioden 15.8.95. til 15.8.96. Merk deg at rabattene som regel kun gjelder varer til ordinær pris.

Bladet Tromsø

30% rabatt på abonnement mot kontant betaling og visning av studentbevis.
Telefon: 77 65 66 00

Kvellos Barnemagasin

10% på varer til ordinær pris
Adr. Fr. Langesgt. 18
tlf: 77 68 53 29

Babykos

10% på varer til ordinær pris. Og spes. pakkeløsn. for studenter. barneutstyr, vogner, senger og bilsikring.
Adresse: Håpet (Vis-a-vis OBS og Normotor) tlf. 77 67 22 44

Bilbørsen

15% rabatt på leie av personbil, varebil, minibuss
tlf: 77 66 66 11

Neumann Bygg A/S

Fra 5 til 25% rabatt.
Stakkevollveien 15.
tlf. 77 65 72 33

Domuskafeen

40,- kroner for dagens middag, kr 5,- for kaffe/te minus 5.- kroner på stor og liten langang

Nordix Data A/S

4% rabatt på Hyundai datautstyr.
Stakkevollveien 27 (77610106)

J.M.Hansen

10% på butikkvarer untatt tilbudsvarer og hvitevarer der gir vi 5%.
Leie: Bindingstid 10 mnd. 10% rabatt på leiepris. 1 mnd gratis ved tilleggsleie.
Adr. Storgt 56 tlf: 77 66 55 00

Chr. Hansen A/S

Fotoforretning
10% rabatt på film, kamera etc.
15% på fremkalling og kopiering, 10% på forstørrelser o.l
Adr. Fredrik Langesgt. 22
tlf. 77 68 56 56

Chr. Hansen A/S

Ekspressbilder
Samme rabatt som overnevnte.
Adr. Veitasenteret tlf. 77 65 87 20

Gjensidige

Studentforsikring.
Adresse: Storgt. 92 tlf. 77 62 34 00

Heklekroken A/S

10% på garn til ordinær pris
Adr. Skippergt. 6 tlf. 77 68 17 87

Britts Boutique

15% på varer til ordinær pris
Adr. Storgt. 89 tlf. 77 68 41 00

Hotel Nord

20% på overnatting
Adr. Parkgt. 4 tlf. 77 68 31 59

Austad

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Sjøgt. 13 tlf. 77 68 45 51
Supergirl A/S
15% på varer til ordinær pris.
Adr. Kirkegt. 10 tlf. 77 68 32 11

Prelaten

Studentpris på mat og drikke: -50.- kroner for dagens rett, 5.- kroner for kaffe m.m.
Utlån av møte/selskapslokale, ring for bestilling.
Adr. Sjøgt 12 tlf. 7768 20 85

Platebaren A/S

15% på VG-lista, 10% på øvrige varer til ordinærpris med bonuskort.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 65 53 56

Alberts Musikk A/S

15% på varer til ordinær pris.
Adr. Vestregt. 18 tlf. 77 65 51 11

Brillehuset A/S

10% ved kjøp av nye komplettebriller, kontaktlinser og solbriller.
20% på linsepleiemidler.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68

Vigdis parfymeri og hudpleie

10% på varer til ordinær pris. (ikke hudpleie)
Adr: Storgt. 58 tlf. 77 68 67 83

Pizzeria Giovanni

20% rabatt på pizza og retter fra menyen. 10% rabatt ved utkjøring mandag til torsdag.
Adr. Storgt. 132 tlf. 77 61 11 22

Jensens Skotøimagasin

Eurosko. 20% på tilbehør, 10% på sko til ordinær pris.
Adr. Storgt. 79 tlf. 77 68 15 63

Skinnmester'n

15% på varer til ordinær pris.
Stort utvalg i skinnklær.
Adr. Veitasenteret
tlf. 77 61 25 01

Sportshuset A/S

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68 36 68

Intersport Tromsø A/S

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Sjøgt. 13 tlf: 77 61 19 97

Poulsen Interiørtekstil

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Veitasenteret
tlf. 77 68 04 33

Studio 7

15% på trening, sol og aerobics
Adr. Søndre Tollbugt. 7 tlf. 77 68 82 88

Urmester N. Andersen

10% på varer til ordinær pris.
Adr. Stortorgt 3 (vis-a-vis Domus) tlf. 77 68 26 25

Nye vinleggeren A/S

Allt av tilbehør for legging av øl og vin. 15% på varer til ordinær pris.
Adr. Strandgt. 34 tlf. 77 65 68 70

AKSJON STUDENTRABATT I TROMSØ

adresse: Studentstyrets kontor v/Marianne Grimstad Hansen/Torbjørn Flaatten
Hovedgården, UiTø
9037 Breivika
Tlf. 77 64 49 12

**K
U
L
T
U
R**

POETI DI ARTISTI DI EROI
INSATORI DI SCIENZIATI
RI DI TRASMIGRATORI

FOTO: ELINK HAUGDAL

KULTUR
KOMMENTAR

Gjenbruk

Det er kuult å være in og det er in å være kuult. Og det er mye kuulere å være avantgarde enn å være sånn som alle de som trur de er kuule fordi de har kjøpt militærvesker, hulllete strømpebukser og annet på Hennes&Maurits. Fordi H&M kopierer bare moten når den er blitt mote. Men da er den ikke mote lenger, da er den H&M. Riktignok er de litt tidligere ute når det gjelder moter enn andre mere damete motekjeder. Så har de også de verste reklamebildene, dårligst kvalitet og billigst pris. Og når motene skifter fort, hvem bryr seg da om kvalitet. Men de egentlige motene. Moteskaperne. De går rundt på gata. Sannsynligvis ikke i Tromsø, men i litt større sentraer. Her går de som har skapt egne kreative antrekk, fra eget loft, loppemarked eller en bruktbuikk. Slik blir antrekk skapt på en billigere, mere miljøvennlig og kreativ måte enn H&M ferdigtygde.

Og hva er det som er in da? Og hva er definitivt ut? Hvem definerer hva som er in og hva som er ut? Alle som er vokst opp i mindre bygdesamfunn vet at der var det skoleuniform. Da jeg tråknet på et slikt gymnas fra -89 til -92, skulle alle ha Levis bukse, ball genser og skinnjakke. Og jentene skulle ha langt permanent krøllet hår. Gutta skulle alle ha kort hår. Dette hadde også alle, så da var det ikke noe problem. Hvert fall alle på allmenn fag. Hvert fall alle som var kuule. Hvert fall de fleste. Hvert fall noe som ligna.

Den gang da. Hva med nå da? Fra gymnastidens konformitet til universitetstidas originalitet. Alle vil være så spesielle at alle bli lik. Eller finnes et større mangfold. Og i såfall er det bare ytre? Men bare overflatiske mennesker er ikke opptatt av overflate. Det er fortsatt mange som går rundt i svart. Det er en måte å vise anonymitet på. Eller tror du svart er spennende, sensuelt og vågalt? Nånei du. Det var det på 80 tallet. Nå vitner svart kun om at du ikke tør å bruke farger, og at du fremdeles lever i 80 tallet.

Nei, la oss kaste 80-talls ge vantene. De svarte klærne. Angoragenserene også kalt pusejakke. Islenderen, den kjente Frederic Hauge effekten. Og Levi's bukse. I 1995 skal man ha autentiske 70 talls klær. Så på med slengbukse og boblejakken. Forresten, - er det ikke passé å campe med 70 tallet? Siste mote er visst 80 tallet. Så du som har gått med islender siden 1985 - du trenger ikke ta den av.

Ellisiv
dindkurst

Eit underleg fenomen

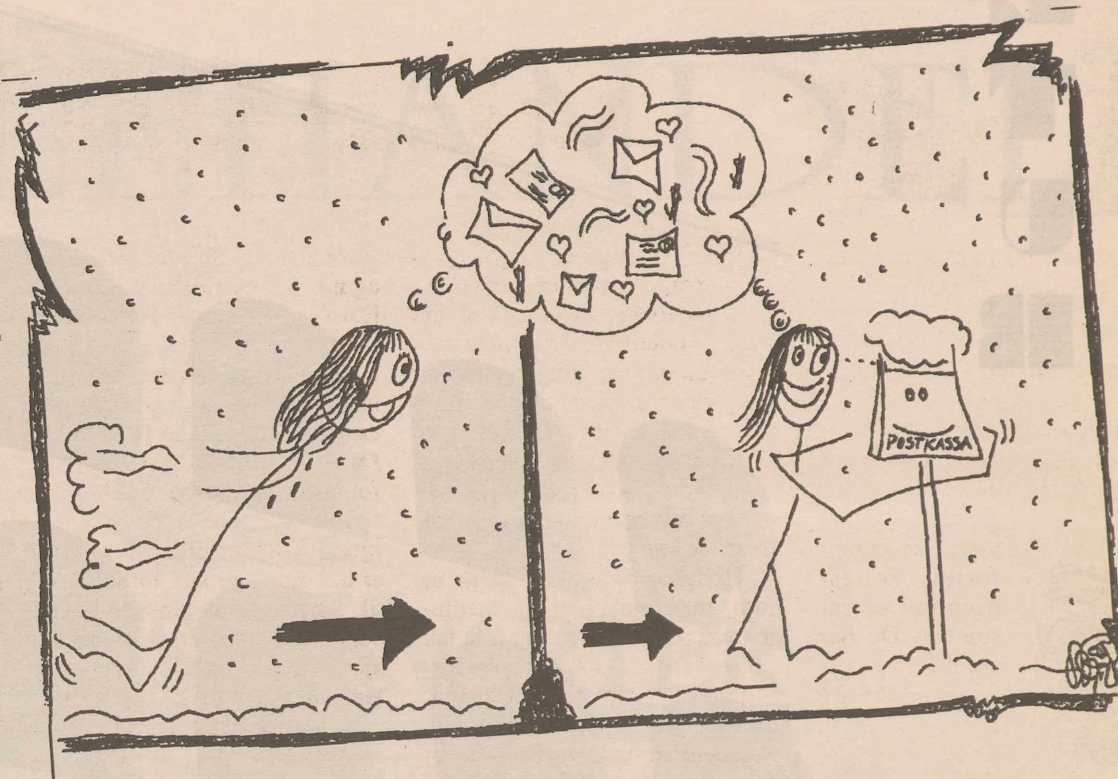
Eg spring heimover. I taktfaste tråv bortetter den knirkande snøen. Spennin- ga stig. Pulsen kavar i kroppen. No er eg der snart. No ser eg ho. Ho lyser opp i det kvite landskapet kring meg. Eg kastar meg over

ho. Den vågrøne, lokkande kassa. Eg veiftar all den krystallaktige, eigentleg vakre snøen av i eit elegant veift. Eg opnar ho. YES- JIPPY- UTRULEG- FANTASTISK. Eg dreg den lilla konvolutten opp, riv innhaldet fram medan eg dansar over teksten med augo og føtene trampar kring postkassa i ein elle- vill gledesdans. Munnen kyssar audmjukt dei vakre snøkrystallane som dalar ned i skjul.

Sidan koker eg nokre strå spaghetti og kryp opp i sofa- kroken til den daglege vesle filosofstunda mi.

Postkassefenomenet krev litt undring, nemleg. Eg kan bruke mange timar på å freiste forklåre fenomenet som gjer at eg aldri greier å opphalde meg på universitetet meir enn kan hende pittelitt etter siste forelesning er ferdig. For fenomenet får meg til å springe heimover i lett og ledig stil, jamfør innleiinga, og heile tida med biletet av ei stappfull, grøn postkasse full av lekke, smektande brev som ein moden gulrot hengjande i byrjinga av kroppen min. Når eg filosoferer slik og tenkjer over min faktiske oppførsel slengjer eg altså kroppen godt opp i sofaen, stappar lappeteppet godt kring meg og set hjernen i tankefaldar. Då kan eg for al-

ILLUSTRASJON: SIGRI SANDBERG

vor konsentrere meg kring den enorme makta til uopna postkasser. Eg har spurt ho kva piller eller religion ho bruker for å få slik makt og kraft. Ho berre flirte taust - og heva augebryna ei smule. Men eg trur ho liker det. At eg er så glad i ho. Sjølv sagt er det svingande, det og. Nokre gonger skjeller eg ho ut og trugar med å male ho rosa. Då vert ho redd. Det kan hende om til dømes innhaldet sviktar. Men er ho uopna elsker eg ho. Høgt og inderleg.

Somme tider kjem andre filosofiske tankar flaksande også. Eg tenkjer til dømes på dei utruleg spanande telefonane der nokon i den andre enden står i ein øydelagd telefonkiosk og ringjer fire gonger utan å få kontakt - og eg aldri får vite kven det var. Noko så.....(prikk prikk piip) Eg filosoferer over uopna julegå-

ver og uopna fødselsdagsgåver og diverse forspel på det eine og det andre planet. Kvifor eg vert trekt med magisk kraft mot alt dette opna, ufullførte, ukjende. Ukjende, ja...hmmmm, tenkjer eg og kjem som regel ikkje særleg lenger. Eg er jo berre ei lita hufsløjente som er mindre enn ei lus i verdssamanheng, for ikkje å snakke om i biologisk tid. Korleis skal eg kunne løse slike svære eksistensielle problem på ei lita filosofstund på sofaen? Då klappar eg meg sjølv litt på hovudet, snaskar litt sjokolade og sprutar nokre velvalde tårer utover det fine lappeteppet for alt det pensumet eg ikkje fekk lest i dag heller. Sidan tenkjer eg på andre ting som ikkje har noko med dette å gjere, som til dømes kor mange spaghettistrå eg skal unne meg i morgon,

eller kor mange studentøl eg skal drikke før eg legg meg.

Men - Tårar tørker. Morgonen tek raskt kvelartak på kvelden. Sjølv om det framleis er mørkt. Og i det eg er ferdig på universitet set eg atter ein gong kursen heimover. For tenk om, ja nett i dag, tenk om det då kjem - det spesielle brevet. I ei uopna kasse kan alt hende, heile verdas rikdom og lukke og herlegdom kan liggje skjult der. Pakkar og pengar og premiar og og og og og. Prisa vere den uopna postkassa. Høgdepunktet over alle høgdepunkt. Somme tider gravid og lekker, somme tider lidande av diverse spiseforstyrningar. Ingen veit. Det er akkurat det.

U Sigri Sandberg

Gresset er alltid grønt.

Gresset gror og gror selv under den hvite sne beholder den sin farge grønn

Høstmørket har senket seg på nytt slik uttallige ganger før bladene forlater igjen sine sorte grener som ild faller de til marken og farver det grønne gress med mosaikk av gult og rødt dødens farver

Sneglene sleper seg sakte over dem uvitende om dødens mysterium

Jeg ser ut på den mørke nattehimmelen

Gresset gror og gror sneglene vet ingenting om livets mysterium bladene forlater sine mødre og faller hjelpeløse til jorden

Jarle Stunner 1995

Tvil

En fugl landet og møtte seg selv i det mørke vannet
Jeg bygde et kors i dag og det står midt på gulvet i mitt lille rom
men mørket tanker går likevel gjennom mitt hode
kanskje en dag vil det brenne

Jarle Stunner 1995

På Mirage

-Koffor spør du om det sa du
-Æ bærre lurte sa æ
Sannheita e at æ vil vette ailt om dæ

Vil vette katti vi møtes i dein hagen som e vårres

-Lady M-

Fire fortellinger om ensomhet

Herbjørg Wassmos nye bok *Reiser* er ingen roman, men fire fortellinger samlet i et verk.

De beretter om fire forskjellige kvinner, alle litt opp i åra, som på hver sin måte foretar reiser både mentalt og fysisk, i nåtid og i fortid. Fellesnevneren er ensomhet. De har forskjellig utgangspunkt og bakgrunn, men de er alle alene, -kanskje mer enn de er klar over selv, og de ser alle tilbake på livet sitt.

I «Broen» ligger hovedpersonen for døden, og hun beskriver sitt eget liv, hvordan hun har det på sitt dødsleie, og hvordan folk rundt henne (familien) takler sykdommen. I den første av fortel-

lingene; «Leiligheten», har hovedpersonen forlatt sin mann etter å ha funnet ut at han så en annen. I ettertid fant hun ut at hun burde ha tatt den avgjørelsen for lenge siden. Dette er ting hun tenker på mens hun går igjennom leiligheten hun delte med sin mann, rom for rom. En slags reise hvor hun ser tilbake på alle de årene de var gift.

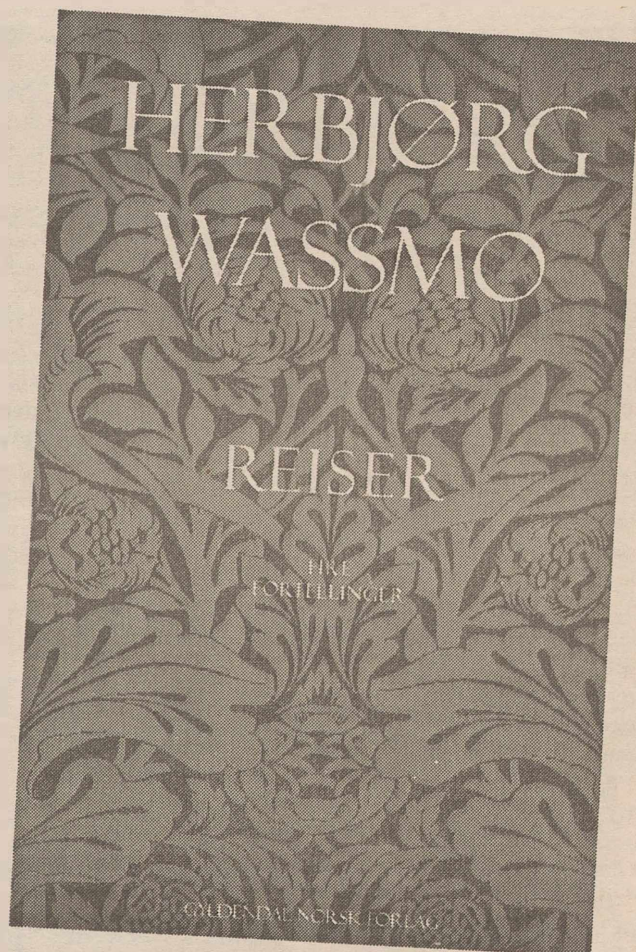
Herbjørg Wassmos språk er godt, men innholdet og meningen var ikke alltid så lett å få tak i. Spesielt gjaldt det den siste fortellingen «Motivet». Her samtaler hovedpersonen med sin avdøde farmor, mens hun sitter ved en ukjent manns dødsleie. En blir sittende å streve for å forstå hvorfor hovedpersonen gjør som hun gjør. Men det er kanskje meningen også? «Reisen» var heller ikke så innlysende, men slutten var litt uventet.

I alle fortellingene spiller fortiden en sentral rolle. Den blir flettet inn, eller kommer som små drypp i handlingen som skjer

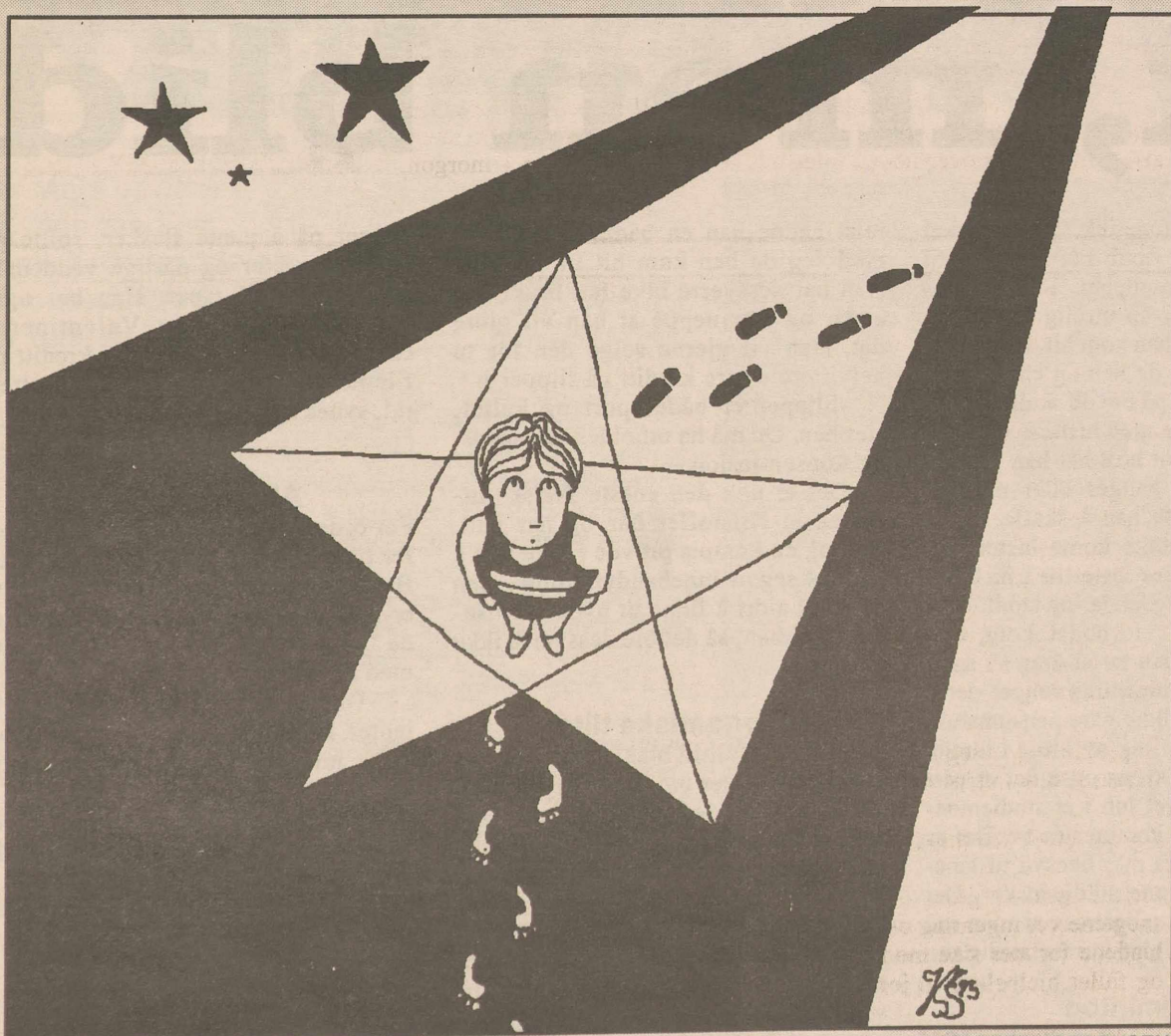
på nåtidsplan. Slik får vi vite mer og mer om de fire kvinnenes liv. Handlingen foregår for det meste på det psykologiske plan, i den forstand at det er tankene og følelsene til hovedpersonene som er det viktige. Ting skjer ikke i fortellingene, og handlingen er for det meste stillestående, men boken er forbausende nok ikke kjedelig av den grunn. Ensomhet er nok noe alle kan forholde seg til. Og mange av tankene hovedpersonene har er slike en kan kjenne seg igjen i. *Reiser* er etter min mening ikke noe mesterverk, og jeg har lest bedre bøker av Wassmo. Men det er en god bok, og langt ifra bortkastet lesning.

Herbjørg Wassmos nye bok *Reiser* er ikke et mesterverk, men langt fra bortkastet lesning.

u Randi Solhaug

Stjernen

ILLUSTRASJON: KRISTOFFER JØRGENSEN

Tankene vil være med på joggetur. De spør så fint og lover å være snille. Du må aldri stole på tanker. Det er mørkt og snø, men vi har refleksvest på. Vi svetter og peser og sukker. Da deserterer noen av tankene mine. De river tak i forsvarsmurene, finner gjemmedene. Røsker tak i følelsene jeg trodde jeg hadde klart å fortrenge. De presenterer kjærlighet som kalde, harde fakta. De kjefter på meg og stiller meg for retten. De jager og kaver og peser. Lager elendig kaos i den lille strukturen jeg trodde jeg hadde på tilværelsen. Oppover bakker - nedover i problemer, innover i skogen - utover i følelsene. Svetten renner og snøen skriker under føttene. Vi sloss. Noen solidariske tanker og jeg mot de forræderiske tankene. Borgerkrig. Vi tester utholdenheten til hverandre. Oppover bakker - nedover i problemer. Inn i skogen.

Gatelyktene er sluttet å virke. Da stopper tankene. De forlater kroppen, ser seg rundt, hvisker meg i øret. Da ser jeg det. Stjernen. En stjerne. Kikker ned på meg. Med en total mangel på innviklede symbolske intensjoner. Deilig. Den vil ikke si meg noe. Den bare ser på meg. Vi er alene. Tankene enser jeg ikke. Så de forsvinner i alle retninger, finner andre gjøremål. Jeg står stille. Stjernen smiler takknemlig til meg for at jeg ikke grafser den til meg, for at jeg ikke gransker den og analyserer den sønder og sammen og putter svaret ned på et ark som siden blir offer for røde streker og kommentarer.

Jeg bare står der. Så fin den er. Jeg står stille.

Siden samler jeg tankene og jogger hjem. Snøen knirker litt, men det er bare koselig.

u Sigri Sandberg

BOK

NOVELLE

STUDENTEN

- I dag var jeg oppe dødstidlig, sier Kristoffer, mens han slurper i seg kaffe. - Når da, spør jeg litt tvilende. - Klokka etti svarer Kristoffer stolt. Vanligvis står han ikke opp før i fire - fem tiden på ettermiddagen, men det er fordi han leser bøker hele natta, han er et nattdyr. Akkurat nå leser han Roy Jakobsen, men Hamsun, Ibsen og Milan Kundera er blant favorittene.

- Etter at røykeforbudet kom har jeg ingenting på universitetet å gjøre, sier Kristoffer Heidar.

FOTO: KJERSTI BAKKEN

Blakk, men blid

Navn: Kristoffer Heidar

Alder: 21

Studerer: Fonetikk

Det er ikke sikkert at du tror det der med bøkene når du ser Kristoffer, men det er sant, og han har masse av tid, for jeg tror ikke han har lest noe særlig av pensumet sitt enda.

Før vi begynner intervjuet med Kristoffer, må han ha seg en «sigg». Han røyker gul mix med Big Ben papir, Rizzla må boikottes, det er fransk og litt samfunnsbevisst må man være. Han ankom litt lettere irritert fordi han har problemer med banken. Han har allerede brukt opp studielånet sitt som flere andre studenter på denne tiden, men han skylder banken også litt fra tidligere i høst. Men han overlever, sosialen fikser det. Han legger til i samme slengen at sosialen burde stille opp litt mer for blakke studenter. Og snart er Kristoffer like blid igjen, og vi begynner å prate om studier.

Tur til India

Kristoffer har vært på universitetet en gang i høst, og det var da han registrerte

seg. Han skal ta fonetikk fordi han skal kanskje lære seg hindi når han drar til India til neste studielån. Ellers synes han at Tromsø er en utrolig fin by, og angrer ikke på at han kom hit. Det skjedde i fjor sommer da han og en kamerat veddet 10 kroner på om de skulle dra hit opp. Han begynte med historie og sammenlagt siden ifjor høst har han vært på universitetet 10 ganger eller mindre. Utrolig nok klarte han å skaffe seg et grunnfag. Han måtte konge historien i høst, men han bare leste litt i historieboka si fra videregående -og stod!

-Etter at røykeforbudet kom, sier Kristoffer mens han tar et drag av sneipen sin, har jeg ingenting lenger der å gjøre. Studier er ikke bare pensumsluking, men også lufting av ideer i ålreite omgivelser. Han synes også det er trist at folk blir tvunget inn i et studiemønster som de ikke kommer ut av. Det er synd at man må ta mer hensyn til lånekassa enn sine egne studieønsker. Det skaper et usunt studiestress at man må studere mest mulig på kortest mulig tid.

Badminton

Kristoffer er ikke av den mest sportslige typen, men som en stadig opti-

mist hadde han en badminton racket med seg da han kom hit til Tromsø. Han har dessverre ikke fått brukt den enda, og tror neppe at han vil gjøre det. Han vil gjerne selge den for to halvlitere og tre kreditt på flipper'n.

-Flipper er både sport og kultur, sier han. Du må ha utholdenhet, spenst og konsentrasjon.

Det er nok den eneste fysiske utskielisen Kristoffer har og har hatt. Han og en kompis prøvde i hele fjor å komme seg på innebandytrening, men de gadd aldri å finne ut hvor Tromsøhallen lå hen, så det ble dessverre ikke noe av.

Økonomiske tiltak

Kristoffer er alltid blakk, men han har alltid gode ideer om hvordan han skal skaffe penger. Jeg tar det som en god spøk når han sier at han skal opprette en telefonlinje der frustrerte kan ringe inn å høre etter hvilken dag det er. Spør du nemlig Kristoffer vet han neppe hvilken dag det er i dag. Hjelpsomme Kristoffer har også tenkt å tilby seg å måke snø for gamle, rike damer som er villige til å betale for det. I sin store pengeneød har han prøvd å få inn

penger på å pante flasker, spille på myntautomater og dårlige veddemål, som han alltid taper. Han har også solgt alle Jocke og Valentinene cd'ene sine - for å få øl og kreditt på flipperspillet. Det er litt trist i ettertid, synes han.

Alt ordner seg

For ordens skyld nevner vi at Kristoffer liker trøndere, men laget seg egen Brann t-skjorte under cup finalen. Han er fra Oslo og synes nordlendinger er de beste folkene. Han er også kjæreste med Janne.

-Du må få med det så ikke alle jenter kommer løpende når de leser dette intervjuet, legger han smilende til.

-Jeg har en god avslutning, sier Kristoffer, og henvender seg til alle blakke «noia» studenter:

-Alt ordner seg! Og det er jo en fin slutt, tenker jeg.

U Pernille Ødegaard

En megastjerne kom til byen. En megastjerne sang. En megastjerne forlot scenen til stående applaus. Kulturhuset 26.10.95.

Betty and the jazz

Det blinker i brune øyne, utstrålingen hennes henger seg på fyldige toner og farer rundt i hele Storsalen.

FOTO: FRANCESCO RUBINO

De unge, vakre musikervennene hennes varmer oss opp. Tre med slips og en uten. Lange pianofingre suser over tangentene, bassisten omfavner bassen, trommisen slår løs mens saksofonisten tryller frem noe deilig noe.

Da kommer hun, og vi klapper. Hun har svart skjørt, store øredobber og et smil som dekker hele ansiktet. Hun er flott.

USAs beste

Munnen åpnes, og en bred flott dialekt smiler og sier noe. Helt fremst er det en tom rad. Det liker hun ikke, visst. Så vi flytter frem. Smiler til henne og beveger oss etter hvert så mye til takten som en konsertstol og vanlig høflighet

tillater. Sangen hennes krever bevegelse, det er jo jazz, jo. Ekte jazz. Direkte fra «Junaiten (USA)». Det er den samme stemmen som sang sammen med Ray Charles i «Baby its cold outside». Hun har de seks siste årene blitt kåret til USAs beste jazzsangerinne.

Hun er sjefen

Men nå er hun bare vår. Jeg sitter på første rad og hun blinker spesielt til meg. Det er jeg overbevist om.

Sangen er rolig, myk behagelig - før den plutselig forsvinner ut på viddene igjen i et vanvittig tempo. Tangentene på pianoet ser ut som de skal løsne, og trommeslagene

knuser alt som er. Da gjør hun et usynlig tegn- og BANG -så er det slutt - eller så begynner det - eller så roes det ned - eller så... Kommunikasjon med et vink, et blunk, et smil.

Hun er sjefen. Kroppen hennes vugger og er en eneste stor stemme med et spekter fra mørkeste bass og videre oppover helt opp i 7. himmel.

Why waste a single kiss?
Why waste a night like this?
Love me tonight -
tomorrow might never come.

- Even a rat looks beautiful when you are in love, sier hun og synger videre. Om kjærlighet og

kjærlighet og kjærlighet, men somme tider bare om

*dabidelidodilaladaidiodingdon-
bedlabe abaidlidongdadladiål-
uludulidadiebebaladialåbebada*

og et følsomt samspill med en bass som følger henne — eller som hun følger — eller hva vet jeg? Mange kjente låtskrivere presenteres, men det er Betty Carter som synger. Det blinker i brune øyne og utstrålingen hennes henger seg på fyldige toner og farer rundt i hele Storsalen.

Når hun smiler, smiler folk og når de fire unge ser på hverandre og smiler og spiller og syns at det går over alle sjøstøvleskaft -

ja, da smiler vi iallfall og koser oss. Etterpå klapper vi og klapper vi og klapper.

De unge søte

Jeg sniker meg opp på scenen og får trykket musikerne i hånden. De har aldri vært i Norge før - og synest Tromsø virker som en «cute little town». Gruppen har bare spilt sammen i to måneder, turneen er ferdig julaften. Europa og Sør Afrika er stasjonskonsertperonger og jamen er de kjempesøte. Men jeg er litt flau og ikke så engelskgod og ønsker lykke til videre. De lover å hilse til Bergen, my hometown.

U Sigri Sandberg

Postmoderne visesang

Minus Maja er atter i gang, men med ny besetning. De hadde en intimkonsert i Bodegaen for fullsatt lokale.

Det ble flere ekstranummer. Publikum ville ikke la dem gå. Og det var god stemning. Publikum lo. Sceneaktørene lo. Riktig koselig ble det. Nye Minus Maja holdt sin første konsert. Av de gamle er fortsatt Jon Erik Erikson på gitar og sang og Ilan Vilanger på gitar og sang. Det er også disse som skriver musikken og tekstene. Ny fra i høst av er Erik Askeland Mosli på piano/synth og Amund Sjølie Sveen på perkusjon.

Etter konserten virker gutta svært så fornøyde idet de går rundt og innhenter klemmer og lovord fra publikum. Som journalist får jeg den udelte ære å være med gutta inn på bakrommet:

-Det er første gang på ti år jeg har fått stående applaus.

-Vi gjorde en jævla bra jobb, gutter.

-Jævla kuult med eget bakrom med sofa.

-Jeg er vanligvis kalkulerende og rasjonell når det gjelder musikk, men i dag tok jeg av.

Så roer gutta seg litt og sier at jeg ikke må skrive at de var helt i hundre, det passer ikke imaget.

-Vi ga ikke alt, sier Erik. Som forøvrig sier en hel del:

-Vi er postmoderne visesang. En slags viselåter med dancemusikk under. Vi har en ironisk distanse til det vi gjør og vi leker med formen.

-Hvem er dere inspirert av?
-Pet Shop Boys, kommer det kontant fra Erik.

-Særlig gjelder det «Veien til Italia».

Det som gir bandet særpreg er at de ikke har vanlig bass, trommesett og el-gitar. Tvert imot er grunnstrukturen to gitarer og piano. I tillegg til perkusjon.

-Vi er nesten et viseband, men så kommer synthen min inn, sier Erik. Det er han som prater mest og blir utvalgt til pressetalsmann av de andre.

-Mitt håp er at vi får egen internet-side, avslutter Erik.

Minus Maja spilte for fullt lokale i Bodegaen.

FOTO: ELLISIV LINDKVIST

U Ellisiv Lindkvist

PRODUKT A

-skrått blikk på h

ALLE ILLUSTRASJONER: JENS NORDSTRAND

Alle tiår har sin historie. Vi vet hva som er betegnende for 50, 60 og 70-tallet, men der stopper historien. 80-tallet har enda ikke fått sin historie skrevet ned. Vi har derfor gleden av å presentere vår versjon av 80-tallet; et smaktløst tiår på de fleste områder. Vi mimrer over hamburgeren, 501-buxsen og dunjakken. Samt en rekke andre sentrale levninger fra 80-tallet som har gjort uslettelig inntrykk i vår menneskelige tilværelse.

80-tallet var et tiår i økonomisk vekst, iallefall ønsket man selv å tro det på denne tiden.

Jappetiden kom og høyrebølgen slo inn over Norge som aldri før. Nå var det forbi med 70-tallets politiske engasjement og higer etter akademisk kunnskap. Vi var kommet til en tid der det bare var rene «cash» som taftte. Statussymboler ble den nye guden som alle la seg flate for.

Fri flyt

Det mange husker fra 80-tallet var vel det man i ettertid kalte jappetiden. En tid som litt flåsete kan oppsummeres ved at folk som ikke burde tjene penger var dem

som faktisk tjente penger. Det var en mengde unge, dynamiske mennesker som gjorde raske penger på flytte papirer, også kalt aksjer, fra et sted til et annet. Det var mye penger i fri flyt på 80-tallet, men det meste av dem var nok svarte og ble brukt i baren på 80-tallets tidstypiske nattklubber i takt med høy glassføring. Likevel hadde nok også den vanlige nordmannen mer penger mellom hendene enn den vanligvis var vant til. Dette førte til

økt kjøpekraft i befolkningen og et kunstig høyt forbruksmønster oppsto som en naturlig følge. Det oppsto en mentalitet blant mennesker som var slik; det man ikke trenger, det kjøper man.

Nytt begrep

Økt kjøpekraft blandet med førnevnte mentalitet gjorde blant an-

net at bilsalget steg til uante rekorder. Ingen tok buss eller syklet lenger, slik man gjorde på 70-tallet, og det var ikke lenger nok med en bil i hver familie; konebilen ble født. Konebilen ble et betegnende begrep på disse små, dårlige og lite trafikksikre bilene som konene kjørte rundt i på dagtid. Hvor mange av oss var det ikke av oss som ble fraktet til og fra fotballtrening eller ballettøving i disse små bilene av type Fiesta eller Kadett? Det er først nå på midten av 90-tallet at konene skriker opp og forteller omverden om hvor dårlig og lite sikre disse bilene er, om vi skal tro siste ukers mediaoppslag.

Revolusjon

80-tallet var også tiden for revolusjon; en teknologisk sådan. For

mye av dagens uunværlige teknologi ble faktisk introdusert på 80-tallet. Vi fikk stifte nærmere bekjentskap med faxen, mobiltelefonen og PCen. På 80-

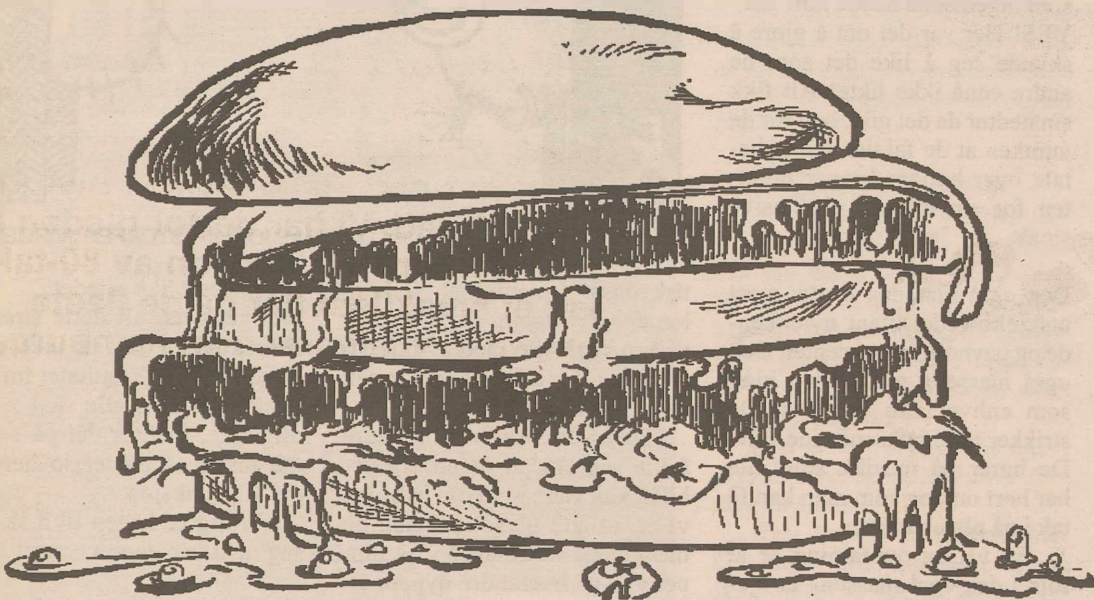
tallet var disse nyvinningene bare forbeholdt de med penger, samt at de var langt fra ferdig utviklet og egentlig bare søppel sett med dagens øyne. En mobiltelefonen kostet på midten av 80-tallet 30.000 kroner. I dag får man i stedet penger for å ta i mot en telefon, slik som i sommer var tilfellet hos en forhandler på sørlandet, hvor man fikk 50 kroner hvis man ville ha en telefon.

Postmoderne

På mange måter kan man si at Norge ble postmoderne på 80-tallet. Dette ble vi til tross for at vi aldri har vært moderne. Postmodernismen som vi på 80-tallet ble offer for bestod i at vi skulle hengi oss

80-TALLET

for vi ble som vi ble

til nytelse, forførelse og estetikk. For nettopp det som stod sentralt på 80-tallet var at vi skulle produsere og konsumere, og helst i den rekkefølgen.

Privatisering

"Privat" ble et velbrukt ord på 80-tallet. Alle skulle ha sitt eget lille private. Kollektivtanken fra 70-tallet var begravet og død for godt. Det gikk nærmest inflasjon i privatiseringstanken. Dette kan deler av kulturlivet være et godt eksempel på. Nå skulle man ikke lenger slite på de allerede utslitte kinosetene rundt om på de kommunale kinoene. Nei, nå ble plutselig de tusen hjem omgjort til små kinosaler som følge av at videoen gjorde sitt inntog i de tusen hjem på begynnelsen av 80-tallet. Nå flokket vi oss sammen i våre egne stuer og kjøpte film for oss selv. Dette var nærmest genialt. For nå kunne folk bare stoppe filmen hvis man fikk lyst på noe å spise under fremvisning, men hvor stor er egentlig sjansen for at man ble akutt sulten under en film på 90 minutter?

Som en naturlig følge videoens inntog glemte de voksne alt de hadde lært på 70-tallet om god pedagogisk oppdragsel av barna. Nå plas-

serte man barna i kjellerstuen med en bunke voldfilmer som var det som stort sett fantes i videbutikene på denne tiden. «Det er jo tross alt bedre at ungene holder seg i huset enn at de går gatelangs. Vi vet aldri hva de kan bli utsatt for der ute i den store stygge verden» var den pedagogiske argumentasjon som rådet hos foreldregenerasjonen på denne tiden. Det gikk som det måtte gå og vi ble sittende tilbake som den før-

ste TV-skadde generasjon som følge av videovold. Hvis man ikke brukte sin nyinnkjøpte video, så surret og gikk fjernsynet konstant - eller TV som det etterhvert ble kalt. Med NRK som eneste kanal så vi alle de samme dumme TV-pogrammene. NRK forble den siste skanse som holdt nasjonen sammen før vi på 90-tallet henga oss til mangfoldets undergravende muligheter. På 80-tallet ble det også mulighet for å se seg selv på TV. Dette ble realisert gjennom videokameraet som enhver familie med respekt for kommende generasjoner gikk til anskaffelse av. Nå filmet man i vei og alt skulle dokumenteres, men finnes det egentlig noe mer meningsløst i dag enn å se to timer med opptak fra julen 86? På de folketomme kinoene florerte norsk sosialrealisme al a Wam og Vennerød og dialogløse lidelseshistorier med Vibeke Løkkeberg i alle rollene.

Dunjakken

Klesmoten som bokstavelig talt vokste frem på 80-tallet er et kappittel for seg selv. Moten som ble det gjeldende kan man i ettertid si ble en endeløs vandring i dårlig smak. Hvem husker vel ikke disse pastellfargede dunjakkene i rosa

og lysegrønn som en hver tyggistyggende 13-åring skulle ha, og helst to nummer for stor. Disse er heldigvis ikke lenger å se blant dagens unge, til fordel for den mer slitesterke goretext-varianten. Selskapsmoten ble også sterkt preget av det stilløse 80-tallet. Gutter med liten bart tredje på seg 80-tallets dressvariant; dressen med den korte jakken, også kalt kelderuniformen. Denne er i dag bannlyst på de fleste av dagens

dansegulv. Likevel kan den nok fremdeles observeres på gutter som vrikker leggene på stedets disko, en plass ute i det øde og stadige mer forlatte distrikts-Norge. Uansett er det nok Levis 501-buksen som er blitt stående som symbolet på 80-tallet for oss som ble kjønnsmoden på denne tiden. På tross av at Levis har produsert bukser siden slutten av 1800-tallet, var det først på midten av 80-tallet at Levis gjorde sitt inntog i alles ben med modellen 501. Levis fikk den beste PR noen kan tenke seg ved at 80-tallets store rocker Bruce Springsteen avbildet seg med buksen på coveret til platen «Born in the USA» i 1984. 501 var den definitive buksen som alle bare måtte ha. Det fantes ingen alternativ og jeg tør ikke en gang å tenke på hvor mange som ble mobbet i skolegården fordi de var så uheldig og dukke opp i en eller annen billig kopi.

Fastfood

Nå var ikke 80-tallet bare et tiår for dårlig smak, men også et tiår for dårlig mat. Begrepet mat skiftet betydning fra ernæring til food, og det skjedde fast. Vips, fastfood var blitt et begrep blant 80-tallets burgerbohomer. Kjøkkenet skulle effektiviseres og vi fikk microbølgeovner og foodprosessorer så det skulle bli enklere å leve. Likevel viste undersøkelser at mor fremdeles brukte like lang tid på kjøkkenet som tyve år før. Da det ble klart at disse nye maskinene ikke lagde maten raskere begynte Toro produksjon av posemat; så raskt, så enkelt, tilsett bare vann. Selv satt vi der som småunger og ropte på hamburgere og pizza, og vi fikk det. Fårikål og fiskepinner var ut, taco og lasagne var in og ble Norges nye nasjonalretter. Gatekjøkken, eller fettstuer, ble bygd i hvert skur langs veien og fungete som ungdomsklubber og feilernærte en hel generasjon ungdom med cheeseburgere og pom-

mes frites. Nå har heldigvis staten forstått dette. For den siste tiden blitt offer for en massiv reklamekampanje der vi skal lokkes tilbake til de gode gamle potetene. Det hele satt i scene av Opplysningskontoret for grønnsaker.

Pop, pop...

Selv om store deler av samfunnet ellers stivnet til på 80-tallet, ble musikken mykere. Musikerne på 80-tallet var snille og greie og ikke særlig politisk bevisst. Rock var ut og pop var in. Vi fikk industriell pop, post punk pop, visepop, puddelpop, popcorn og toppop.

Popstjernene var stort sett opptatt av de nære ting, det å tjene penger og ikke bli smittet

av aids. Vi gikk fra det å høre på musikk til å digge musikk. A-ha kom på markedet og en rekke andre smørsangere som smeltet hjertene i en hver dunjakke, og vi forstod at popstjerner også var mennesker som oss andre. Sanger kom og sanger gikk og i ettertid kan nok 80-tallet nesten virke som en endeløs vandring i hits. Mer viktig enn noe band var nok det at vi fikk CD-platen. Disse små blanke platene som tålte

alt, det sa ihvertfall mannen i butikken som solgte oss vår første CD-spiller til 8000 kroner. Dette til tross for at det ikke fantes CD-plater å få kjøpt på den tiden. Men de kom og vi fant fort ut at de ikke tålte alt. Likevel var det en stor opplevelse og høre Dire Straits «Money for nothing» på krystallklar CD-lyd. Etter dette forsvant vinylen og det for godt.

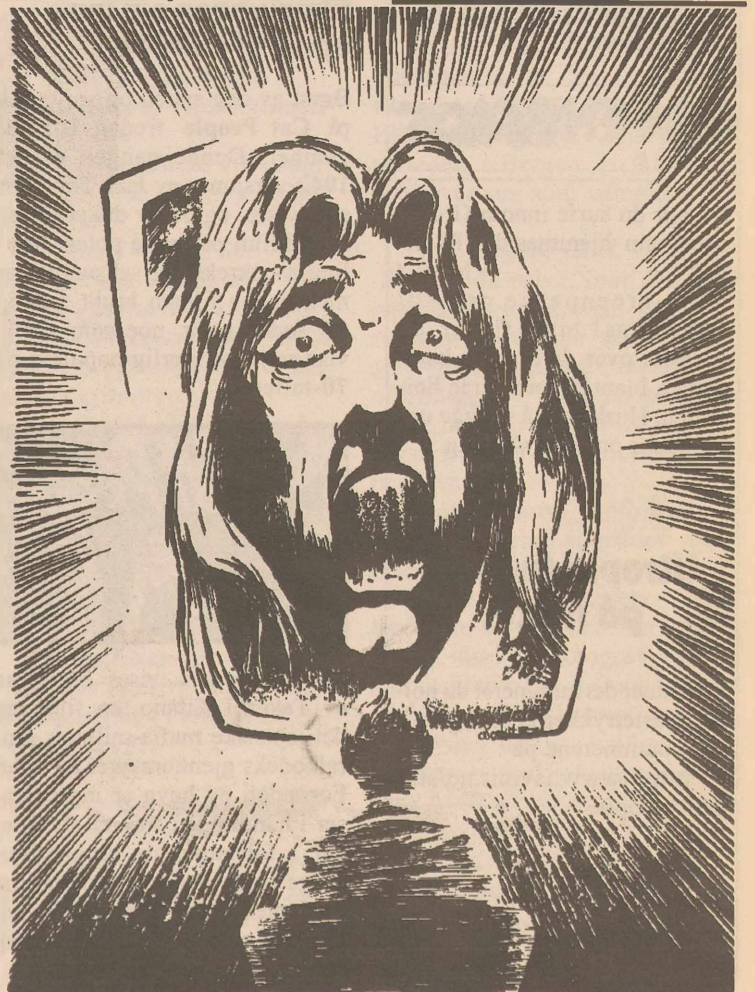
Nå er vi på midten av 90-tallet og vi hevder hardnakket at vi har begravet 80-tallet for godt. Ingen spiser micromat lenger, Levis har vi boikottet og jeg har

ikke sett en dunjakke på aldri den tid. Likevel ligger 80-tallet der en plass på lur og har fremdeles sin funksjon. Når vi fø-

Når vi føler 90-tallets uoversiktlige kompleksitet strømme inn over oss flykter vi tilbake til en svunnen tid.

ler 90-tallets uoversiktelige kompleksitet strømmer inn over oss flykter vi tilbake til en svunnen tid. Da drikker vi øl og ser på gamle episoder av Dynastiet eller Falcon Crest, eller et gamelt Halvsju med Ivar Dyrhaug og Tramteateret. Kanskje tar vi på oss Poco Loco-genseren og digger Wham, Samantha Fox, eller Eurythmics.

U Jørgen Flint

Nettpreik

Alternative voldskilder

Navn: Dagbladet
 Adresse:
<http://www.oslonett.no/home/gatasp/dagblo2.html>
 Kategori:
 Sex og voldsfiksert

De fleste norske riksaviser har for lengst innsett at visse ingredienser er sentrale for å oppnå høye salgstall. Blant annet vold, sex og skandaler. Heller ikke i nettutgavene av VG og Dagbladet spares vi for disse momentene. Men nå har de fått en konkurrent, nemlig Dagbladet.

Med en layout mistenkelig lik en viss annen Oslo avis, bretter Dagbladet ut den ene voldsmettede historien etter den andre.

Dagbladet på nettet

Dagbladet lages av Gatas Parlament (jfr. Rød Ungdom), og det gjennomsyrrer selvfølgelig stoffet. Men den gir deg et fint pusterom i alle de kommersielle hjemmesidene "dill-dall" preik.

On-line intervjuer

Flere kjente artister har latt seg intervju på nettet, og gitt alle som ønsker det muligheten til å stille spørsmål.

Blant disse er Sinead O' Connor. Hvis du vil lese en utskrift av dette on-line intervjuet, stikker du innom : <http://lollapalooza.com/info/sineadchat.html>

Syke gullfisker

Føler du at det er litt ekkelt at Chirac dreper gullfisk på Muroa attolene ?

GREENPEACE

Da bør du surfe innom Greenpeace sin hjemmeside. På siden <http://www.greenpeace.org:80/campaigns1.html> finner du oversikt over deres siste kampanjer, blant annet Chirac boikotten. Husk bare å skygge unna sidene om hval slaktning.

Utopia fortsatt på nettet

Du finner det nummeret du holder i tastetrykkerne nå, og de 3 siste nummerene på : <http://www.isv.uit.no/student/utopia>.

U Magnus Clough

Stor lyst, liten evne

Vi er alle på hver vår måte unike og originale. Det fikk vi innprentet i barndommen. Men hos noen er trangen til å markere dette større enn hos andre. Det gjelder å skape seg en identitet- «finne seg sjæl», gjøre noe som ingen andre gjør, like det ingen andre

KULTURKÆSERI

liker og kle seg i klær ingen andre tør gå i. Noen har visst fortalt dem at da er de veldig spennende, fritt-tenkende og uavhengige.

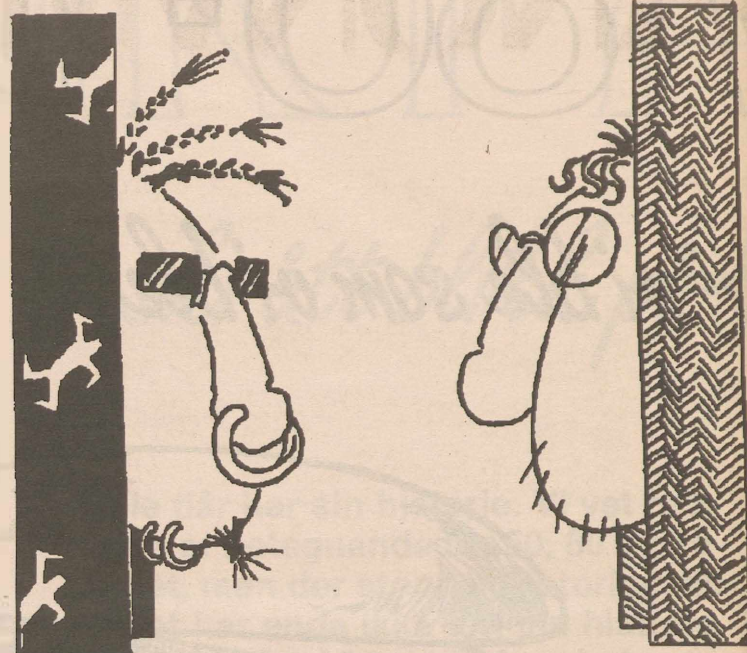
Det er kanskje ikke så rart at folk føler for å skille seg ut. På universitetet er man en av 7000, og sjansen for å forbli anonym og slukes av den «grå massen» er i høyeste grad tilstede. Hjemme i bygda var det lettere. Det var ikke mye som skulle til for å vippe sambygdingene i ubalanse. Det var bare å ha ring i nesa og skjorta på vrangen, og du var hjemstedets samtaleemne de neste par-tre månedene. Men her på UiTø må en virkelig tenke nytt. Blått hår og ti ringer i øre, nese, hals er det knapt nok noen som hever øyebrynet av. Det har nemlig blitt gjort før.

Så hva skal en stakkar gjøre da, når det å være original ikke lenger er så unikt? «Alle» har jo farget håret i neonfarger en eller flere ganger, blitt tatovert her og der, fått satt inn en ring en eller annen plass, og vi har vel alle vært med på å sørge for at «Fretex» gjør det bedre enn noensinne.

Ta PMF f.eks. Da de presenterte programmet sitt i høst, var «alle» i vill ekstase. «Turboneger», «Drugstore»- skikkelige band som ingen ennå hadde hørt om - YES! Her var det om å gjøre å skynde seg å like det som de andre ennå ikke likte! Alt fikk sin nedtur da det gikk opp for de «unike» at de faktisk måtte betale over hundre kroner billetten for sin nye og eksklusive smak.

Den «grå massen» er det mest utskjelte ordet blant nytenkende og uavhengige studenter. Den «grå massen» går kledd i klær som enhver kan få tak i. De strikker ikke buksene sine selv. De hører på musikk som alle har hørt om, og som man kan få tak i på platebutikken.

En vanlig oppfatning er at folk i den «grå massen» er kjedelige, anonyme og trege. Men folk i den «grå massen» har fak-

ILLUSTRASJON: KRISTOFFER JØRGENSEN

tisk også personlighet. Bakdelen er selvfølgelig at en er nødt til å ta seg bryet med å bli kjent med dem for å finne ut hvordan de i virkeligheten er.

Da er det selvfølgelig bedre å kle seg slik at ingen et øyeblikk kan være i tvil om hvordan vi er. «Bære personligheten og meningene våre utenpå». Så slipper vi å gå hverandre dypere etter i sømmene, men kan sende hverandre kritiske, sjokkerte el-

ler vantro blikk istedet. Muligens har alt dette strevet etter å skille seg ut ikke gitt det forventede resultatet for de fleste. For hvis alle skal være originale, men er det på samme måte, så mister jo begrepet sin funksjon.

Trolig er lysten til å skille seg ut større enn evnen til det.

U Randi Solhaug

Fram til jul

Mens mange stresser med siste innspurt til eksamen(?), gjør også filmklubben sin innspurt til juletida.

Børst av deg snøen og smyg inn på Cat People fredag 10. november. Denne gangen er det 1942-versjonen av Jack Tourneur som vises, og det er duket for en skrekfilm på myke poter. Kobling av skrekk og seksualitet er med denne filmen brukt tydelig for første gang, noe som skulle vise seg å bli særlig populært på 70-tallet

Lørdag 11. nov. vises *Sonatine* av Takeshi Kitano, en film om det japanske mafia-miljøets moralkodeks gjennomsyret av vold. Forræderi og hevner ingredienser i handlingen som ellers foregår i følelseskalde omgivelser. Seige voldssekvenser i sakte film med mennesker som dør i hytt og pine er noe for enhver blodtørstig kinogjenger.

Hvis du vil se en slags parodi på en road-movie, må du få med deg *Frame-up* av Jon Jost lørdag 18. november.

Man møter hovedpersonene Beth-Ann og Ricky-Lee som henholdsvis en ikke-så-altfor-intelligent serveringsdame og en lite lur småkriminell fyr; to tapere på vei til ingensteds med en pistol og en drøm.

I tillegg kan det nevnes at filmen inneholder en krydrende sexscene idet en tatovert penis blir vist, så det er mye å glede seg til.

Fullt så lystig blir det nok ikke under nattvisningen fredag 24. november når *Shock Corridor* (1963) av Samuel Fuller vises. Journalisten Johnny Barrett har en brennende drøm om å vinne Pulitzerprisen, og får en glimrende idé. Han får seg tvangsinnlagt på et mentalsykehus for å løse en mordgåte. Dette tror han vil føre til at han får prisen.

Men i sin hysteriske søken har Johnny feilvurdert sin egen styrke. Skuespill skli over til virkelighet, og han blir langsomt selv sinnslidende samtidig som løsningen på mordgaten nærmer seg...

Lørdag 25. november vises *Liten gutt forsvunnet* av Agnieszka Holland. Den vakre franske landsbygda danner ramme rundt dramaet som handler om 9 år gamle Olivier som forsvinner sporløst en dag. Familien lider, og etter seks år dukker en kriminell 15-åring opp på døra. Er det Olivier?

Flere gåter dukker opp etter hvert mens spenningen øker. Filmen har forøvrig mottatt mye ros fra flere hold, inkludert Aftenposten og Dagbladet.

Første lørdagen i desember vises en Sovjetisk rom-film fra 1972, *Solaris*. Historien er satt

Litt romantikk blir det også plass til i *A nightmare before Xmas* på filmklubben den 8. desember.

på en romstasjon utenfor planeten Solaris hvor menneskene skal prøve å finne liv. Ettersom forsøket mislykkes, blir de så frustrerte og fulle av hallusinasjoner at de sender bud på psykologen Kelvin for å få hjelp. Dessverre viser det seg at Kelvin selv kunne trenge litt hjelp, ettersom han begynner å se sin døde kone overalt. Dette er en film hvor drøm og virkelighet blandes. Skal Kelvin leve lykkelig med sin døde kone, eller la fornuften styre han til ensomhet?

Nå gjenstår det bare 16 dager til pakke-oppakking, og hvorfor ikke ringe jula inn med *A nightmare before X-mas* fredag 8. desember? Dette kan bli en interessant animert opplevelse fra Henry Selick (Disney) og Tim Burton.

Kongen av spøkelsesbyen Halloween (Jack Skellington) er lei av å skremme folk, og en dag forviller han seg inn i Christmas Town. Med de beste intensjoner finner han ut at det nå er hans tur å arrangere jul.

Han kidnapper julenissen og

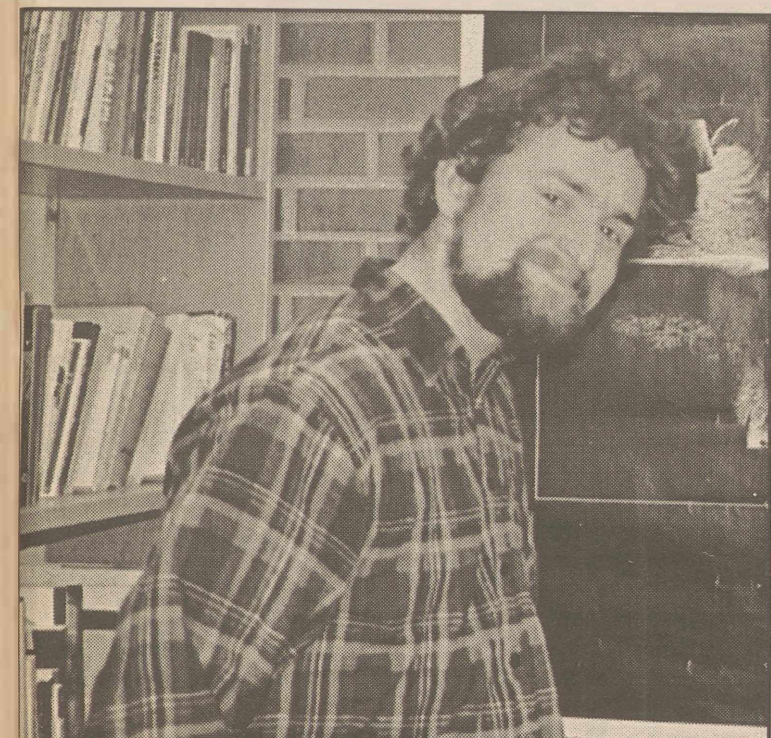
setter sine egne igang med jule gaveproduksjonen. Så mens hekser, vampyrer, spøkelses og liknende godhjertede hjelper til, kommer erkeskurken Oogie Boogie for å sabotere hele greia. Filmen er forøvrig laget på god gammel måte med bilde-for-bilde filming, slik som bl.a. ble benyttet i Flåklypa Grand Prix, og det er brukt imponerende mange detaljer til kulisser og figurer. Dette blir det skumleste julebidraget, så kom å se!

Til slutt viser filmklubben *En muppet julefortelling* lørdag 9. desember. Her er Dickens klassiske *En julefortelling* nok så fritt gjenfortalt. Med Michael Cain som den slemme, ekle Ebenezer Scrooge og Kermit som den kjempesnille Bob Cratchit, muppetspøkelses og norsk tale, er det klart at det ligger an til en betydelig mindre skrekkinnjagende versjon enn den undertegnede fikk gjentatte mareritt og varige mèn av! Ta med godtepose!

U Elin Førsund

ANONYM AKADEMIKER

Han er amanuensisvikar på 26 år. Han er irsk statsborger. Han tangerte beste karakter i litteraturvitenskap med hovedfaget sitt.

Amanuensisvikar i litteratur Charley Armstrong er opptatt av jegets grenseerfaring. BEGGE FOTO: MERETE AASE

Charley Armstrong tar med sin mørke frakk og en plastpose med matpakken sin i. Han må kjøpe en melk først. Har ikke spist i dag, sier han unnskyldende.

Hovedfaget til Charley handla om den engelske romantikeren Percy Shelley. Han analyserte store deler av forfatterskapet med hovedvekt på tidsaspektet og det fragmentariske. Tittel på oppgaven var *The time of the fragment*, som er skrevet på engelsk. Charley har irske forel-

dre og er irsk statsborger, men er født i Norge og har bodd i Tromsø siden han var ett år. Med unntak av tre år i Amerika. Det vil si at han har vært mer i Amerika enn i Irland.

Matpakken består av brød med leverpostei. Noe fotografen er svært interessert i. Charley innrømmer at han ikke er noe matmenneske. Han spiser i kantina hver dag bortsett fra i helgene. Kantina er grei hvis du skal jobbe seint, og det gjør ofte Charley. Da han holdt på med

hovedfaget, var han på universitetet fra åtte til åtte.

At det gikk så bra med Charley på hovedfaget, tror han selv skyldes hardt arbeid og sterkt engasjement. Noe genforklaring vil han ikke ha. Dessuten er han ikke så opptatt av karakterer.

-Å sette karakterer på humaniorafag er egentlig håpløst. Folk er for mye opptatt av karakteren og for lite opptatt av prosessen bak.

Grenseerfaring

Litteraturvitenskap var det første faget Charley tok, og det er det han alltid har vært mest interessert i. I tillegg har han mellomfag filosofi samt et uspesifisert grunnfag fra USA med både kunsthistorie, filosofi, litteratur og engelsk.

-Hva er det som er så interessant med romantikken i forrige århundre?

-Det er en grenseerfaring. Der jeg blir klar over at det ikke bare er jeget. Idét jeg skjønner at det ikke er sentrum i verden. Det gir en dybde i tilbærelsen. Samtidig er det truende, gir du deg selv over kan du miste deg selv.

Som amanuensis underviser Charley en del både på grunnfag og hovedfag. Og det liker han godt.

-Grunnfaget er flott. De jeg snakker med har en voldsom entusiasme og et engasjement. Det forsvinner litt på hovedfag. Delvis er folk da sliten, de har familie og andre ting å tenke på.

Selv er Charley lykkelig ugift.

-Det at jeg ikke har familie, og at jeg er veldig interessert,

gjør at jeg kan jobbe så mye. I så måte er jeg privilegert.

Allerede mens Charley selv gikk på hovedfag underviste han andre hovedfagsstudenter. Riktignok var det de som begynte på hovedfag etter han.

-Jeg ble frarådet å undervise andre i og med at jeg jobbet med mitt eget fag. Men det var noe jeg ønsket å gjøre.

Alle er studenter

Så du liker å undervise?

-Roland Barthes har sammenligna det å forelese med å bli psykoanalysert. Samtidig er det det motsatte. Du skal tre fram som en autoritet. Selvsagt er det skummelt. Vi er jo alle studenter.

Så lurer vi på plastposen han alltid går rundt med.

-Jeg liker ikke stresskoffert. Jeg ønsker å være anonym. Det er selvsagt vanskelig. Man har uansett en stil. Men jeg liker ikke å bruke så lang tid på ytre ting. Det er ikke det at jeg er så voldsomt platoniker. Og det er ikke noe galt i å være opptatt av det ytre.

Møtet med lyrikk eller musikk beskriver Charley slik:

-Man kan si at man forsvinner i sin egen lille verden, men det er et utilstrekkelig begrep. Du forsvinner i møtet med noe utenfra.

-Å skrive er ikke bare noe subjektivt, for du gir noe fra deg. Derfor er du ikke alene, du har alltid noe, eller noen med deg.

Charley sier han leser en del aviser og tidsskrifter. Men ikke for mye. Anmeldelser i tidsskrift gir korte, overfladiske blikk.

-Men det er absolutt nyere samtidsforfattere som fascinerer meg. For eksempel Tor Ulven.

Det androgyne

Fotografen spør etter kvinnelige forfattere.

-Jeg skjønte dere ville spørre om det, ler Charley og har svaret klart:

-Virginia Woolf, hun har et lyrisk nærvær i romanene sine. Og Marguerite Duras. Særlig romanen *Elskeren*. Den kalde objektive nyromanstilen, distansen i intimiteten.

Filmen med samme navn bare fnyser Charley over.

-Men jeg er ikke opptatt av det kvinnelige og det mannlige som biologisk kjønn innenfor litteraturen. Grensetilfellene og det androgyne er mer spennende.

-Romantikken bevarer en del av det postmoderne. Tvetydighet. Spenninga mellom det lekende og savnet.

Hva med andre interesser utover litteraturen?

-Jeg er interessert i all kunst. Malekunst. Abstrakt kunst. Turner, Friedrich. Også nyere Francis Bacon. Hele den amerikanske etterkrigs ekspresjonismen.

Går du på noen kulturarrangementer i Tromsø?

-Nei, jeg går lite på konsert. Jeg foretrekker å høre på musikk hjemme. Rockekonsert med knyttneven i været er ikke min greie.

Men Charley liker både Biosphere og Bel Canto.

-Det Tromsø mangler er et technodiscotek. I Amerika gikk jeg bare på slike steder.

Charley innrømmer at han danser.

Ellers er Charley selektiv med hva han velger.

-Vennene mine beskylder meg for å være hard mot det som er norsk og sier det kommer av irsk nasjonalisme, men jeg foretrekker ikke nødvendigvis det irske foran det norske. Problemet er bare at Norge er et lite land.

Hva med teater?

-Teater er sånn oppsminka middelklasse cocktailparty. Det dreier seg om å se og bli sett. De som går og ser, kan ikke noe om det de ser på.

Men du går ut på byen?

-Når jeg er sliten, går jeg ut for å få en utblåsning. Da kan jeg dra aleine og sitte å være zombie noen timer. Har jeg mer overskudd er det det sosiale i vid forstand som trekker.

Charley har søkt stipendiat i Bergen etter jul. På et prosjekt som er en utvidelse og videreføring av hovedfaget hans. Før han det, flytter han etter jul.

Hvorfor Bergen?

-Jeg har bodd lenge i Tromsø. Det er på tide med miljøforandringer. I Bergen er det større akademisk miljø. Det er flere som beveger seg inne på samme område. Man blir ikke så ensom.

-Har du vært ensom i Tromsø, spør fotografen full av medfølelse. Men Charley er rask:

-Neida. Og det er isåfall mye min egen skyld. Jeg er ikke så flink å ta kontakt. Dessuten bor Ellen Mortensen, min gamle veileder, i Bergen. Hun har et driv over seg som stimulerer.

Egne dikt

-Skriver du selv? Spør den entusiastiske fotografen. Charley innrømmer at han skriver litt selv. Men ingenting som er blitt offentliggjort. Han har skrevet siden han var 7-8 år. Skrev på norsk fram til -89. Etter det bare på engelsk.

-Det er større ordforråd på engelsk. Fremmedord er mer integrert i språket.

Og mens jeg noterer drar han fram et ark med flere dikt på og viser til fotografen. Og han forklarer hva de vanskelige engelske ordene betyr. Fotografen synes det er veldig fint. Charley er ferdig med matpakken. Melkepakken er drukket. Nå spør han om vi skal drikke kaffe. Det skal vi. Jeg tror fotografen beholdt diktene hans.

Vi er alle studenter, sier Charley.

Elephant of the North

Fem musikere fra ulike land har dannet det internasjonale bandet «Elephant of the North». De vil være brobyggere mellom forskjellige kulturer.

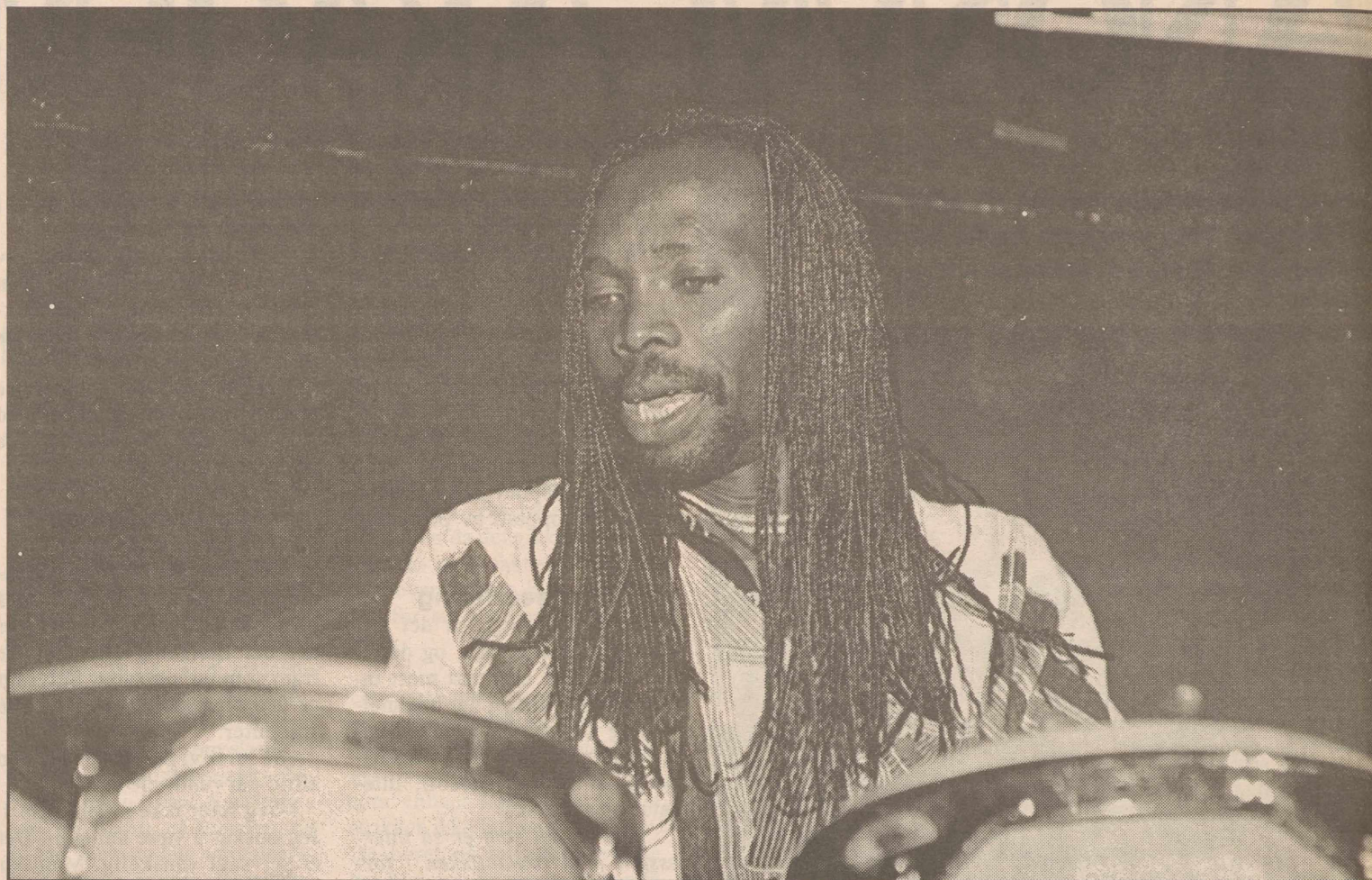
Fem musikere danner kjernen av det nyeste innslaget på studentband fronten. To fra Elfenbenskysten, en fra Frankrike, en fra Bolivia og en fra Tanzania. Brice Lopez Grah er frontfiguren i dette nye bandet. Han er vokalist, bassist og spiller trommer. Bandet bringer nye rytmer til Tromsø, og er antageligvis den eneste sjansen man har til å høre Zouk.

Zouk

De synger på fransk-creolsk, musikken er blanding av afrikanske og karibiske toner. En kraftfylt mikstur av afrikanske trommer, sør-amerikanske fløyter, gitar og en særegen vokal. Dette er Zouk. Bandet ble startet opp for ca. et år siden, og de holdt sin første konsert den 17.mai 1995. De håper nå på å få spilt inn en kassett.

S.O.S

«Elephant of the North» har et nært samarbeide med S.O.S rasisme i Tromsø. Brice Lopez Grah kan fortelle at det eksisterer en del rasistiske problemer i Tromsø, og nevner i den sammenheng saken hvor det aktive S.O.S rasisme medlemmet Phillippe Moh, ble arrestert av

Afrikanske trommerytmer i Bodegaen.

FOTO: FRANCESCO RUBINO

politiet fredag, uten grunnlag. -We hope to function as bridge-builders between cultures, and hope to be able to make the students of Tromsø become more actively involved in the organisation.

U Kjersti Bakken

SOS Fredagskafeen

Afrikanske trommerytmer, høytlesning av dikt, og visning av filmen «Ford Fairlane» synes kanskje ikke å passe sammen ved første, eller for den saks skyld andre blick, og det gjorde det jo forsåvidt heller ikke. Det var i det minste kulturkontrastering.

Torsdag den 27.oktober holdt Fredagskafeen og S.O.S rasisme en felles fest i Bodegaen, og selv om det var en fin fest så var den ikke særlig felles. Fredagskafeen viste «Ford Fairlane» i Aud Max, og det var mange som møtte opp for å se denne kult-klassikeren, men det var ikke særlig mange av de som så filmen som tok turen ned i Bodegaen for å

være med på den internasjonale festen. I Bodegaen derimot var det mange mennesker som hadde møtt opp for å få med seg den internasjonale festen, men stod over filmen.

S.O.S rasisme kunne by på noe annet enn den vanlige fredagskafeatmosfæren. Det var høytlesning av et utvalg av anti-fordom dikt av et utvalg av norske poeter, ved Karl Fors-

berg. Før det multi-kulturelle bandet «Elefant of the North» tok over med afrikanske trommerytmer og sør-amerikanske panfløytetoner. Selv om det ikke var mye til samarbeide mellom Fredagskafeen og S.O.S rasisme så ble det i det minste en anderledes kveld på Bodegaen.

U Thomas Harris

Brice Lopez Grah, vokalist i "Elephant of the North".

Ratataboos plate - «Ratataboo» - er nesten kjedelig i all sin enkelhet. PRESSEFOTO

Grusomt vakker

«Langt inni der er du grusomt vakker
Jeg så det i lyset fra et lyn
Langt inni der er du grusomt vakker
Jeg hadde nesten glemt det»
- Fra sangen «Grusomt vakker»

Ratataboos første og så langt siste plate er god. Det er ingen tvil om det. Likevel mangler den noe. Kanskje dette «noe» er musikalsk originalitet?

Tekstene til Ratataboo er stort sett ganske naive, og kan ofte virke meningsløse. De synger om kjærlighet, tilfeldigheter, dagry over Grønmo og om diverse andre koselige ting. Og så synger de om en morder som myrder negerbarn.

Musikken på plata er kanskje ikke genialt nyskapende. Men til gjengjeld virker det som om bandet

har hatt fordel av å gå langs oppmerkede stier. Sangene deres er nemlig veldig behagelig å høre på. Men musikk skal ikke bare være behagelig. Ratataboo er muligens bedre live, men plata blir nesten kjedelig i all sin behagelighet.

Den egner seg veldig bra som bakgrunnsmusikk eller tidlig-om-morran-musikk, men neppe som noe særlig

mer. Men som sagt er plata god. Dette er delvis fordi tekstene og låtene passer veldig godt sammen. Den stemninga som teksten gir uttrykk for, er i samsvar med stemninga vi får gjennom musikken. Og det er nettopp stemninga på plata som gjør at den er verd å høre på.

U Vegard Bønes

Alt fra fnisete tenåringer til ugifte voksne menn slurper sin milkshake på byens multikulturelle spisested.

ALLE FOTO: GEIR KASTMO

Under brødet på burger'n

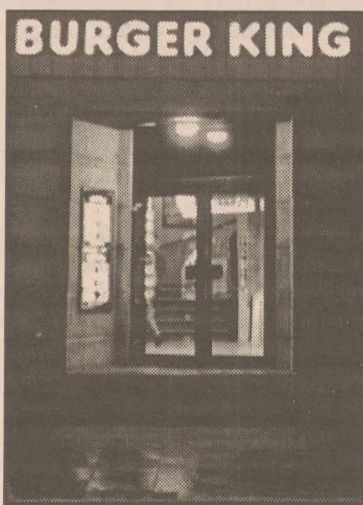
Glem Peppermøllen med Norges største meny. Glem vekttaallsklubben Mirage og flipperspillmekkaet Blårock. Det er på Burger King alle smartkledte og velstående mennesker møtes.

Ønsker du å unngå folk med rosa-rødt farga hår og sølvring gjennom navlen, så er den nye sosietetsklubben Burger King stedet for deg. Her er alt av innredning basert på at gjestene har en heller anstrengt forhold til fenomenet avvik, og etter nærmere undersøkelser virker det som at Burger King-kjeden har klart å skape sitt eget publikum med sansen for det trivielle og vanlige.

Det er nemlig ikke hvem som helst som setter sine føtter innenfor hamburgerkjedens lokaler i Tromsø. Enkelte fnyser av vantro når du forteller dem at du var innom denne hulen natt til søndag. Andre sender deg et forsiktig smil, og prøver å spore samtalen over på et annet tema. Men det finnes flere av dem som returnerer kommentaren «jeg var jo også der». De er nemlig dem som går på Burger King.

Innredningen er preget av at alt skal ha en brukerverdi, preget av den arkitektoniske retningen funksjonalismen som dukket opp på 20-tallet.

Selv om de besøkende har blitt stemplet som personer med sansen for det trivielle og vanlige, så er det dermed ikke sagt at det er en ensartet gjeng med mennesker som lever igjen flere hundre kroner måneden på en double whopper

cheese menu med stor jordbærmilkshake. Det er lett å se forskjeller.

De enslige

Du finner flere enslige en vanlig kveld på Burger King enn hva du finner nei-til-hvalfangst-sympatisører i Greenpeace. Stedet kryr av dem, og det er liten tvil om at de er blant de mest lukrative kundene der i gården. De enslige bestiller ofte store måltider som både inkluderer burger, pomme frites (eller det norske ordet potetved) og drikke. Det kan virke som at enslige trenger en større grunn til å besøke Burger King enn kun å ta seg en liten milkshake.

Hoveddelen av enslige er «streite» menn i alderen tyve og oppover. Som regel er de velkledte, og sannsynligvis så har de også med seg en ryggsekk eller bag. Med andre ord; de «er i fart» - til eller fra hjemmet sitt skulle en tro.

De har også en tendens til å sette seg i ytterkant av rommene, helt inne ved vindusplassen. På denne måten viser de kanskje til re-

sten av gjestene at de ønsker å distansere seg fra dem, og heller være litt mer anonym. Det viser seg ofte at disse gjestene er de som krever å få minst oppmerksomhet fra de andre gjestene.

Et annet fellestrekk ved de som kommer alene er at de som regel har en eller annen form for lesestoff med seg. Med en gang deres lille måltid er servert, så setter de seg ned med krokett rygg, og nilerer VG fra forsiden til Laffen. Det er ikke noe merkelig at enslige virker mer opptatt enn samtlige andre gjester i dette bygget.

En og en blir to

Enkelte synes kanskje det blir for stusslig å besøke Burger King alene, og flere velger å gå dit som par. Ikke nødvendigvis et par hvor enkeltindividene er involvert i dyp-sindige kjærlighetsforhold til hverandre, men ofte vennepar av samme kjønn. I likhet med de enslige, så setter paret seg ofte på de mer anonyme ytterkantbordene mot vinduene (i motsetning til midtplassene som er et senter for mye oppmerksomhet fra de andre gjestene.) Grunnen kan være at paret også ønsker å være mer for seg selv, slik at intime detaljer om forskjellige personer kan røpes uten at andre blir blandet inn i intrigen.

Ungdomsgruppene

I ungdomsmiljøer er det vanlig at medlemmene samler seg i grupper, og Burger King slipper ikke unna disse ansamlingene. Spesielt er det to typer grupper som skiller seg spesielt ut: Jentegrupper bestående av, ja faktisk, jenter, og guttegrupper som består av ... gutter.

Jentegrupper består av fire, fem

relativt unge jenter både fra ungdomsskolen og den videregående skole, og jentegrupper har betydelig høyere samtalevolum enn både den enslige og paret. Også valg av sitteplasser skiller seg ofte fra de to andre «gjeste»-kategoriene. Jentegrupper er tilbøyelig til å sette seg på de magiske midtplassene midt i lokalet.

Når det gjelder antrekk, så skiller denne gruppa seg fra resten av kategoriene. Medlemmene i disse gruppene klær seg både moderne og dyrt, selv om kostholdet deres på Burger King ofte begrenser seg til en billig «påmfri» eller 0,4 dl milkshake.

Jentegrupper tiltrekker seg ofte fragmenter fra diverse guttegrupper, som det også finnes en del av på King'ern.

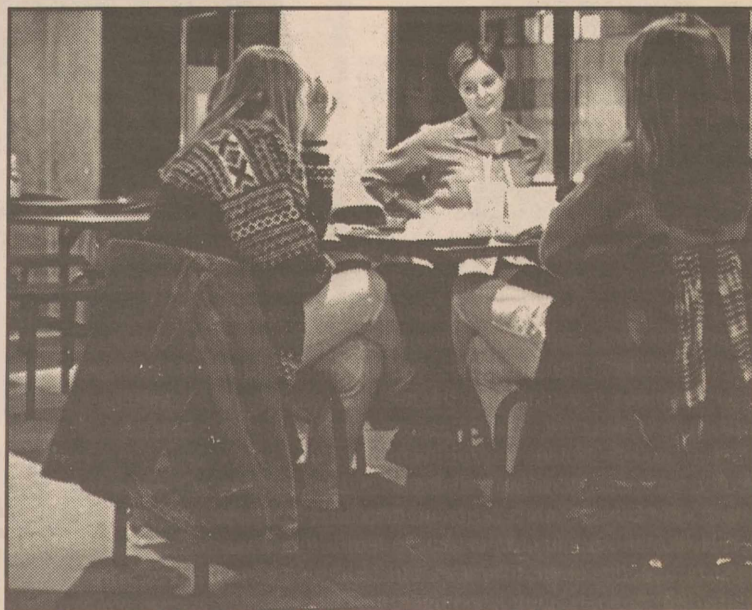
Guttegruppen består av flere røpete tenåringsgutter med snei-

pen i den ene hånden og mopedlappen i den andre. Det sier seg selv: Guttegruppen er den kategorien som lokker til seg mest oppmerksomhet av alle. Takk og pris så forsvinner de ofte like fort som de kommer; og ofte uten å kjøpe noe i det hele tatt.

De andre

I tillegg finnes det flere andre kategorier: Den ventende (en undergruppe av enslige som stirrer apatisk på inngangsdøra i evighet), den utilpassa (den som setter seg på bordet med beina på stolen kun for å vise sin forakt for Burger King) og har-du-en-røyk-mannen som går fra bord til bord for å spørre etter sigaretter.

U Per Steinar Moen

Venninneklubber bestående av motebevisste tenåringsjenter finnes i mangfold på Burger King. Se spesielt i byggets andre etasje.

Fanger i kunnskapens hus

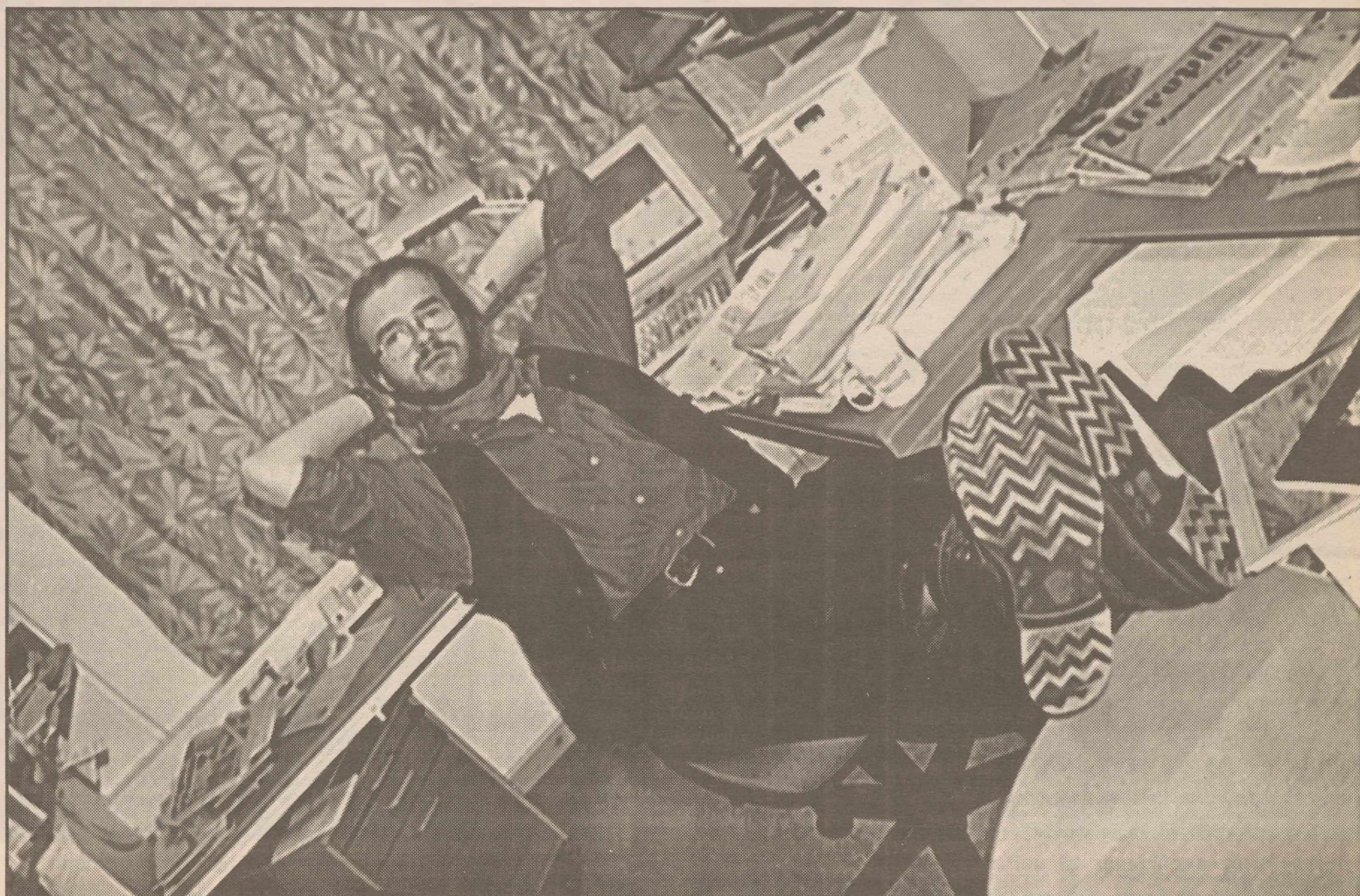
De gjør det samme som du. De vandrer hvileløst rundt på universitetet. De drikker kaffe i kantinen. De har dårlig råd, men de er ikke studenter. De er sivilarbeidere som soner sin «straff» på universitetet.

Feiginger, unnasluntrere, landsforrædere, pyser, sveklinger, kjært barn har mange navn. Sivilarbeidere har verbalt fått gjennomgå gjennom tidene. Likevel er det ikke til å komme fra at undersøkelser viser at sivilarbeidere som gruppe er langt mer ressurssterk enn de som går i militæret, for ikke å snakke om dem som er i sivilforsvaret. Sivilarbeidere har den høyeste utdannelsen, den beste helsen og de største ressursene. Vi har møtt to sivilarbeidere som har universitetet som sin «soningsplass».

Navn: Thomas Johansen
Alder: 23
Igjen av tjenesten: 7 mnd.
Arbeidssted: Semut (Senter for miljø og utvikling) og Slett U-landsgjelda

Thomas avslutter sin telefonsamtale med Johan Galtung i det jeg ankommer kontoret hans. Rundt oss flyter det av rapporter fra Bellona, utredelser og internasjonale tidsskrift. Det er opplagt at det ikke har vært noen offiser på inspeksjon her, Thomas er tydeligvis sin egen herre. Idet han serverer meg kaffe kommer jeg til å tenke på myten om sivilarbeideren som koker kaffe hele dagen og ellers bare sløver.

- Det blir veldig lite kaffekoking på meg. Det er det nok andre som gjør. Min jobb er i stedet å opprettholde kontakten mellom Semut og studentene på universitetet. Jeg jobber mye innenfor dette med bistandsspørsmål, tredjeverdenarbeid og med miljøspørsmål i Russland, sier Thomas. Han

Det blir lite kaffekoking på sivilarbeider Thomas Johansen

FOTO: JØRGEN FLINT

har en todelt sivilteneste, 50% av tiden hos Semut og 50% av tiden hos Slett U-landsgjelda.

-Jeg tilbringer likevel det meste av tiden her på kontoret hos Semut også når jeg jobber for Slett U-landsgjelda. Jeg har base her på Semut og styrer arbeidsdagen min herfra. Her har jeg fax, PC og e-post, sier Thomas

Ikke straff

- Jeg ser ikke på min egen sivilteneste som noen straff. Derimot kan man nok si at slik siviltenesten er lagt opp bærer den preg av å være en straff. Dette kommer godt til uttrykk i det at man ikke skal ha selvstendige oppgaver og at tjenesten ikke skal være relevant i forhold til utdanning. Fra samfunnets side legges det opp til at sivilarbeideren bare skal være en grønnsak. Dette er synd, for sivilarbeidere er store ressurser. Heldigvis har jeg selv en menings-

fylt sivilteneste. Skulle nesten ønske at jeg ikke trenger å dimme, spøker Thomas.

Lik linje

Sivilarbeiderne på universitetet faller mellom to stoler. De er hverken ansatte eller studenter.

- Jeg blir behandlet på lik linje med de andre ansatte her på Semut. Likevel prøver jeg å ikke helt miste kontakten med studentmiljøet og vanker derfor litt i kantinen på Hovedgården. Det er også planen å lese litt ved siden av siviltenesten slik at jeg kan ta eksamen til våren, men foreløpig har det blitt lite tid til lesing, avslutter Thomas.

Navn: Anders Røeggen
Alder: 24
Igjen av tjenesten: 10 mnd.
Arbeidssted: TSI (Tromsøstudentenes Idrettsforening)

Anders er sivilarbeider, men kaller seg selv administrativ koordinator.

- Jeg tar meg av den daglige drift av TSI og står til disposisjon for hovedstyret og arbeidsutvalget. I den daglige driften inngår informasjon til studentene og praktisk tilrettelegging for de ulike undergruppene. På den måten kan du godt si at jeg blir TSI sitt ansikt utad på universitetet.

Fast kontortid

- Jeg jobber også endel med prosjektet som har som mål å få bygget idrettshall for alle studentene ved universitetet. Vi har fått mange positive signaler på dette prosjektet, men det er tydelig at slike prosjekter tar tid. Plakatoppheving og møtereferat topper listen over kjedelige ting jeg må gjøre, sier Anders som påstår at han har fast kontortid på TSI-kontoret.

Spiller fotball

Anders er sivilarbeider i en organisasjon som er drevet av studenter på frivillig basis og hvor han er den eneste ansatte.

- Det blir endel kaffekoking, men det synes jeg er greit fordi jeg drikker kaffe selv. Har faktisk blitt nærmest avhengig av kaffe etter at jeg ble sivilarbeider. Ellers synes jeg de andre er grei med meg, sier Anders.

Han påstår selv han er ingen unnasluntrer, men er både sporty og rask.

- Jeg kjører telemark og spiller fotball. Har også tenkt å begynne med fekting på nyåret. Dessuten er jeg veldig glad i å sykle. Ellers er jeg med på endel andre mer sporadiske TSI-aktiviteter, sier Andres.

Ondskap i system

- Jeg ser på militæret som ondskap satt i system og det var derfor naturlig for meg å nekte. Militæret må være det mest bortkastet et menneske kan gjøre og det appellerer overhode ikke til meg som 24-åring, avslutter sivilarbeider Anders.

U Jørgen Flint

Sivilarbeider Anders Røeggen påstår han har fast kontortid på TSI-kontoret

FOTO: JØRGEN FLINT

2000 nekter i Norge hvert år

En sivilarbeider er en person som har nektet å utføre militærtjeneste av alvorlige overbevisningsgrunner. Det vil si at alle som av personlige overbevisningsgrunner ikke kan gå i militæret har rett til å søke om fritak fra militærtjenesten. De vanligste grunnene som blir oppgitt i søknader om fritak av militærtjeneste er av pasifistisk

eller religiøs karakter, men det også mulig å bli fritatt på andre grunnlag. De som av Justisdepartementet får fritak fra militærtjeneste må avtjene sivilteneste. Siviltenesten skal være av samfunnsnyttig karakter og har en lengde på 16 måneder. Hvert år er det omkring 2000 i Norge som søker om fritak fra militærtjeneste.

Universitetsaksen

STUDVEST

UNIVERSITAS

Under Dusken

Valg

I midten av forrige uke var det valg i Det akademiske kollegium (DAK), Studentparlamentet og fakultetsrådene i Bergen. Resultatet er vi i skrivende stund ikke klar over. Hvis en skal en tro Studvest var det ett fett hvem som vant DAK-valget, de var alle svært like hverandre i oppfatninger og hva de skulle jobbe for.

50 prosent frafall

Halvparten strøk eller trakk seg fem forskjellige forprøver i vårsemesteret i Bergen. Prorektoren mener det store tallet kan skyldes at mange tar for lett på forprøvene. Andre mener at manglende studiemotivasjon kan ha skylda. I utgangspunktet regner man ikke med de som trekker seg før eller under eksamen, og ender da opp på det mer sympatisk tallet 20 prosent stryk. Når disse andre tallene tas med kommer man opp på alarmerende 50 prosent.

Valgfusk

Flere personer er ført opp på ei valgliste til Studentparlamentet i Oslo. Velferdslista ved det historisk-filosofiske fakultetet skal i følge Universitas inneholde navn til flere som ikke er blitt forespurt om å stå der eller ikke har samtykket. Martin Øiaas vurderer å politianmelde det at noen har forfalsket underskriften hans.

Dyr studentidrett

Det nye idrettsbygget ved Universitetet i Oslo vil medføre en drastisk økning av medlemsavgiften. Med 550 kroner i grunnavgift per semester og særavgifter på hver enkelt idrett vil for eksempel det å trene karate koste omlag 2100 kroner i året. Det fryktes at dette vil føre til en medlemsflukt uten like fra de forskjellige idrettsgruppene.

Kvinnedager

Kvinnegruppen Harriet har nettopp arrangert Kvinnedager på Studentsenteret AVH. Temaet var Kvinnekonferansen i Beijing og kvinner i universitetssystemet.

Får sendetid

Student-TV 'n i Trondheim får trolig sendetider mellom fem og seks neste år, noe som ses på som et svært ugunstig tidspunkt. Bare ett TV-selskap kan ha konsesjon for lokal-TV i distriktet. To store selskaper og fire mindre, hvorav det ene lille er Student-TV'n, har dannet et stort selskap, TV Trøndelag, og samordner sine sendinger.

Omorganisering

Studentsenteret AVH i Trondheim omorganiseres. Det har blitt delt inn i en stiftelse og et aksjeselskap. Stiftelsen har Husetinget som generalforsamling og eier aksjeselskapet.

Fire på rad

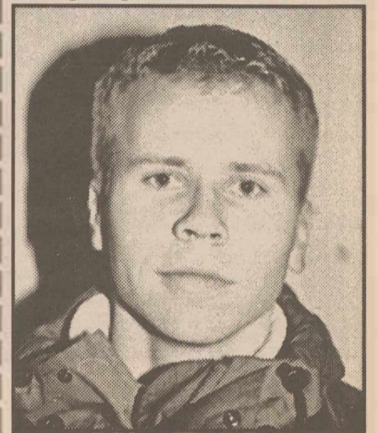
Har du deltatt på OD (Operasjon dagsverk)?

Karianne Hjørnevik (24)

Jeg er her på ferie. Var student her fra 91 til 94.

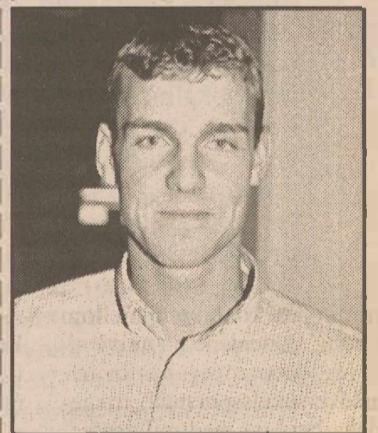
Jeg har deltatt på OD flere ganger tidligere. Da jøglet vi, pusset sko og bilvinduer, raket løv og solgt vafler.

Dag Jakobsen (23)

Statsvitenskap

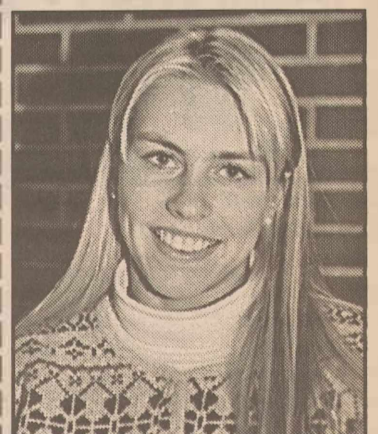
Da jeg deltok på OD, jobbet jeg på ulike bedrifter i byen. En gang skulle vi rydde kjelleren i Torgsenteret. Vi opppdaget snart at vi var kun to om en jobb som var beregnet til et tjuetalls hardt jobbene body-buildere.

Petter Høise (21)

Jus

Vi (idrettslinja, Tromsdalen) arrangerte fotball kamper til inntekt for OD med inngangsbillett på 10 kroner.

Silja Skogstad (19)

Landbrukshøgskolen

Deltok tre år på operasjon dagsverk. Jeg jobbet i butikk to år, og solgte boller på gata i Narvik.

English summary

Building of new kindergarten cancelled

Studentsamskipnaden in Tromsø has decided to temporarily cancel the building of a new kindergarten. The reason for this is lack of funding. The building has been delayed before, last is was this spring. The leadership in Studentsamskipnaden awaits a thorough analyses of today's management of the existing kindergartens.

The final decision of building was made last March, after the increase in term-tax by 30 kroner, in an attempt to cover the costs. A new kindergarten would increase the deficit by 405000 kroner.

Student politicians satisfied

The Norwegian Studentunion is very pleased with itself. The reason for this is a proposal put forth by the opposition in Parliament, suggesting an increase of the scholarship part of the total grant to 26%.

The finance committee presented they're proposal to the state budget last week. Reduced rent and a larger scholarship share is some of the changes suggested. Opposite, the government claimed a standstill on both the scholarship share and the rent level.

- We are very satisfied with this res-

ult. It's getting pretty close to the promised 30% scholarship share. Now we're just awaiting the last 4 percents, says Terje Hegge, deputy leader of the NSU.

The education committee is presenting they're proposal on the 9th of November. There is no reason to believe the opposition will vote against the majority of the finance committee.

The state budget also include plans on building 350 new student flats. However, this is far from the actual need.

- We want the education committee to increase the number of flats to 450 for the next year. It's still insufficient for the need, but it's at least a start, says Hegge. He further ensures that NSU would place 100 of the new flats in Tromsø, if they where to decide.

Increased number of unemployed academics

The unemployment among academics is becoming a serious problem for students who have just finished their education. The students parliament wants to focus on this matter, and at the same time try to make the students in Tromsø more attractive to the job market.

The total amount of students have

By: Magnus Clough

increased radically over the last couple of years. Just in Tromsø the number has doubled, now counting 7000. The result of this is too many academics, compared to the number of actual jobs.

- We have to start co-operating with the job market. Everyone can't work in the public area. It's important that we as academics start a dialogue with the job market, preferably on our own conditions, concludes Kristain Wengen, leader of the Students parliament.

International seminar reduced

The International seminar, scheduled this spring, is being reduced compared to this semester. One of the main reasons is lack of interest for the seminars. The contents of the program is still not decided.

- We are more eager to profile the lectures, says Roger Jørgensen, coordinator of the International seminars group of co-ordination. The seminars will be arranged every second week instead of every week next semester, as an attempt to gather more students. Students tend to only participate in lectures they would reckon as interesting. Due to this we're attempting to cut down on the frequency, and concentrate more on the quality of the lectures, says Jørgensen.

Amnesty International

Zagreb

Marija Zivkovic fra Zagreb er bare bare ett av tusenvis av tilfeller av brutt på menneskerettighetene i det tidligere Jugoslavia. Ingen har sett henne siden høsten 1991.

Da Vukovar falt etter flere måneders beskytning i november 1991 ble ektemannen Slavko såret og tatt til fange av Slobodan Milosevic' soldater fordi han var aktivt i forsvaret av byen. Han ble ført til Velepromet-fengselet og da han senere kom i sikkerhet i et flyktningesenter i Zagreb med sine to barn, mistet han kontakten med konen Marija. Han fikk vite at hun også hadde vært innom Velepromet-fengselet. Der hadde hun vært sammen med den andre Amnesty's samvittighetsfanger, nemlig Bronka Magdic. Hun skal ha overhørt at Marija ble forhørt om hvor manen hennes var. Ti minutter seinere ble Marija ført bort av tre menn i en bil og er etter dette ikke kommet tilbake. I 1992 fikk Slavko vite at Marija hadde vært ført fram for en rettsak hvor hun ble beskyldt for å agitere for Kroatiens president Franjo Tudmans parti "Kroatiens Demokratiske Union". Hun ble også beskyldt for å distribuere våpen. Mannen hennes forsikrer at hun aldri har drevet med politikk og at hun hvertfall ikke er en forbryter.

Ryktene sier hun er død, men ingen vet noe sikkert. Mannen hennes vil bare vite om hun lever eller er død for å få fred i sinnet. Han har selv hørt rykter om sin egen og brorens død, derfor vil han svært gjerne vite om det er noe i ryktene om sin kones død.

Skriv et appellbrev til: President of the Republic of Serbia

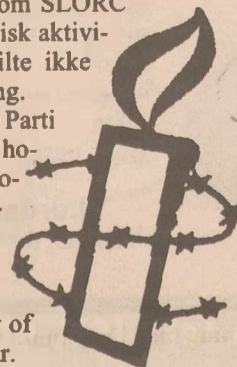
Slobodan Milosevic, Predsednik Republike Srbije, Andricev venac 1, 11000 Beograd, Yugoslavia

Myanmar (Burma)

Aung Zeya og åtte andre unge mennesker ble dømt til syv års fengsel for sin fredelige politiske aktivitet. Aung Zeya ble arrestert i slutten av februar 1995, etter at han og en gruppe på 50 mennesker samlet seg under begravelsen av U Nu, Myanmar's eneste valgte statsminister. Gruppen sang på en fredelig måte slagord i protest mot at militærregimet State Law and Order Restoration Council (SLORC) stadig styrer etter unntakslover fra 1988.

28. april 1995 ble ni av aksjonistene, deriblant Aung Zeya, dømt etter seksjon 5.j av loven om unntakstilstand, som SLORC ofte bruker for å kriminalisere ikkevoldelig politisk aktivitet. Rettsaken varte i åtte dager og tilfredsstilte ikke internasjonale standarder for rettfærdig rettergang.

Aung Zeya ble leder for "Det Demokratiske Parti for et Nytt Samfunn" (SPNS), et politisk parti hovedsakelig sammensatt av studenter, under demokratibevægelsen i 1988. Han ble første gang arrestert i juli 1989 under en omfattende knusing av den fredelige opposisjonen. Skriv et appellbrev til: General Than Shwe, Chairman, State Law and Order Restoration Council c/o Ministry of Defence, Signal Pagoda Road, Yangon, Myanmar.

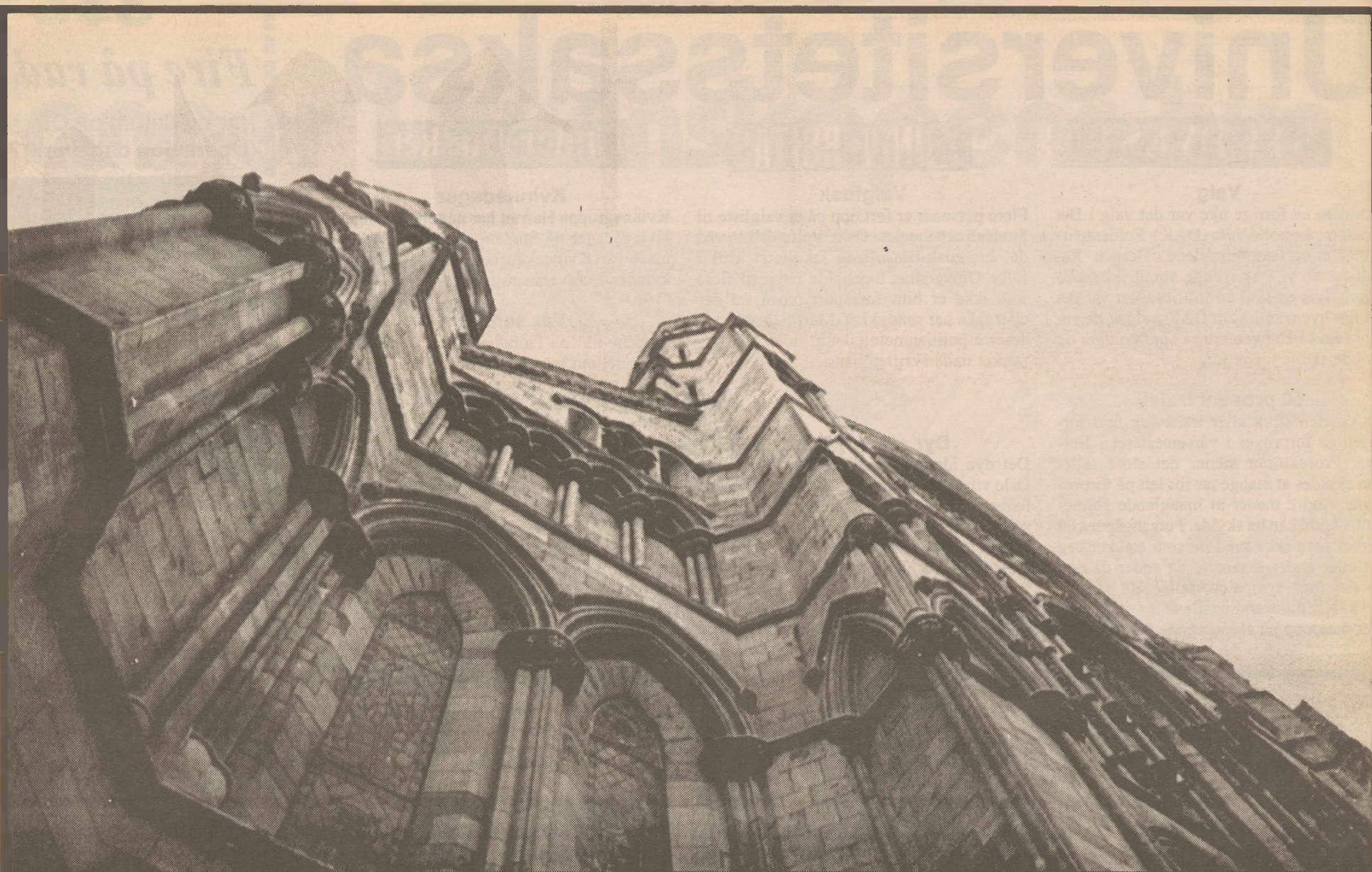

FOTO: THOMAS HARRIS

Mens vi venter på *Nord-Norgebanen...*

Nordlyset og snøstormene kriger mot eksamensnerver og sterk hjemlengsel om oppmerksomheten vår. Julaglegg og juleøl og julebord og juletrær og julelys og julekalender og julepre-sanger og julegriser og smilende julemammaer og -pappaer glinser som et fantastisk Soriamoriaslott i det fjerne. Det er jo faktisk en og en halv måned til, men God jul - og takk for det gamle (året), illevel. Helst et år uten franske atomprøvespregninger

Temakveld med Tom Waits på Blå Rock 15. november

Tirsdag 7. november

JIPPY enda ny avis, men og en liten tåre. Det er den siste dette året. Middagsforslag: Spaghetti. Internasjonalt Seminar handler om samer i Aud Max (!) og på Roger's spiller Raga Rokers rått. Vi sørger litt over Brann.

Onsdag 8. november

Slit deg løs fra Lesesalen og få med deg et åpent møte med Studentstyret og Studentsamskipnaden om budsjettet til sistnevnte instans. Viktig. Etterpå er det klaverkonsert med bl.a. Beethoven i Storsalen, og Lille Lørdag (og Drømmeserien og Øystein) på Tv. Middagsforslag : Pommefrites med Thousand Islands. (kommentar til middagsforslaget: Det er umulig å boikotte Frankrike hver dag.)

Torsdag 9. november

Husk å ta på deg varm, lang underbukse. På Teaterkafeen kvitrer fire spennige jenter firstemt. Putti Plutti Pott spilles i Storsalen med Per Asplin. Det er 57 år siden Krystallnatten - Tromsø SOS arrangerer fakkeltog fra Stortorget klokken 18.00. Ta på deg en varm, lang underbukse til. Etterpå foreslår vi makaroni og ketchup.

Fredag 10. november

Lurer du litt på «Landet lenger bak»? Bjørn Eidsvåg har konsert i Tromsø Domkirke klokken 20.00. Solen går ned veldig fort hvis den har vært fremme. Kos deg med bøkene og et varmt stearinlys. Spander litt kjøttsaus til spaghattien hvis du har mer penger igjen. Husk også Knut Reiersrud.

Lørdag 11. november

Åååååå, dette blir en kosedag. Det fø-

ler jeg på meg. (Kose,kose). Har du ingen spesiell å krype opp i Kosekroken med får du gå ut på by'n å finne deg en. Du kan lokke med restene av Barne Tv-godtet ditt. Lykke til.

Søndag 12. november

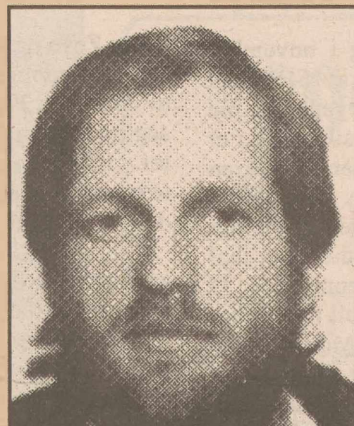
Gikk det galt i går, eller vet du ikke helt? *Vem vet, inte jag, vem vet inte du.* Lisa Ekdahl hjelper oss med filosoferingen i Storsalen klokken 19.30. Til middag kan du lage svinesteik med gratinerte poteter og fløtesaus og rødkål og surkål og tyttebær syltetøy og sånn. Riskrem til dessert og marsipankake til kaffen.

Mandag 13. november

En helt vanlig mandag. Eksamen ligger kanskje på lur. Gå hjem og vær sur. Eller ta deg en tur. Putt tredve Kvikkklunsj i sekken. Det fortjener du.

Tirsdag 14. november

En helt vanlig tirsdag. Dessverre ikke

Foredrag av Bjørn Amland om Næringslivets rolle i norsk u-hjelp på Internasjonalt Seminar.

noe mer å si om det. Internasjonalt Seminar om u-hjelp.

Onsdag 15. november

En helt vanlig onsdag. Kanskje. Hvis du ikke tar sjansen, da. Haiker til Syden eller ringer til Kongen. På Blå Rock er det temakveld om Tom Waits. Tikkanen har urpremiere på Lillescenen.

Torsdag 16. november

En helt vanlig torsdag. Tror jeg ikke det blir. Noen spiller kanskje på Dampen. Det er studentkveld. Hiv og hoj og bøker i dass og ølglass i taket. Vel, vel.

Fredag 17. november

En helt vanlig uke er slutt. Motto for helgen: Skriv brev så får du også brev og postkassen vil oppleve en ny vår der sprudlende brev spretter ut og hele tilværelsen grønkes (jfr. Ivar Aasens diktning).

Lørdag 18. november

Lørdag, ja. Kose-kose, sier bare jeg og ønsker lykke til ennå en gang.

Søndag 19. november

Har du vondt i hodet anbefales Symfonikonsert i Storsalen! Har du vondt i beina anbefales «Farvel til sola-tur» med Fjellgruppa til Kvaløya. Eller var det omvendt?

Etter dette blir det noen uker til med eksamener og solnedgang en gang for alle og litt konserter på jazzklubben og ellers massevis av julebord og juleball og julekos. Har du tusener på tusener penger igjen på studielånet? Løsning: Kose, kose og litt kettsjupp. Au revoir. Hadet. Slutt. Snipp og snapp er ute. FINE.